

I квартал 2026 года

СТУДЗЕНЬ

1 Новы год

1 Бандарэнка Валерый (1946, Расія – 2021), акцёр, заслужаны артыст Беларусі – 80 гадоў з дня нараджэння

1 Белавусаў Уладзімір (1921, в. Слабодка, Шуміл. р-н – 2006), мастак кіно, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 105 гадоў з дня нараджэння

1 Віцебскі алейнаэкстракцыйны завод, ААТ (1931) – 95 гадоў з пачатку дзейнасці

1 Жлобінская швейная фабрыка, ААТ у складзе канцэрна “Беллэгпрам” (1961) – 65 гадоў з часу заснавання

1 Калодзішчыметэаралагічная станцыя (Мін. р-н, 1981) – 45 гадоў з пачатку дзейнасці

1 Карскі Яўхім (1861, в. Лаша, Гродзен. пав., Гродзен. губ. (цяпер Гродзен. р-н) – 1931), філолаг-славіст, заснавальнік беларускага навуковага мовазнаўства і літаратуразнаўства, этнограф, фалькларыст, палеограф, педагог, акадэмік Пецярбургскай АН, правадзейны член Інбелкульту, Чэшскай АН – 165 гадоў з дня нараджэння

1 Кудравец Анатоль (1936, в. Аколіца, Кліч. р-н – 2014), пісьменнік, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, кавалер ордэна Дружбы народаў – 90 гадоў з дня нараджэння

1 Нацыянальная дзяржаўная тэлерадыёкампанія Рэспублікі Беларусь (Мінск, 1956) – 70 гадоў з часу правядзення першай тэлеперадачы

1 Раўбель Мікалай (1956, в. Рафалін, Асіпов. р-н), лесавод, дырэктар дзяржаўнай вопытнай лесагаспадарчай установы “Асіповіцкі вопытны лясгас”, заслужаны лесавод Беларусі, ганаровы лесавод, ганаровы грамадзянін Асіповіцкага раёна, кавалер ордэна Пашаны – 70 гадоў з дня нараджэння

1 Філіял “Барымак” УП “Барысаўскі камбінат хлебапрадуктаў”, ААТ “Мінскаблхлебапрадукт”, адзін з буйнейшых вытворцаў макаронных вырабаў у Рэспубліцы Беларусь (1931) – 95 гадоў з часу выпуску першай прадукцыі

1 Цэнтр сістэмнага аналізу і стратэгічных даследаванняў НАН Беларусі, дзяржаўная навуковая ўстанова, мэта якой – навуковае забеспячэнне эканамічнага, сацыяльнага, дзяржаўна-прававога і культурнага развіцця Рэспублікі Беларусь, рацыянальнага выкарыстання і аховы прыроды (Мінск, 1971) – 55 гадоў з часу стварэння на базе сектара замежнай гісторыяграфіі Беларусі Інстытута гісторыі АН БССР

2 Зарэмба Міхась (Міхаіл) (1941, в. Знаменка, Лагойскі р-н – 2002), пісьменнік, перакладчык, аўтар кніг апавесцей і апавяданняў для дзяцей, перакладаў твораў рускіх і ўкраінскіх пісьменнікаў, рамана Г. Уэлса “Чалавек-невідзімка” – 85 гадоў з дня нараджэння

3 Башылаў Міхаіл (1821, Жлоб. р-н – 1870), мастак, ілюстратар – 205 гадоў з дня нараджэння

3 Губарэвіч Віталь (1926, г. п. Наваельня, Дзятл. р-н – 1976), паэт, грамадскі дзеяч – 100 гадоў з дня нараджэння

3 Кандрусевіч Тадэвуш (1946, в. Адэльск, Гродзен. р-н), дзеяч Рымска-Каталіцкага Касцёла ў Беларусі, арцыбіскуп, мітрапаліт Мінска-Магілёўскі да 3 студзеня 2021 года – 80 гадоў з дня нараджэння

3 Харык Рыгор (1951, г. Мінск), артыст аперэты, заслужаны артыст Беларусі – 75 гадоў з дня нараджэння

3 Гібсан Мэл (1956), амерыканскі і аўстралійскі акцёр, рэжысёр, сцэнарыст і прадзюсар – 70 гадоў з дня нараджэння

4 Дзень Ньютана

Тэматычная паліца:

- Сусветны сімвал навукі

Геній ёсць цярпенне думкі, засяроджанай у вядомым накірунку.

Ісак Ньютан

5 Дзень работнікаў сацыяльнай абароны

5 “Гомельскія ведамасці”, грамадска-палітычная газета, штотыднёвік Гомельскага гарадскога Савета народных дэпутатаў (1991) – 35 гадоў з пачатку выдання

5 Піліповіч Уладзімір (1931, в. Слабада, Ма-

зыр. р-н – 2018), вучоны-фізік, акадэмік НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР і Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 95 гадоў з дня нараджэння

5 Сідарава Валянціна (1956, г. Мінск), мастачка, якая працуе ў галіне станковай і кніжнай графікі, мастацкай фатаграфіі, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі – 70 гадоў з дня нараджэння

6 Герасіменка Павел (1976, г. Маладзечна), скульптар, аўтар твораў у мемарыяльнай, манументальнай і станковай скульптуры – 50 гадоў з дня нараджэння

6 Шабалін Анатоль (1946, г. Мінск), архітэктар, які працаваў над праектамі будынкаў Мінскэнерга, Палаца Рэспублікі, культурна-спартыўнага комплекса “Мінск-Арэна”, рэстаўрацыяй і рэканструкцыяй Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 80 гадоў з дня нараджэння

6 Яцына Пётр (1906, г. Магілёў – 1964), беларускі і расійскі скульптар, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, удзельнік Вялікай Айчынай вайны – 120 гадоў з дня нараджэння

6 Барэт Сід (1946-2006), англійскі музыкант, паэт і мастак, заснавальнік групы “Pink Floyd” – 80 гадоў з дня нараджэння

7 Нараджэнне Хрыстова ў праваслаўных

7 “Гродненские епархиальные ведомости”, газета, афіцыйны орган Гродзенскай епархіі Беларускай Праваслаўнай Царквы (1901) – 125 гадоў з пачатку выдання

7 Раеўскі Іосіф (1901, Расія – 1972), расійскі і беларускі рэжысёр тэатра, педагог, акцёр, заслужаны артыст Расіі, заслужаны дзеяч мастацтваў Расіі, народны артыст Беларусі і СССР – 125 гадоў з дня нараджэння

7 Шыльдэр Карл (Аляксандр) (1786, маёнтак Сіманова, Невельскі пав., Віцеб. губ. (цяпер Расія) – 1854), расійскі ваенны інжынер, генерал-інжынер, генерал-ад’ютант, удзельнік Бабруйскай абароны 1812 г., вынаходнік і рацыяналізатар у галіне ваеннай тэхнікі, стваральнік першай у свеце браніраванай падводнай лодкі-ракетаносца – 240 гадоў з дня нараджэння

8 Беларускі прафесійны саюз работнікаў адукацыі і навукі (1921) – 105 гадоў з часу стварэння на I’езде Саюза работнікаў асветы і сацыялістычнай культуры

8 Каханоўскі Генадзь (1936, в. Дамашы, Маладзеч. р-н – 1994), вучоны-гісторык, археолаг, краязнаўца, фалькларыст, літаратуразнаўца, аўтар шэрагу літаратурна-краязнаўчых нарысаў, кніг па гісторыі гарадоў Беларусі – 90 гадоў з дня нараджэння

8 Лур’е Саламон (1891, г. Магілёў – 1964), гісторык антычнасці, літаратар, філолаг – 135 гадоў з дня нараджэння

10 Дзень адкрыцця першай сесіі Генеральнай Асамблеі ААН (1946) – 80 гадоў таму

10 Лаўроў Георгій (1896, Расія – 1967), расійскі і беларускі архітэктар, сярод работ якога – галоўны корпус і карпусы шэрагу факультэтаў БДУ, будынкі Дзяржаўнай бібліятэкі БССР імя У. І. Леніна, Беларускага політэхнічнага інстытута, друкарні імя Ф. Скарыны АН БССР і іншае – 130 гадоў з дня нараджэння

10 Вільсан Роберт (1936), амерыканскі фізік, Нобелеўскі лаўрэат – 90 гадоў з дня нараджэння

11 Міжнародны дзень “дзякуй”

Кніжная выстава:

Дзякуй! Дзякуй! Вялікі дзякуй!

11 Борх Міхал (1806-1881), літаратуразнаўца, перакладчык, бібліяфіл, аўтар кніг па гісторыі Падзвінны, гісторыка-літаратурнай працы пра Еўфрасінню Полацкую, аповесці “Рагнеда” і іншых – 220 гадоў з дня нараджэння

11 Жывалеўскі Валеры (1961, г. Гродна), гітарыст, педагог, адзін з пачынальнікаў беларускай гітарнай школы – 65 гадоў з дня нараджэння

11 Сідараў Аляксандр (1951, г. Віцебск), мастак тэатра лялек, лаўрэат тэатральнай прэміі імя Л. Мазалеўскай, першы лаўрэат прэміі імя І. Ушакова – 75 гадоў з дня нараджэння

12 Андросаў Міхаіл (1906, Расія – 1951), архітэктар, аўтар праекта планіроўкі Лепеля, суаўтар генпланаў аднаўлення і развіцця Мінска і Магілёва – 120 гадоў з дня нараджэння

12 Масленікаў Уладзімір (1956, г. Мінск), мастак у галіне станковага жывапісу ў жанрах пейзажа, партрэта, нацюрморта, уладальнік ганаровага знака Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь “За ўклад у развіццё культуры Беларусі” – 70 гадоў з дня нараджэння

12 Лондан Джэк (1876-1916), амерыканскі пісьменнік, аўтар прыгодніцкіх твораў – 150 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Джэк Лондон: характэр і творчасць

12 Паўлс Райманд (1936), латвійскі кампазітар, піяніст, дырыжор, палітычны дзеяч – 90 гадоў з дня нараджэння

12 Мулявін Уладзімір (1941, Расія – 2003), артыст эстрады, кампазітар, аранжыроўшчык, стваральнік і мастацкі кіраўнік Беларускага дзяржаўнага ансамбля “Песняры”, народны артыст Беларусі і СССР, заслужаны дзеяч культуры Польшчы, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, кавалер ордэна Ф. Скарыны – 85 гадоў з дня нараджэння

Тэматычныя паліцы:

- Лёс музыкальнага генія
- Вклад “Песняров” в белорусскую культуру

14 Чарняўскі Уладзіслаў (1916, былы засценак Амружын (цяпер Ашмян. р-н) – 2001), святар, дзеяч Рымска-Каталіцкага Касцёлу, удзельнік беларускага хрысціянскага руху XX ст., перакладчык Бібліі і Катэхізіса на беларускую мову – 110 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Святар і патрыёт Уладзіслаў Чарняўскі
*І пайшоў ён ад нас нібы слова жывое,
І прайшоў ён праз нас, як святло з абразоў,
Каб мілей нам зрабілася наша, святое,
Каб мы ўспомнілі шлях да забытых крыжоў.*
Віктар Шніп

14 У Рыме знойдзена мармуровая скульптурная група “Лаакаон і яго сыны” (1506) – 520 гадоў таму

15 Калінковіч (сапр. Калянковіч) Мікалай (1951, в. Цна, Лунін. р-н – 1990), пісьменнік, літаратуразнаўца, крытык, публіцыст, даследчык беларуска-рускіх, беларуска-туркменскіх літаратурных сувязяў, уладальнік шэрагу ўрадавых узнагарод – 75 гадоў з дня нараджэння

15 Кудлачоў Віктар (1936, в. Сласцёны, Дрыбін. р-н), паэт, лаўрэат прэміі імя А.І. Дубко Гродзенскага аблвыканкама “За творчыя дасягненні ў галіне культуры і мастацтва”, дыпламант рэспубліканскага літаратурнага конкурсу Саюза пісьменнікаў Беларусі, заслужаны дзеяч Беларускага таварыства інвалідаў па зроку – 90 гадоў з дня нараджэння

15 Танковіч Георгій (1946, в. Ерашова, Шуміл. р-н), мастак-акварэліст – 80 гадоў з дня нараджэння

15 Шуба Павел (1926, в. Танежыцы, Слуцкі р-н – 2000), мовазнаўца, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, удзельнік Вялікай Айчынай вайны – 100 гадоў з дня нараджэння

15 Дзень нараджэння Вікіпедыі

15 Мандэльштам Восіп (1891-1938), расійскі паэт, празаік, перакладчык, літаратурны крытык – 135 гадоў з дня нараджэння

16 Сусветны дзень “TheBeatles”

16 Аскназіў Ісак (1856, г. Верхнядзвінск – 1903), жывапісец, аўтар жанравых твораў на тэмы жыцця гарадоў і мястэчак Беларусі, карцін на біблейскія сюжэты, акадэмік Імператарскай Акадэміі мастацтваў (Санкт-Пецярбург) – 170 гадоў з дня нараджэння

16 Вілейска-Мінская водная сістэма, сістэма вадасховішчаў, каналаў, гідратэхнічных збудаванняў, прыродных вадаёмаў і вадацэкаў (Вілейскі, Маладзеч. і Мін. р-ны; 1976) – 50 гадоў з часу ўводу ў эксплуатацыю

16 Трафімчук Алег (1941, г. Мінск – 1984), архітэктар, аўтар манумента ў гонар савецкай маці-патрыёткі (Жодзіна), праектаў планіроўкі забудовы Маладзечна, Клецка, Мядзела, Вілейкі і іншых гарадоў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – 85 гадоў з дня нараджэння

17 Дзень дзіцячага вынаходніцтва

Кніжная выстава:

Пра вынаходніцвы і вынаходнікаў-дзяцей

17 Мацкевіч Мікалай (1941, в. Старое Сяло, Зэльв. р-н), рэжысёр, заснавальнік і першы мастацкі кіраўнік Мінскага абласнога драматычнага тэатра

(г. Маладзечна), заслужаны работнік культуры Беларусі – 85 гадоў з дня нараджэння

18 Кавальчук Валерый (1961, Брэсцкі р-н), жывапісец, педагог – 65 гадоў з дня нараджэння

18 Сёмуха Васіль (1936, былы х. Ясенец, Пружан. р-н – 2019), перакладчык, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа – 90 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Лепшы еўрапейскі перакладчык “Фаўста” Гётэ

19 Дзень выратавальніка

Тэматычная паліца:

- Выратаванне жыцця – занятак цяжкі і пачэсны

19 Паплаўская Наталля (1931, Расія), мастачка, якая працуе ў галіне станковай і кніжнай графікі, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі – 95 гадоў з дня нараджэння

Кніжна-ілюстрацыйныя выставы:

*Мастакі-ілюстратары Наталля і Георгій Паплаўскія
Бліскучая пара беларускага мастацтва*

20 Пятроўскі Рыгор (1881, Віцеб. вобл. ці Кракаў (Польшча) – 1935), адзін з першых авіятараў Расійскай імперыі, першы ваенна-марскі лётчык, дыпламат, кавалер ордэна Святога Савы (Сербія) – 145 гадоў з дня нараджэння

20 Ральцэвіч Вікенцій (1936, в. Гарбавічы, Чавускі р-н – 2020), мастак, які працаваў у акварэлі, станковай графіцы, у галіне эзатэрычнага мастацтва – 90 гадоў з дня нараджэння

21 Міжнародны дзень абдымкаў

21 Дзень інжынерных войскаў

21 Туранкоў Аляксей (1886, Расія – 1958), кампазітар, адзін з заснавальнікаў прафесійнай музычнай творчасці ў беларускай музыцы, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 140 гадоў з дня нараджэння

21 Майсееў Ігар (1906-2007), расійскі харэограф, балетмайстар, педагог, народны артыст СССР – 120 гадоў з дня нараджэння

21 Бабаджаныян Арно (1921-1983), армянскі кампазітар, народны артыст СССР – 105 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Як нараджаюцца незабыўныя песні?

*Зямля, хоць такая вялікая,
А усяго пясчынка сусвету;
А ў песні, самай кароткай,
Змяшчаецца цэлы сусвет.*

Янка Сіпакоў

- Кампазітар Арно Бабаджаныян
- Паэт Роберт Раждзественскі
- Спявак Муслім Магамаеў

21 Дамінга Пласіда (1941), іспанскі оперны спявак (тэнор), дырыжор – 85 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Зорка сусветнага опернага мастацтва

22 Александровіч Андрэй (1906, г. Мінск – 1963), паэт, адзін з арганізатараў літаратурнага аб’яднання “Маладняк”, член-карэспандэнт НАН Беларусі – 120 гадоў з дня нараджэння

22 Арлоў Ігар (1956, г. Мінск), мастак, які працуе ў галіне станковага жывапісу – 70 гадоў з дня нараджэння

22 Бэкан Фрэнсіс (1561-1629), англійскі філосаф, гісторык, палітык – 465 гадоў з дня нараджэння

23 Дзень ручнога пісьма (Дзень почырку)

23 Грыгаровіч Ігар (1936, г. Мінск – 1986), жывапісец, які працаваў у станковым жывапісе ў жанрах партрэта і фігуратыўнай карціны – 90 гадоў з дня нараджэння

23 Зінкевіч Уладзімір (1951, в. Стралічава, Хойн. р-н), жывапісец, творы якога захоўваюцца ў вядучых музеях Беларусі, Расіі, установах Германіі, Бельгіі, Карэі, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, ганаровы член Расійскай акадэміі мастацтваў, кавалер ордэна Ф. Скарыны, ганаровы грамадзянін Светлагорска – 75 гадоў з дня нараджэння

23 Манферан Агюст (1786-1858), французскі архітэктар, стваральнік Ісакіеўскага сабора ў Санкт-Пецярбургу – 240 гадоў з дня нараджэння

24 Міжнародны дзень адукацыі

Кніжная выстава:
Вучэнне з задавальненнем

24 Міжнародны дзень эскімо

24 Алонцаў Аляксандр (1941, г. Брэст – 2013), мастак, аўтар прац у станковай графіцы, акварэлі, педагог – 85 гадоў з дня нараджэння

24 Мушынінкі Міхась (Міхаіл) (1931, в. Мокрае, Бых. р-н – 2018), літаратуразнаўца, тэкстолаг, крытык, член-карэспандэнт НАН Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, прэміі НАН Беларусі – 95 гадоў з дня нараджэння

24 Пазнякоў Міхась (Міхаіл) (1951, в. Забродзе, Бых. р-н), пісьменнік, многія вершы якога пакладзены на музыку, перакладчык, мовазнаўца, журналіст, член-карэспандэнт Пятроўскай акадэміі навук і мастацтваў – 75 гадоў з дня нараджэння

24 Гофман Эрнст (1776-1822), нямецкі пісьменнік, кампазітар – 250 гадоў з дня нараджэння

24 Ром Міхаіл (1901-1971), расійскі кінарэжысёр, сцэнарыст, педагог, народны артыст СССР – 125 гадоў з дня нараджэння

25 Дзень студэнтаў (Таццянін дзень)

25 Герашчанка Дзмітрый (1951, г. Мінск), архітэктар, па праектах якога пабудаваны паркі і водаахоўныя зоны многіх беларускіх гарадоў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – 75 гадоў з дня нараджэння

25 Дабрынін Вячаслаў (1946-2024), эстрадны спявак, кампазітар, народны артыст Расіі – 80 гадоў з дня нараджэння

26 Міжнародны дзень мытніка

26 Марыта Акія (1921-1999), японскі прадпрымальнік і вынаходнік, заснавальнік кампаніі Sony – 105 гадоў з дня нараджэння

27 Міжнародны дзень памяці ахвяр Халакосту (свята ААН)

Кніжныя выставы:
Забываць нельга
Беларускія гета: месцы смутку і памяці

27 Кігн-Дзедлаў Уладзімір (1856, Расія – 1908), расійскі пісьменнік, які амаль увесь час пражыў у Беларусі і пісаў пра Беларусь – 170 гадоў з дня нараджэння

27 Няфёд Уладзімір (1916, Расія – 1999), тэатразнаўца, педагог, драматург, аўтар акадэмічных прац і вучэбных дапаможнікаў па гісторыі беларускага сцэнічнага мастацтва, член-карэспандэнт НАН Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, тэатральнай прэміі імя К. Крапівы, кавалер ордэна “Знак Пашаны” – 110 гадоў з дня нараджэння

27 Моцарт Вольфганг Амадэй (1756-1791), аўстрыйскі кампазітар і музыкант – 270 гадоў з дня нараджэння

12

Лондан Джэк
(1876-1916), амерыканскі пісьменнік, аўтар прыгодніцкіх твораў – 150 гадоў з дня нараджэння

15

Мандэльштам Восіп
(1891-1938), расійскі паэт, празаік, перакладчык, літаратурны крытык – 135 гадоў з дня нараджэння

27

Моцарт Вольфганг Амадэй
(1756-1791), аўстрыйскі кампазітар і музыкант – 270 гадоў з дня нараджэння

30

Шамякін Іван (1921, в. Карма, Добруш. р-н – 2004), народны пісьменнік Беларусі – 105 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:
Музычны геній Моцарта

27 Салтыкоў-Шчадрын Міхаіл (1826-1889), расійскі пісьменнік-празаік, сатырык – 200 гадоў з дня нараджэння

27 Куінджы Архіп (1841-1910), расійскі мастак, майстар пейзажнага жывапісу – 185 гадоў з дня нараджэння

24

28 Міжнародны дзень абароны персанальных дадзеных

28 Дашчынскі Юзаф (1781, г. Вільня – 1844), піяніст, кампазітар, дырыжор, педагог – 245 гадоў з дня нараджэння

28 Папоў Іван (1966, г. Рэчыца), жывапісец, аўтар прац у станковым жывапісе – 60 гадоў з дня нараджэння

28 Сапега Пётр Павел (1701, Германія – 1771), дзяржаўны дзеяч ВКЛ – 325 гадоў з дня нараджэння

28 Ключэўскі Васіль (1841-1911), расійскі гісторык, акадэмік – 185 гадоў з дня нараджэння

29 Дзень мабілізацыі супраць пагрозы ядзернай вайны

29 Акадэмія кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, дзяржаўная вышэйшая навучальная ўстанова па падрыхтоўцы, перападрыхтоўцы і павышэнні кваліфікацыі кадраў органаў дзяржаўнага кіравання, кіруючых кадраў і спецыялістаў народнай гаспадаркі (г. Мінск, 1991) – 35 гадоў з часу заснавання

29 Шэлег Вольга (1931, Стаўб. р-н – 1965), мовазнаўца, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – 95 гадоў з дня нараджэння

29 Ралан Рамэн (1866-1944), французскі пісьменнік, Нобелеўскі лаўрэат – 160 гадоў з дня нараджэння

30 Шамякін Іван (1921, в. Карма, Добруш. р-н – 2004), народны пісьменнік Беларусі, дзяржаўны і грамадскі дзеяч, акадэмік НАН Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Літаратурнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, Дзяржаўнай прэміі Беларусі, Літаратурнай прэміі Міністэрства абароны СССР, Прэміі Саюзнай Дзяржавы Беларусі і Расіі, узнагароджаны ордэнам Леніна, ордэнам “Знак Пашаны”, ордэнам Дружбы народаў, ордэнам Айчыны III ст., імем якога названа вуліца ў Мінску, Мазырскі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт – 105 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:
Голас нескаронага народа (ваенныя творы)
З кнігі – на экран (гісторыі экранізацый)

30 Уат Джэймс (1736-1819), шатландскі вучоны, вынаходнік паравой машыны – 290 гадоў з дня нараджэння

31 Міжнародны дзень ювеліра

31 Багданава (дзявочае Сачанка) Галіна (1961, г. Крычаў), пісьменніца – 65 гадоў з дня нараджэння

31 Купава Мікола (Мікалай) (1946, г. Орша), жывапісец, графік, аўтар прац у станковай і кніжнай графіцы, экслібрысе ў тэхніцы лінарыту, акварэлі, літаграфіі, педагог – 80 гадоў з дня нараджэння

Кніжна-ілюстрацыйная выстава:
Славуцья беларусы ў творах Міколы Купавы

31 Міцкевіч Міхаіл (1926, г. Мінск – 2020), вучоны ў галіне тэхналогіі апрацоўкі матэрыялаў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, спартсмен (стэндавая стральба), майстар спорту, сын Я. Коласа – 100 гадоў з дня нараджэння

31 Ванга (1911-1996), балгарская прадказальніца – 115 гадоў з дня нараджэння

ЛЮТЫ

1 Зянькевіч Рамуальд (1811, Завілейскі пав., Вілен. губ. – 1868), этнограф, фалькларыст, археолаг, краязнаўца, педагог – 215 гадоў з дня нараджэння

1 Мінскі абласны драматычны тэатр (г. Маладзечна, 1991) – 35 гадоў з часу стварэння

1 Нарачанская геофізічная абсерваторыя Цэнтра геофізічнага маніторынгу НАН Беларусі (в. Целякі, Мядзел. р-н, 1981) – 45 гадоў з пачатку штодзённых назіранняў

1 Пратасеня Іван (1931, в. Знамя, Слуцкі р-н – 2022), мастак-акварэліст, графік, сярод работ якога пейзажы, тэматычныя карціны, партрэты – 95 гадоў з дня нараджэння

1 Саломка Канстанцін (1916, в. Узбалаць, Валож. р-н – 1990), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (разьба па дрэву) – 110 гадоў з дня нараджэння

2 Беларуска асацыяцыя камунікатыўнай лінгвістыкі, прафесійная лінгвістычная арганізацыя, створаная на базе Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта (г. Мінск, 1991) – 35 гадоў з часу заснавання

2 Сусветны дзень водна-балотных угоддзяў

2 Зільбер Леанід (1941, г. Віцебск), беларускі і ізраільскі скульптар, які працуе ў галіне станковай і манументальнай пластыкі – 85 гадоў з дня нараджэння

2 Скарга (Павенскі) Пётр (1536, Польшча – 1612), царкоўны і палітычны дзеяч Рэчы Паспалітай, пачынальнік польскай аратарскай прозы, заснавальнік і першы рэктар Віленскай езуіцкай акадэміі (цяпер Вільнюскі ўніверсітэт) – 490 гадоў з дня нараджэння

3 Мінская духоўная акадэмія імя свяціцеля Кірылы Тураўскага Беларускай Праваслаўнай Царквы (Беларускага Экзархата Маскоўскага Патрыярхата), вышэйшая багаслоўская навучальная ўстанова Беларускай Праваслаўнай Царквы (г. Мінск,

раней в. Жыровічы, Слонім. р-н; 1996) – 30 гадоў з часу стварэння

3 Народны камісарыят дзяржаўнай бяспекі, рэспубліканскі орган дзяржаўнага кіравання, які ў сваёй дзейнасці спалучаў функцыі спецслужбы і праваахоўнага органа (1941) – 85 гадоў з часу стварэння

3 Сангушка Геранім (1611, Арш. р-н – 1657), рэлігійны дзеяч ВКЛ – 415 гадоў з дня нараджэння

4 Сусветны дзень барацьбы з ракавымі захворваннямі

4 Нацыянальная камісія Беларусі па радыяцыйнай ахове пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь, міжгаліновы навукова-экспертны і рэкамендацыйна-кансультацыйны орган па пытаннях забеспячэння радыяцыйнай бяспекі, радыяцыйнай абароны і радыяцыйнага кантролю (г. Мінск, 1991) – 35 гадоў з часу стварэння

4 Касцюшка Тадэвуш Андрэй Банавентура (1746-1817), ваенны і палітычны дзеяч, нацыянальны герой Беларусі, Літвы, Польшчы, Злучаных Штатаў Амерыкі, ганаровы грамадзянін Францыі – 280 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Мужнасць, самаахвярнасць, высокародства

5 Алексютовіч Мікалай (1921, Пухав. р-н – 1967), вучоны-філосаф, які адзін з першых даў навуковы аналіз светапогляду Скарыны і ўвёў у навуковы ўжытак творы беларускіх мысліцеляў XVI-XVIII стст. – 105 гадоў з дня нараджэння

6 Міжнародны дзень бармэна

6 Стальмашонак Сяргей (1956, Расія), мастак, які працуе ў кніжнай, часопіснай і станковай графіцы, экслібрысе – 70 гадоў з дня нараджэння

7 Гаравая Галіна (1941, Расія – 2011), скульптар, якая працавала ў манументальнай, станковай, мемарыяльнай і паркавай скульптуры. Яе творы знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь, Траццякоўскай галерэі, прыватных калекцыях Італіі, Францыі, Германіі, Аўстрыі – 85 гадоў з дня нараджэння

7 Еўлашоўскі (Еўлашэўскі) Фёдар (1546, г. Ляхавічы – 1619), грамадскі дзеяч, пісьменнік-мемуарыст – 480 гадоў з дня нараджэння

7 Зямкевіч Рамуальд (1881, Польшча – 1943), бібліяграф, этнограф, гісторык беларускай літаратуры – 145 гадоў з дня нараджэння

7 Конанаў Уладзімір (1956, Расія), скульптар, аўтар твораў у манументальнай і паркавай скульптуры – 70 гадоў з дня нараджэння

7 Ляўданскі Уладзімір (1911, в. Гудавічы, Чэрв. р-н – 1973), пісьменнік, перакладчык – 115 гадоў з дня нараджэння

7 Міцкевіч (Каменская) Марыя (1891, г. Ашмяны – 1945), настаўніца, жонка Я. Коласа,

якая была першым чытачом, слухачом, крытыкам твораў свайго мужа – 135 гадоў з дня нараджэння

7 Пола Вера (1901, г. Мінск – 1989), актрыса тэатра і кіно, народная артыстка Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – 125 гадоў з дня нараджэння

7 Макоўскі Уладзімір (1846-1920), расійскі мастак, акадэмік – 180 гадоў з дня нараджэння

7 Антонаў Алег (1906-1984), расійскі авіяканструктар, акадэмік – 120 гадоў з дня нараджэння

8 Малец Янусь (Іван) (1951, Паст. р-н), паэт – 75 гадоў з дня нараджэння

8 Мележ Іван (1921, в. Глінішча, Хойн. р-н – 1976), пісьменнік, грамадскі дзеяч, народны пісьменнік Беларусі, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Я. Коласа, Ленінскай прэміі, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, кавалер ордэна “Знак Пашаны”, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, імя якога носяць вуліцы ў Мінску, Гродне, Лельчыцах, Хойніках – 105 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Паэтычны эпос “Палеская хроніка”

8 Доу Джордж (1781-1829), англійскі мастак – 245 гадоў з дня нараджэння

8 Бакст Леў (1866-1924), расійскі мастак беларускага паходжання, сцэнограф, кніжны ілюстратар – 160 гадоў з дня нараджэння

9 Міжнародны дзень стаматолага

9 Зарыцкі Эдуард (1946, Расія – 2018), кампазітар, народны артыст Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны – 80 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Эдуард Зарыцкі: з залатой калекцыі беларускай песні

Таленавіты, высакародны, дасціпны.

Васіль Жуковіч

9 Мяснікоў (сапр. Мяснікян) Аляксандр (1886, Расія – 1925), удзельнік Першай сусветнай вайны, рэвалюцыянер, партыйны і дзяржаўны дзеяч, адзін з кіраўнікоў устанавлення савецкай улады ў Беларусі, імя якога носіць плошча і вуліца ў Мінску – 140 гадоў з дня нараджэння

9 Наваі Алішэр (1441-1501), узбекскі паэт, мысліцель і дзяржаўны дзеяч – 585 гадоў з дня нараджэння

10 Дзень нараджэння праса, яго першае дакументальнае згадванне (1636) – 390 гадоў таму

10 Знойдзены саркафаг ў Даліне цароў (Егіпет, 2006) – 20 гадоў таму

Кніжная выстава:

Культура Старажытнага Егіпта – гэта неверагодна цікава!

10 Дзівінская Валянціна (1936, Украіна), ма-

стак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (шкло) – 90 гадоў з дня нараджэння

10 Кухарэнка Мікалай (1956, Расія), мастак, які працуе ў галіне станковага жывапісу ў жанрах партрэта, пейзажа, націорморта, мастацтвазнавец, педагог – 70 гадоў з дня нараджэння

11 Міжнародны дзень жанчын і дзяўчынак у навуцы (свята ААН)

Кніжныя выставы:

Жанчыны, якія ўзбагацілі навуку

І ў навуцы бываюць прынцэсы!

11 Сусветны дзень хворага

11 Сарока Фёдар (1956, в. Вялікае Сяло, Мінск, вобл. мастак, які працуе ў галіне рэстаўрацыі манументальнага і станковага тэмпернага жывапісу – 70 гадоў з дня нараджэння

12 Дзень Дарвіна (Міжнародны дзень навукі і гуманізму)

12 Міжнародны дзень шлюбных агенцтваў

12 Вашкевіч Руслан (1966, г. Мінск), графік, жывапісец, скульптар – 60 гадоў з дня нараджэння

12 Дрынеўскі Міхаіл (1941, в. Тонеж, Лельч. р-н – 2020), харавы дырыжор, мастацкі кіраўнік Нацыянальнага акадэмічнага народнага хору Рэспублікі Беларусь імя Г.І. Цітовіча, народны артыст Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, прэміі “За духоўнае адраджэнне”, прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі і Беларускага прафсаюза работнікаў культуры, кавалер ордэна Францыска Скарыны – 85 гадоў з дня нараджэння

Тэматычныя паліцы:

- Падзвіжнік беларускай песні

Няма больш пачэснай справы, як несці народу яго ж песенную, музычную і танцавальную спадчыну, радаваць людзей родным...

Міхаіл Дрынеўскі

- Міхаіл Дрынеўскі: жыццё як песня

Даў жа Бог чалавеку талент – іскрысты, мудры, шчодры!

Зіновій Прыгодзік

12 Санько Яўген (1931, Украіна – 1990), скульптар, педагог – 95 гадоў з дня нараджэння

12 Паўлава Ганна (1881-1931), расійская артыстка балета, адна з найвялікшых балерын ХХ ст. – 145 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Ганна Паўлава – легенда балету

13 Сусветны дзень радыё

13 Корсак Юліян (1806, г. Слонім – 1885), паэт, перакладчык, які пераклаў на польскую мову творы Д. Байрана, І. Гётэ, Ф. Шылера, Гарацыя – 220 гадоў з дня нараджэння

14 Міжнародны дзень дарэння кніг

Кніжныя выставы:

Чытацкія падарункі бібліятэцы

Аўтографы нашых гасцей

Падарыце кнізе другое жыццё!

З хатняй бібліятэкі – у школьную

14 Дзень камп'ютаршчыка

14 Бусел Яўген (1936, в. Міхайлаўка, Светлагор. р-н), мастак, які працуе ў галіне плаката, кніжнай і станковай графікі, акварэлі і жывапісу, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 90 гадоў з дня нараджэння

14 Свентахоўскі Усевалад (1966 г. Мінск – 2024), мастак, які працаваў у галіне графічнага дызайну, кніжнай графікі, каліграфічнага мастацтва, педагог – 60 гадоў з дня нараджэння

14 Цэнтральны навукова-даследчы інстытут комплекснага выкарыстання водных рэсурсаў Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь, РУП (г. Мінск, 1961) – 65 гадоў з часу стварэння

14 Шменкель Фрыц (1916, Польшча – 1944), нямецкі антыфашыст, удзельнік партызанскага руху ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза – 110 гадоў з дня нараджэння

14 Ягоўдзік (сапр. Ягаўдзік) **Уладзімір** (1956, в. Кастровічы, Слонім. р-н), пісьменнік, драматург, літаратурны крытык, перакладчык, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, Літаратурнай прэміі імя Я. Маўра – 70 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Распавядае Уладзімір Ягоўдзік

Падарункі ад дзядзькі Ягоўдзіка

Для дзяцей і для бацькоў,

Маіх даўніх сяброў,

Што не крыўдзяць птаху, зверу,

У дабро і казку вераць.

Уладзімір Ягоўдзік

14 Герман Ганна (1936-1982), польская спявачка і кампазітар – 90 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Ганна Герман: чароўная, непаўторная, незабыўная

Мы зачкаліся... Спявайце.

(Пласцінка чорная, як рана.)

І слоў няма сказаць: “Бывайце!”

Нех жые Песня, пані Анна.

Яўгенія Янішчыц

15 Дзень памяці воінаў-інтэрнацыяналістаў

15 Міжнародны дзень дзяцей, хворых на рак

15 Бірала Захар (1906, в. Раўнаполле, Пухав. р-н – 1993), паэт, сатырык, гумарыст – 120 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Кветкі Захара Біралы

Цвітуць кветкі, цвітуць кветкі –

Гэта нашы растуць дзеткі.

Захар Бірала

15 Брук Абрам (1866, г. Гомель – 1941), вучоны-медык, адзін з выбітных афтальмолагаў Бе-

ларусі першай паловы XX ст., удзельнік Першай сусветнай вайны – 160 гадоў з дня нараджэння

15 Даніловіч Валянцін (1936, п. Калодзішчы, Мін. р-н – 1970), беларускі і расійскі выпрабавальнік парашутаў і катапультных сістэм, канструктар, майстар спорту СССР, мнагакратны рэкардсмен свету – 90 гадоў з дня нараджэння

15 Паплаўскі Георгій (1931, Украіна – 2017), графік, жывапісец, народны мастак Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, акадэмік НАН Беларусі і Расійскай Акадэміі мастацтваў, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Міжнароднай прэміі імя Дж. Неру, Дзяржаўнай прэміі Беларусі, прэміі Саюзнай дзяржавы, кавалер ордэна Дружбы народаў – 95 гадоў з дня нараджэння

Кніжна-ілюстрацыйныя выставы:

Рэалізм – душа мастацтва (Георгій Паплаўскі)
Незвычайная прастора ілюстрацыі

Па вялікім рахунку – гэта ўжо нават не ілюстраванне, а самастойнае мастацкае перасэнсаванне літаратурнага тэксту.

Георгій Паплаўскі

15 Джаліль Муса (1906-1944), татарскі паэт, ваенны карэспандэнт, Герой Савецкага Саюза – 120 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Мужество останется в веках

16 Ляскоў Мікалай (1831, Расія – 1895), рускі пісьменнік, аўтар раманаў “Няма куды” (1864), “На нажах”, прысвечаных падзеям беларускай гісторыі – 195 гадоў дня нараджэння

17 Дзень спантаннага праяўлення дабрны

Кніжная выстава:

Хай кожны дзень наш будзе днём праяўлення дабрны!

Літасць, не праганяйце літасць з нашага грамадства, таму што без яе, без літасці, яно разваліцца.

Фёдар Дастаеўскі

17 Вашчанка Канстанцін (1961, Малдова), графік, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва – 65 гадоў з дня нараджэння

17 Інстытут аховы раслін НАН Беларусі, рэспубліканскае навуковае даччынае ўнітарнае прадпрыемства (Мін. р-н, 1971) – 55 гадоў з часу стварэння

17 Тулупаў Уладзімір (1951, г. Брэст), мастак-жывапісец, педагог – 75 гадоў з дня нараджэння

17 Тышкевіч Канстанцін (1806, г. Лагойск – 1868), археолаг, гісторык, этнограф, фалькларыст, краязнаўца, адзін з заснавальнікаў беларускай навуковай археалогіі, член Віленскай археалагічнай камісіі – 220 гадоў з дня нараджэння

17 Барто Агнія (1906-1981), расійская пісьменніца, аўтар вершаў для дзяцей – 120 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Аднакласнікі, сябры, таварышы

Пытанні ад Агніі Барто

– Што раскажалі дзеці з розных краін?

– Ці не пра вас гэтыя радкі?

– Вам падабаецца вучыцца?

– Складана з роднымі паладзіць?

18 Фельцман Аскар (1921-2013), кампазітар, народны артыст Расіі – 105 гадоў з дня нараджэння

19 Сусветны дзень абароны марскіх млекакормячых (Дзень кіта)

19 Вашчак Яраслаў (1921, Украіна – 1989), дырыжор, народны артыст СССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 105 гадоў з дня нараджэння

19 Міцяеў Алег (1956), расійскі бард, музыкант, акцёр, народны артыст Расіі – 70 гадоў з дня нараджэння

20 Сусветны дзень сацыяльнай справядлівасці

20 Мастацкая галерэя Нацыянальнага Палацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка (1981) – 45 гадоў з часу адкрыцця

8

Мележ Іван (1921, в. Глінішча, Хойн. р-н – 1976), народны пісьменнік Беларусі, грамадскі дзеяч – 105 гадоў з дня нараджэння

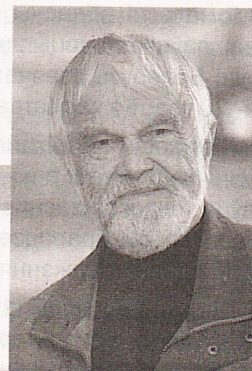
14

Ягоўдзік (сапр. Ягаўдзік) Уладзімір (1956, в. Кастроўчы, Слонім. р-н), пісьменнік, драматург, літаратурны крытык, перакладчык – 70 гадоў з дня нараджэння

15

Паплаўскі Георгій (1931, Украіна – 2017), графік, жывапісец, – 95 гадоў з дня нараджэння

17

Барто Агнія (1906-1981), расійская пісьменніца, аўтар вершаў для дзяцей – 120 гадоў з дня нараджэння

21 Міжнародны дзень роднай мовы

20 Партнова Зінаіда (1926, Расія – 1944), удзельніца камсамольскага падполля і партызанскага руху ў Віцебскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза, імя якой носяць вуліцы Палацка, Обаля, Шуміліна – 100 гадоў з дня нараджэння

20 Цесакоў Кім (1936, г. Чэрвень – 2018), кампазітар, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, Літаратурнай прэміі імя В. Віткі, ганаровы грамадзянін Чэрвеня – 90 гадоў з дня нараджэння

21 Міжнародны дзень роднай мовы (свята ААН)

Кніжныя выставы:

Гаворым і чытаем па-беларуску

Любі, шануй і ведай сваё слова

Гучы, родная мова!

21 Сусветны дзень экскурсавода

21 Дзень работнікаў землёпарадкавальнай і картографа-геадэзічнай службы

21 Беларуска-расійскае сумеснае прадпрыемства “Брэстгазаапарат”, ААТ, буйнейшае ў СНД прадпрыемства па выпуску кухонных пліт, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (г. Брэст, 1951) – 75 гадоў з часу ўтварэння

21 Вайнонен Васіль (1901, Расія – 1964), артыст балета, балетмайстар, які пэўны час быў мастацкім кіраўніком балета Дзяржаўнага тэатра оперы і балета БССР, заслужаны артыст Расіі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – 125 гадоў з дня нараджэння

21 Ружанскі пушчабіялагічны заказнік рэспубліканскага значэння (Пруж. р-н, 1986) – 40 гадоў з часу стварэння

21 Дэліб Леа (1836-1891), французскі кампазітар – 190 гадоў з дня нараджэння

21 Канчалоўскі Пётр (1876-1956), народны мастак РСФСР – 150 гадоў з дня нараджэння

22 Міжнародны дзень падтрымкі ахвяраў злачынстваў

22 Баравік Марыя (1946, в. Праабражэнка, Глыб. р-н.), паэтка, аўтар шэрагу паэтычных зборнікаў – 80 гадоў з дня нараджэння

23 Дзень абаронцаў Айчыны і Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь

23 Гомельскі абласны музей ваеннай славы, установа, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (2006) – 20 гадоў з часу стварэння

23 Пятуховіч Міхайла (Міхаіл) (1891, в. Алексінічы, Сеннен. р-н – 1937), крытык, літаратурназнаўца, педагог, заснавальнік беларускай літаратурнай крытыкі, правадзейны член Інбелкульту – 135 гадоў з дня нараджэння

23 Шылай Расціслаў (1936, в. Раўнаполле, Пухав. р-н – 2004), архітэктар, заслужаны архітэктар Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 90 гадоў з дня нараджэння

Украінка Леся (Косач-Квітка Ларыса) (1871-1913), украінская пісьменніца, паэтка і перакладчыца – 155 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Леся Украінка: у змаганні з бязлітасным лёсам

Найлепшыя – тыя вершы, што пішуць, не глядзячы ні на што.

Мікалай Забалоцкі

Калі палкае слова – вострая зброя

З Вамі гамоніць абсяг.

Раіцца з Вамі прырода.

Песня і Песні прасцяг –

Леся – легенда народа.

Яўгенія Янішчыц

26 Сусветны дзень марудлівасці

26 Козел Аляксандр (1951, в. Лучынскія, Мін. р-н), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станковай і мемарыяльнай скульптуры – 75 гадоў з дня нараджэння

27 Міжнародны дзень палярнага мядзведзя

27 Малей Аляксандр (1951, в. Садкоўшчына, Верхнядзв. р-н), мастак-абстракцыяніст, тэарэтык мастацтва, жывапісец, графік, педагог – 75 гадоў з дня нараджэння

27 Млодак Рыта (Рэвека) (1906, г. Мінск – 1969), артыстка оперы (лірыка-драматычнае сапрадна), народная артыстка Беларусі – 120 гадоў з дня нараджэння

28 Баглай Аляксандр (1951, г. Бабруйск), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва – 75 гадоў з дня нараджэння

28 Бадак Алесь (Аляксандр) (1966, в. Туркі, Ляхав. р-н), паэт, празаік, публіцыст, літаратурны крытык, лаўрэат рэспубліканскай літаратурнай прэміі “Залаты Купідон”, Міждзяржаўнай прэміі СНД “Зоркі Садружнасці” – 60 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Алесь Бадак на ўсе жанры мастак

28 Выдавецкі цэнтр “Марка” РУП “Белпошта”, структурнае падраздзяленне РУП “Белпошта”, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (г. Мінск, 1996) – 30 гадоў з часу стварэння

28 Іўлічаў Віктар (1946, Азербайджан), архітэктар, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, сярод асноўных работ якога – станцыя Мінскага метрапалітэна “Інстытут культуры”, другая чарга мемарыяльнага комплексу “Брэсцкая крэпасць-герой” і інш. – 80 гадоў з дня нараджэння

28 Малахаў Валерый (1976, г. Салігорск), скульптар, аўтар твораў у станковай скульптуры, дэкаратыўнай і інтэр’ернай пластыцы – 50 гадоў з дня нараджэння

28 Полінг Лайнус (1901-1994), амерыканскі хімік, крышталогграф, лаўрэат двух Нобелеўскіх прэмій – 125 гадоў з дня нараджэння

САКАВІК

1 Сусветны дзень кампліменту

1 Сусветны дзень грамадзянскай абароны

1 Інстытут літаратуразнаўства імя Янкі Купалы НАН Беларусі, філіял Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры (г. Мінск, 1931) – 95 гадоў з часу заснавання

1 “Інстытут прыкладных фізічных праблем імя А.Н. Сеўчанкі” Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, навукова-даследчая ўстанова (г. Мінск, 1971) – 55 гадоў з часу стварэння

1 Лук Павел (1956, в. Жылчы, Камян. р-н), скульптар, які працуе ў манументальнай, станковай і мемарыяльнай скульптуры, творы якога знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь, Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва, Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, прыватных калекцыях – 70 гадоў з дня нараджэння

1 Пасюкевіч Уладзімір (1931, г. Капыль – 2009), жывапісец, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 95 гадоў з дня нараджэння

1 Пуставой Яўген (1946, г. Гомель), мастак, які працуе ў станковай і манументальнай скульптуры – 80 гадоў з дня нараджэння

1 Савік Лідзія (1936, в. Камуна, Любан. р-н – 2024), літаратуразнаўца, крытык, культуралаг, даследчык праблем развіцця беларускай літаратуры ХХ ст., сучаснага літаратурнага працэсу, кандыдат філалагічных навук, член Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі – 90 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Па-свойму паглядзець на творцаў нашых дзён

Мы кнігі шчырыя напішам

І пракладзём ім шлях належны.

Пра гэты свет, святы і грэшны,

Мы кнігі шчырыя напішам.

Васіль Жуковіч

1 Статут Вялікага Княства Літоўскага 1566 г., звод законаў феадальнага права (Вялікае Княства Літоўскае; дзейнічаў у 1566-1588 гг.) – 460 гадоў з часу ўступлення ў законную сілу

1 Стральцоў Барыс (1926, в. Хутар, Бых. р-н – 2009), журналіст, літаратуразнаўца, пісьменнік, педагог, выдатнік адукацыі Беларусі, выдатнік друку Беларусі, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат прэміі “За духоўнае адраджэнне” – 100 гадоў з дня нараджэння

1 Чартовіч Аляксандр (1946, Расія – 2015), мастак кіно, жывапісец, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі – 80 гадоў з дня нараджэння

2 Міжнародны дзень запалкі

2 “Віцьбічы”, гарадская газета, лаўрэат нацы-

янальнага конкурсу друкаваных СМІ “Залатая Ліцера” (г. Віцебск, 1991) – 35 гадоў з часу выхаду першага нумара

3 Сусветны дзень дзікай прыроды (свята ААН)

3 Сусветны дзень пісьменніка

Кніжная выстава:

Пісьменнікі – пра знакамітых калег

3 Міжнародны дзень аховы здароўя вуха і слыху

3 Аграновіч-Панамарова (Панамарова) Яўгенія (1936, Украіна – 2022), архітэктар (працавала ў галіне інтэр’ера, архітэктурнай каларыстыкі), доктар архітэктуры, педагог, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь – 90 гадоў з дня нараджэння

3 “Віцязь”, ААТ, буйнейшае прамысловае мнагапрофільнае прадпрыемства Рэспублікі Беларусь па вырабу тэлевізійнай, бытавой і медыцынскай тэхнікі (г. Віцебск, 1976) – 50 гадоў з часу прыняцця рашэння аб стварэнні прадпрыемства

4 Дзень міліцыі

4 Бабруйскі дзяржаўны механіка-тэхналагічны каледж, ДУА, якая рыхтуе спецыялістаў у галіне машынабудавання (1966) – 60 гадоў з часу стварэння

4 Куфко Эдуард (1921, Расія – 1998), жывапісец, які працаваў у жанрах сюжэтна-тэматычнай карціны, партрэта – 105 гадоў з дня нараджэння

4 Нячай Вольга (1936, Расія – 2010), кіназнаўца, кінакрытык, аўтар шматлікіх навуковых прац па праблемах тэорыі кіно і тэлебачання, кінаадукацыі, лаўрэат прэміі Дзяржкамвыда БССР, Саюза кінамастаграфістаў СССР, Беларускага саюза літаратурна-мастацкіх крытыкаў – 90 гадоў з дня нараджэння

4 Рахленка Валянціна (1931, г. Гомель), піяністка, педагог, адна са стваральніц фартэпіянай школы Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 95 гадоў з дня нараджэння

5 Авіякампанія “Белавія”, ААТ, лідар пасажырскіх перавозак у Рэспубліцы Беларусь (г. Мінск, 1996) – 30 гадоў з часу ўтварэння

5 Бязрозка (сапр. Фрайман) Міхаіл (1921, Ельскі р-н – 1992), сцэнарыст, драматург, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 105 гадоў з дня нараджэння

5 Гарэлава Галіна (1951, г. Мінск), кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у галіне музыкі – 75 гадоў з дня нараджэння

5 Крапіва Кандрат (сапр. Атраховіч Кандрат) (1896, в. Нізок, Уздз. р-н – 1991), драматург, байкапісец, празаік, мовазнаўца, грамадскі дзеяч, акадэмік НАН Беларусі, народны пісьменнік Беларусі,

заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы, Герой Сацыялістычнай Працы, узнагароджаны чатырма ордэнамі Леніна, удзельнік Першай сусветнай, савецка-фінляндскай і Вялікай Айчыннай войнаў; яго імя носяць вуліцы ў Мінску, Гродне, Уздзе, Смаргоні – 130 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Багатая спадчына Кандрата Крапівы

– Байкапісец

– Драматург

– Мовазнаўца

5 Фей Пётр (1946, в. Хамічы, Калінкав. р-н), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (кераміка), жывапісец-пейзажыст – 80 гадоў з дня нараджэння

6 Сусветная бацькоўская субота

7 Рымскі імператар Канстанцін Вялікі абвясціў нядзелю днём адпачынку (321) – 1705 гадоў таму

7 Дзень нараджэння тэлефона: Аляксандр Бэл запатэнтаваў вынайдзены ім тэлефонны апарат (1876) – 150 гадоў таму

7 Валашчык Мікалай (1931, Бяроз. р-н), беларускі народны майстра ў галіне лозапляцення, удзельнік і прызёр шэрагу выставак, конкурсаў, фестываляў народнай творчасці; аўтар зборніка вершаў і перекладаў “Жывіца” – 90 гадоў з дня нараджэння

7 Фальскі Усевалад (1886, г. Мінск – 1928), грамадска-палітычны, дзяржаўны і культурны дзеяч, акцёр, адзін са стваральнікаў беларускага прафесійнага тэатра – 140 гадоў з дня нараджэння

8 Міжнародны жаночы дзень

Кніжная выстава:

Жаночы дэтэктыў прызнаны ў свеце

8 Роу Аляксандр (1906-1973), кінарэжысёр, аўтар фільмаў-казак, народны артыст РСФСР – 120 гадоў з дня нараджэння

9 Сусветны дзень дзі-джэя

9 Козенка Мікола (Мікалай) (1951, г. Мазыр), этнахарэолаг, педагог, рэжысёр, дзеяч аматарскай творчасці, аўтар ідэі, праекта і мастацкі кіраўнік Рэспубліканскага фестывалю фальклорнага мастацтва “Берагіня”, мастацкі кіраўнік Узорнага фальклорнага гурта “Берагіня” (Барысаў), лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва – 75 гадоў з дня нараджэння

10 Гасцюхін Уладзімір (1946, Расія), акцёр тэатра і кіно, народны артыст Беларусі, заслужаны артыст Расіі, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола, Дзяржаўнай прэміі Беларусі, Дзяржаўнай прэміі СССР, Дзяржаўнай прэміі Расіі, спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны – 80 гадоў з дня нараджэння

10 Супрун Васіль (1926, в. Глоўсевічы, Слонім. пав., Навагр. ваяв. (цяпер Слонім. р-н) – 2007), краязнаўца, археолаг, гісторык, пісьменнік – 100 гадоў з дня нараджэння

10 Зацэпін Аляксандр (1926), расійскі кампазітар, народны артыст Расіі – 100 гадоў з дня нараджэння

11 Есьман Ларыса (1936, г. Мінск – 2017), архітэктар, адна з распрацоўшчыкаў Генеральнага плана развіцця Мінска да 2000 г., лаўрэат прэміі Савета Міністраў СССР – 90 гадоў з дня нараджэння

13 Лейтман Леў (1896, г. Петрыкаў – 1974), мастак, аўтар лірычных і індустрыяльных пейзажаў, партрэтаў, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, педагог, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны – 130 гадоў з дня нараджэння

13 Раманка Расціслаў (1936, г. Гомель – 2011), мастак манументальна-дэкаратыўнага мастацтва, жывапісец, педагог, уладальнік знака Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь “За ўклад у развіццё культуры Беларусі” – 90 гадоў з дня нараджэння

13 Таболіч Рыгор (1956, в. Палосцевічы, Жытк. р-н), жывапісец, які працуе ў жанрах сюжэтна-тэматычнай карціны, партрэта, пейзажа, нацюрморта, у 2000 г. адкрыў першую прыватную мастацкую галерэю ў Магілёве – 70 гадоў з дня нараджэння

13 Хабард Рон (1911-1986), амерыканскі пісьменнік і філосаф, стваральнік дыянаэтыкі і саенталогіі – 115 гадоў з дня нараджэння

14 Міжнародны дзень рэк (Міжнародны дзень дзеянняў супраць плацін)

14 Міжнародны дзень ліку “Пі”

14 Дзень праваслаўнай кнігі

14 Дубашынскі Павел (1931, в. Гарбуны, Шарк. р-н – 2000), акцёр, народны артыст Беларусі – 95 гадоў з дня нараджэння

14 Звінаградскі (Звінагародскі) Барыс (1896, Турцыя – 1982), жывапісец, тэатральны мастак, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 130 гадоў з дня нараджэння

14 Місько Павел (1931, в. Знамя, Слуцкі р-н – 2011), пісьменнік, перакладчык, драматург – 95 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Неверагодныя прыгоды з Паўлам Місько

14 Палескі драматычны тэатр (г. Пінск, 2006) – 20 гадоў з пачатку існавання

15 Сусветны дзень абароны правоў спажывцоў

15 Дзень Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь

16 Пабачыў свет раман Віктара Гюга “Сабор Парыжскай Божай Маці” (1831) – 195 гадоў таму

16 Гарэлік Любоў (1941, в. Хацянаўшчына, Мін. р-н), літаратуразнаўца, даследчык пытанняў сучаснага літаратурнага працэсу, аўтар навуковых прац, прысвечаных творчасці А. Пысіна, Р. Барадуліна, П. Броўкі, А. Звонака, М. Танка, А. Куляшова, П. Панчанкі, Я. Янішчыц і інш. – 85 гадоў з дня нараджэння

16 Кірычэнка Мікалай (1946, г. Маладзечна – 2018), акцёр тэатра і кіно, народны артыст Беларусі,

лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, тэатральнай прэміі імя І. Буйніцкага, спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, педагог – 80 гадоў з дня нараджэння

16 Пушкін Уладзімір (1936, г. Горкі), беларускі архітэктар, сярод асноўных работ якога – серыі пяці- і дзевяціпавярховых буйнапанэльных жылых дамоў для гарадоў Беларусі, комплекс будынкаў па вул. Сурганава, В. Харужай у Мінску – 90 гадоў з дня нараджэння

17 Голанд Ян Давід (1746, Германія – 1827), польскі кампазітар і дырыжор, прыдворны кампазітар і капельмайстар Нясвіжскай капэлы Радзівілаў у канцы XVIII ст., аўтар опер, балета, кантаты, сімфоніі, паланэзаў, серэнад – 280 гадоў з дня нараджэння

17 Лапчынскі Леанід (1936, г. Мінск – 1994), мастак, які працаваў у станковым жывапісе, аўтар партрэтаў, пейзажаў, абстрактных кампазіцый, педагог – 90 гадоў з дня нараджэння

17 Лісоўскі Міхаіл (1931, в. Белы Мох, Мсцісл. р-н – 1970), жывапісец, графік, які працаваў у жанрах партрэта, пейзажа, карціны, нацюрморта, педагог – 95 гадоў з дня нараджэння

18 Дзень унутраных войскаў

18 Дзень Парыжскай камуны

19 Міжнародны дзень кліента

19 Інстытут філасофіі НАН Беларусі, дзяржаўная навуковая ўстанова, вядучы навукова-экспертны цэнтр Беларусі ў галіне філасофскіх ведаў (г. Мінск, 1931) – 95 гадоў з часу стварэння

19 Кісялёў Генадзь (1931, Расія – 2008), вучоны-гісторык, літаратуразнаўца, пісьменнік, археограф, архівіст, які пакінуў вялікую навуковую і творчую спадчыну па пытаннях грамадскай думкі Беларусі XIX ст., гісторыі беларускай культуры, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа – 95 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Выбітныя беларусы на старонках кніг Генадзя Кісялёва

19 Сурма Генадзь (1946, г. п. Глуск, Глускі р-н – 2002), мастак, які працаваў у станковым жывапісе і акварэлі ў жанрах пейзажа і нацюрморта – 80 гадоў з дня нараджэння

20 Міжнародны дзень шчасця (свята ААН)

20 Дзень Зямлі

20 Дзень французскай мовы (Міжнародны дзень франкафоніі) (свята ААН)

20 Міжнародны дзень без мяса

20 Абрамчык (дзявочае Ляўковіч) Ніна (1916, в. Шані, Пруж. р-н – 2004), грамадска-палітычная дзяячка, пісьменніца, выдавец – 105 гадоў з дня нараджэння

20 Кульбак Майсей (1896, г. Смаргонь – 1937), яўрэйскі пісьменнік, аўтар паэтычных, прэзаічных і драматургічных твораў, перакладчык – 130 гадоў з дня нараджэння

20 Чумакоў Ігар (1961, г. п. Бягомль, Докш. р-н), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станковай і мемарыяльнай скульптуры – 65 гадоў з дня нараджэння

21 Сусветны дзень паэзіі (свята ААН)

21 Міжнародны дзень лячэчніка

21 Сусветны дзень людзей з сіндромам Даўна

21 Міжнародны дзень лясоў (свята ААН)

Кніжныя выставы:

Лес – народная святыня і нацыянальнае багацце

Лясныя наглядчыкі, захавальнікі і абаронцы

Лес высокі з глыбокім карэннем...

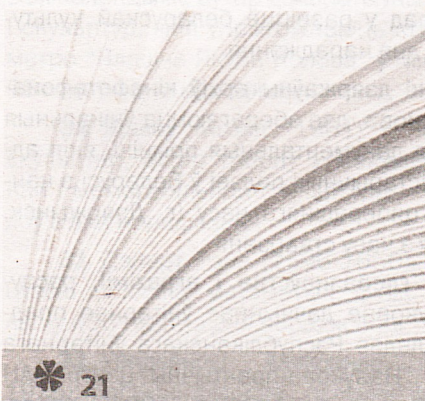
Не палохайце лес вынішчэннем!

Віктар Шніп

21 Верхневейлейскі гідралагічны заказнік рэспубліканскага значэння (Докш. р-н; створаны ў 1996 г.) – 30 гадоў з часу стварэння

3

Сусветны дзень пісьменніка

21

Сусветны дзень паэзіі
(свята ААН)

5

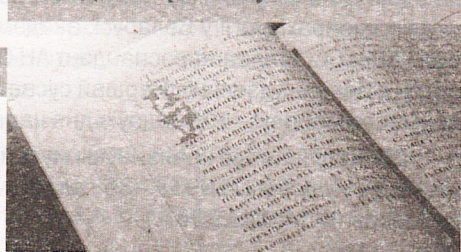
Крапіва Кандрат (сапр. Атраховіч Кандрат) (1896, в. Нізок, Уздз. р-н – 1991), драматург, байкапісец, прэзаік – 130 гадоў з дня нараджэння

20

Дзень Зямлі

14 Дзень праваслаўнай кнігі

21 Сінша, ландшафтны заказнік рэспубліканскага значэння (Расон. р-н, 1996) – 30 гадоў з часу стварэння

22 Сусветны дзень водных рэсурсаў

22 Дзень Балтыйскага мора

22 Міжнародны дзень таксіста

22 Зарыцкі Аляксей (1911, г. п. Хоцімск – 1987), паэт, перакладчык – 115 гадоў з дня нараджэння

22 Нацыянальны алімпійскі камітэт Рэспублікі Беларусь, кіруючы орган алімпійскага руху ў Беларусі, прадстаўнічая арганізацыя Беларусі ў Міжнародным алімпійскім камітэце (1991) – 35 гадоў з часу стварэння

Кніжная выстава:

Беларускія зоркі алімпійскага руху

23 Сусветны метэаралагічны дзень

23 Упершыню на футбольных варотах выкарыстана сетка (1891) – 135 гадоў таму

23 Мінкус Людвіг (1826-1917), аўстрыйскі кампазітар, скрыпач і дырыжор – 200 гадоў з дня нараджэння

23 Бяляўскі Анатоль (1961, Грод. вобл.), жывапісец – 65 гадоў з дня нараджэння

23 Любан Ісак (1906, г. Чэрыкаў – 1975), кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – 120 гадоў з дня нараджэння

24 Сусветны дзень барацьбы з сухатамі

24 Шульжэнка Клаўдзія (1906-1984), расійская эстрадная спявачка, актрыса тэатра і кіно, народная артыстка СССР – 120 гадоў з дня нараджэння

24 Маслоўская (дзявочае Матэічук) Вера (1896, в. Агароднічкі, Беластоцкі пав., Грод. губ. (цяпер Падляскае ваяв., Польшча) – 1981), грамадска-палітычны і культурны дзеяч, адна з пачынальніц жаночага руху ў Беларусі, паэтка – 130 гадоў з дня нараджэння

26 Фіялетава дзень (Дзень хворых на эпілеpsyю)

26 Тэнэсі Уільямс (1911-1983), амерыканскі празаік і драматург – 115 гадоў з дня нараджэння

26 Булдакоў Аляксей (1951-2019), акцёр тэатра і кіно, народны артыст Расіі – 75 гадоў з дня нараджэння

26 Грашчанкаў Мікалай (1901, в. Забор'е, Мсцісл. пав., Магіл. губ. (цяпер Расія) – 1965), вучоны-нейралаг і нейрахірург, арганізатар навукі, адзін з пачынальнікаў навуковых даследаванняў у галіне нейрахірургіі ў Беларусі, акадэмік НАН Беларусі і АМН СССР, член-карэспандэнт АН СССР, кавалер ордэна Леніна, удзельнік Першай сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў – 125 гадоў з дня нараджэння

26 Калінкавіцкі краязнаўчы музей, дзяржаўная ўстанова культуры (1991) – 35 гадоў з часу стварэння (адкрыты 14.01.1994 г.)

27 Сусветны дзень тэатра

27 Апрабаваная першая паравая пажарная машына (1841) – 185 гадоў таму

27 Данелія Леанід (1946, г. Брэст), мастак у галіне мастацкага афармлення і праектавання, манументальна-дэкаратыўнага і станковага жывапісу, педагог – 80 гадоў з дня нараджэння

27 Мухарынская Лідзія (1906, Грузія – 1987), музыказнаўца-фалькларыст, этнамузыкалаг, педагог, стваральніца беларускай этнамузыказнаўчай школы, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 120 гадоў з дня нараджэння

27 Сапуноў Аляксей (1851, мяст. Усвяты, Віцеб. губ. (цяпер Расія) – 1924), гісторык, археограф, архівіст, краязнаўца, аўтар прац па гісторыі Віцебшчыны, член-карэспандэнт Маскоўскага археалагічнага таварыства, сапраўдны член Рускага геаграфічнага таварыства – 175 гадоў з дня нараджэння

27 Якерсон Давід (1896, г. Віцебск – 1947), скульптар, графік, мастак-афарміцель – 130 гадоў з дня нараджэння

28 Гумен Фелікс (1941, Расія), жывапісец, які працуе ў жанрах пейзажа, нацюрморта, партрэта, адзін з заснавальнікаў Віцебскай школы акварэлі – 85 гадоў з дня нараджэння

28 Паралімпійскі камітэт Рэспублікі Беларусь, грамадскае аб'яднанне, мэтай якога з'яўляецца далучэнне спартсменаў-інвалідаў да актыўнага грамадскага жыцця, садзейнічанне іх інтэграцыі ў сучаснае грамадства сродкамі фізічнай культуры і спорту (г. Мінск, 1996) – 30 гадоў з часу стварэння

Тэматычная паліца:

- Спорт, у якім кожны – пераможца

29 Дзень нараджэння «Кока-Колы», створаны рэцэпт гэтага папулярнага ў свеце напою (1886) – 140 гадоў таму

29 Атрашкевіч Алена (1966, г. Барысаў), кампазітар, аўтар музычна-тэатральных і вакальна-сімфанічных твораў, музычна-сцэнічных кампазіцый, педагог, дзяржаўны дзеяч, уладальніца знака Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь “За значны асабісты ўклад у развіццё беларускай культуры” – 60 гадоў з дня нараджэння

29 Беларускі дзяржаўны архіў кінафотафонадакументаў, установа, дзе зберагаюцца ўнікальныя аўдыявізуальныя дакументальныя помнікі, якія адлюстроўваюць гістарычныя падзеі ў Беларусі з канца XIX ст. і да цяперашняга часу (г. Дзяржынск, 1941) – 85 гадоў з часу стварэння

29 Інстытут глебазнаўства і аграхіміі, рэспубліканскае навуковае даччыннае ўнітарнае прадпрыемства ў складзе Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства “Навукова-практычны цэнтр НАН Беларусі па глебазнаўству” (г. Мінск, 1931) – 95 гадоў з часу стварэння

29 Інстытут эканомікі НАН Беларусі, дзяржаў-

ная навуковая ўстанова (г. Мінск, 1931) – 95 гадоў з часу стварэння

29 Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Інстытут эксперыментальнай батанікі імя В.Ф. Купрэвіча НАН Беларусі, дзяржаўная навуковая ўстанова (г. Мінск, 1931) – 95 гадоў з часу заснавання

29 Фізіка-тэхнічны інстытут НАН Беларусі, дзяржаўная навуковая ўстанова (г. Мінск, 1931) – 95 гадоў з часу стварэння

29 Гаварухін Станіслаў (1936-2018), акцёр, кінарэжысёр, сцэнарыст, грамадскі дзеяч, народны артыст Расіі – 90 гадоў з дня нараджэння

30 Ігнаценка Трафім (1916, в. Рудня Споніцкая, Ветк. р-н – 1984), мастак-графік, плакатyst – 110 гадоў з дня нараджэння

30 Лялько Хрысціна (1956, в. Хадзюкі, Лід. р-н), пісьменніца, аўтар апавесцяў, апавяданняў, вершаў і казак, перакладчыца, журналістка, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі – 70 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Калі душа – хрысціянка

30 Гойя Франсіска (1746-1828), іспанскі мастак, гравёр – 280 гадоў з дня нараджэння

31 Міжнародны дзень рэзервовага капіравання (Дзень бэкапу)

31 Несцярэўскі Мікалай (1931, Польшча – 2021), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (кераміка, скульптура), творы якога экспануюцца ў фондах Беларускага саюза мастакоў, Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь і іншых музеях Беларусі і за яе межамі, знаходзяцца ў многіх грамадскіх памяшканнях і прыватных аматарскіх калекцыях, аўтар дэкаратыўных пано і скульптур, якія ўпрыгожваюць станцыю метро “Плошча Якуба Коласа” ў Мінску – 95 гадоў з дня нараджэння

31 Яршоў Міхаіл (1961, г. Мінск), скульптар, аўтар твораў у манументальнай і мемарыяльнай скульптуры – 65 гадоў з дня нараджэння

31 Дэкарт Рэнэ (1596-1650), французскі філосаф, матэматык, фізік, фізіёлаг – 430 гадоў з дня нараджэння

31 Увядзенскі Аляксандр (1856-1925), расійскі філосаф, псіхолаг, логік – 170 гадоў з дня нараджэння

Художник Л. Владимировский

Т. КОВАЛЬЧУК
заведующий библиотекой
ГУО «Гимназия № 2
г. Волковыска»

БУРАТИНО и функциональная читательская грамотность

Важное место в чтении учащихся занимает функциональная читательская грамотность. В начальной школе читательскую грамотность можно развивать на всех уроках и на всех предметах. Но, конечно, проще всего это делать, когда учащиеся читают книги по внеклассному чтению и потом их обсуждают на уроке литературного чтения. А для нас, библиотекарей, это проведение мероприятий, их разных форм и методов. На литературном часе, обсуждении книги, на викторине нужно придумать такие задания и вопросы, чтобы учащиеся подумали и связали проблемы и ситуации из книги с современной жизнью. Нужно находить основные и главные признаки функциональной грамотности.

КАЛЕНДАР

знамянальных
і памятных дат
на II квартал
2026 года

КРАСАВІК

1 Дзень гумару

1 Міжнародны дзень птушак

Кніжныя выставы:

Ім патрэбна наша абарона

Сёння ахоўваць птушак – значыць змагацца за чалавечнасць, абуджаць у чалавеку чалавечнасць.

Уладзімір Ягоўдзік

З птушынымі песнямі неба жывое

*Спяшайцеся ў поле, у луг, у лясы –
Слухаць птушыныя галасы!*

Васіль Вітка

1 **Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт, ВУ, буйны навукова-вучэбны цэнтр Беларусі (1966) – 60 гадоў з часу адкрыцця**

1 **Здановіч Юзаф Стэфан (1786-1839), польскі камедыйны актёр, спявак, які пэўны час працаваў у Беларусі – 240 гадоў з дня нараджэння**

1 **Ландарскі Роберт (1936, г. Гомель), жывапісец, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, аўтар пейзажаў, сюжэтна-тэматычных твораў – 90 гадоў з дня нараджэння**

1 **Літаратурны музей Максіма Багдановіча, ДУ, філіял Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры (г. Мінск, 1981 г.; адкрыўся для наведвальнікаў 8 снежня 1991 г.) – 45 гадоў з часу стварэння**

1 **Марчанка Леанід (1941, г. Бабруйск – 1996), графік, творы якога ўпрыгожваюць Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь, Траццякоўскую галерэю ў Маскве, Музей сучаснага мастацтва ў Кельне і іншыя ўстановы Беларусі і за межжа, уладальнік прэмій і дыпламаў Саюза мастакоў СССР – 85 гадоў з дня нараджэння**

1 **“Народная асвета”, выдавецкае рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства (г. Мінск, 1951) – 75 гадоў з часу заснавання**

1 **Якаўлеў Аляксандр (1906-1989), расійскі авіяканструктар, стваральнік знакамітых знішчальнікаў “Як” – 120 гадоў з дня нараджэння**

2 Міжнародны дзень дзіцячай кнігі

Кніжныя выставы:

Казачнікі свету

Любімыя кнігі многіх пакаленняў

2 Дзень яднання народаў Беларусі і Расіі

2 **Лундстрэм Алег (1916-2005), джазавы музыкант, дырыжор, кампазітар, народны артыст РСФСР – 110 гадоў з дня нараджэння**

Тэматычныя паліцы:

- Легендарная асоба сусветнага джаза
- Алег Лундстрэм: неверагодны лёс пад гукі джаза

3 **Белагорцаў Ігар (1911, Расія – 1996), архітэктар, вучоны, педагог, даследчык помнікаў Беларусі, старажытнага Смаленска, архітэктуры і горадабудаўніцтва Беларусі, першы рэктар Брэсцкага тэхнічнага ўніверсітэта – 115 гадоў з дня нараджэння**

3 **Валынец Мікалай (1921, Слуцкі р-н – 2003), жывапісец, майстар пейзажа, адзін з лепшых партрэтаў Беларусі, стваральнік галерэі партрэтаў Герояў Савецкага Саюза, вядомых дзеячаў культуры, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, узнагароджаны ордэнам Айчыннай вайны, сям’ю медалямі – 105 гадоў з дня нараджэння**

3 **Смольскі Рычард (1946, г. Ліда), тэатразнаўца, тэатральны крытык, педагог, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь – 80 гадоў з дня нараджэння**

3 **Мэрфі Эдзі (1961), амерыканскі кінаакцёр, рэжысёр, прадзюсар, спявак – 65 гадоў з дня нараджэння**

4 Дзень Інтэрнэту (Дзень святога Ісідара – апякуна Інтэрнэту)

4 Дзень вэб-майстра

4 Сусветны дзень пацука

4 Крэнь Платон (1896, в. Ярашоўка, Баранав. р-н – 1962), паэт, мемуарыст, публіцыст, удзельнік Першай сусветнай і грамадзянскай войнаў – 130 гадоў з дня нараджэння

4 Русак Васіль (1896, в. Ячава, Слуцкі р-н – 1946), грамадска-палітычны дзеяч, фалькларыст, выдавец, удзельнік Першай сусветнай вайны – 130 гадоў з дня нараджэння

4 Скірмунт Амброжы Вінцэнт (1776-1840), дзяржаўны дзеяч – 250 гадоў з дня нараджэння

4 Тармола (Тармола-Мірскі) Раман (1936, г. п. Мір, Карэл. р-н – 2011), паэт, рэдактар, сцэнарыст – 90 гадоў з дня нараджэння

5 Міжнародны дзень супу

Кніжныя выставы:

Калі суп – прастора для творчасці

Любімая страва

Супы, звычайныя і экзатычныя

5 Май Рышард (1936, Клецкі р-н), мастак, працы якога знаходзяцца ў дзяржаўных музеях і прыватных калекцыях Беларусі, ЗША, Германіі, Францыі, Польшчы і іншых краін, заснавальнік і кіраўнік дзіцячай мастацкай студыі Цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі “АРТ” г. Мінска, выхаванцы якой з’яўляюцца шматразовымі дыпламантамі і прызёрамі міжнародных конкурсаў дзіцячай творчасці – 90 гадоў з дня нараджэння

5 Палескі дзяржаўны ўніверсітэт, УА (г. Пінск, 2006 г.; у выніку рэарганізацыі Пінскага дзяржаўнага вышэйшага банкаўскага каледжа Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь) – 20 гадоў з часу стварэння

5 Пуцэйка Аляксандр (1941, г. Мінск – 2004), мастак, які працаваў у розных жанрах станковага жывапісу: фігуратыўнай карціны, партрэта, пейзажа, нацюрморта, а таксама ў акварэлі – 85 гадоў з дня нараджэння

5 Эрын Барыс (1921, Расія – 2008), рэжысёр, які пэўны час быў галоўным рэжысёрам Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Я. Купалы і мастацкім кіраўніком Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа, заслужаны дзеяч мастацтваў Украіны (1984) – 105 гадоў з дня нараджэння

6 Казлова Вікторыя (1936, г. Беразіно – 2005), рэжысёр тэатра лялек, чые пастаноўкі атрымалі ўзнагароды на ўсесаюзных і міжнародных фестывалях тэатраў лялек, педагог – 90 гадоў з дня нараджэння

6 Коўтун (па мужу Новік) Валянціна (1946, в. Дземяхі, Рэчыцкі р-н – 2011), пісьменніца, крытык,

даследчыца пытанняў фальклору ў сучаснай беларускай паэзіі, праблем перакладаў з рускай і ўкраінскай моў, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова – 80 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Герані Валянціны Коўтун

Кветку белую – Беларусь

Прытуліла да сэрца жанчына.

Валянціна Коўтун

Узгадваючы Валянціну Коўтун

Яна была мэтанакіраваная і апантаная беларушчынай.

Васіль Жуковіч

6 Саўчанка Аркадзь (1936, г. Віцебск – 2004), артыст оперы (барытон), народны артыст Беларусі і СССР – 90 гадоў з дня нараджэння

6 Сянько Фёдар (1936, в. Казлякевічы, Баранав. р-н – 2020), работнік сельскай гаспадаркі, дзяржаўны дзеяч Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Герой Сацыялістычнай Працы, кавалер ордэна Леніна – 90 гадоў з дня нараджэння

6 Шупенька Генадзь (1936, в. Падбярэззе, Мядзел. р-н – 2010), крытык, літаратуразнаўца, перакладчык, даследчык творчасці І. Мележа, Я. Брыля, Я. Скрыгана, Т. Хадкевіча, П. Місько, І. Пташнікава, А. Кудраўца, Ф. Янкоўскага, У. Калесніка і іншых – 90 гадоў з дня нараджэння

6 Скліфасоўскі Мікалай (1836-1904), расійскі лекар, хірург, прафесар – 190 гадоў з дня нараджэння

6 Міжнародны дзень спорту на карысць развіцця і міру (свята ААН)

6 Сусветны дзень настольнага тэнісу

7 Сусветны дзень здароўя (свята ААН)

7 Беларускае таварыства дружбы і культурных сувязяў з замежнымі краінамі, грамадскае аб’яднанне (1926) – 100 гадоў з часу стварэння

7 Вайнштэйн Абрам (1916, г. Мінск – 1990), мастак, які працаваў у станковым жывапісе ў жанрах партрэта і карціны, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны – 110 гадоў з дня нараджэння

7 Кагадзееў Аляксей (1926, Украіна – 1997), харавы дырыжор, педагог, народны артыст Беларусі – 100 гадоў з дня нараджэння

8 Дзень супрацоўнікаў ваенных камісарыятаў

8 Міжнародны дзень цыган

8 Гарцуева Валянціна (1936, г. Мінск), актрыса тэатра і кіно, уладальніца прызга Беларускага саюза тэатральных дзеячаў “Крыштальная Кветка” – 40 гадоў з дня нараджэння

8 Тамерлан (1336-1405), сярэднеазіяцкі дзяржаўны і ваенны дзеяч – 690 гадоў з дня нараджэння

9 Ліманаўскі Янка (Іван) (1896, Мёрскі р-н – 1989), пісьменнік, літаратуразнаўца, тэа-

15

Гумілёў Мікалай (1886–1921),
расійскі паэт, літаратурны
крытык – 140 гадоў
з дня нараджэння

20

Беларускі тэатр “Лялька”
(г. Віцебск, заснаваны ў 1985 г.)
– 40 гадоў з часу першага спектакля

23

Бядуля Змітрок (1886–1941),
пісьменнік – 140 гадоў
з дня нараджэння

тральны дзеяч – 130 гадоў з дня нараджэння

9 Бадлер Шарль (1821-1867), французскі
паэт і крытык, класік французскай і сусветнай літа-
ратуры – 205 гадоў з дня нараджэння

10 Міжнародны дзень руху Супраціву

10 Дзень братоў і сясцёр

Кніжныя выставы:

Які ты брат? Якая ты сястра?

Пра братоў і сясцёр – з усмешкай

10 Чыгрын Іван (1931, Слонім. р-н – 2006),
літаратуразнаўца, крытык, паэт – 95 гадоў з дня на-
раджэння

**11 Міжнародны дзень вызвалення вязняў фа-
шысцкіх канцлагераў**

11 Церабун Уладзімір (1946, в. Несцяняты,
Смарг. р-н), скульптар, графік, жывапісец, лаўрэат
прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, заслужаны
дзеяч мастацтваў Беларусі, ганаровы грамадзянін
Смаргоні – 80 гадоў з дня нараджэння

12 Сусветны дзень авіяцыі і касманаўтыкі

Кніжная выстава:

Касманаўты-беларусы

12 Пасха праваслаўная

12 Дзержанёў Леанід (1931-1995), расійскі
паэт-песеннік – 95 гадоў з дня нараджэння

12 Брэгман Амель (1906, аг. Людзяневічы,
Жытк. р-н – 1958), архітэктар, сярод асноўных ра-
бот якога (у сааўтарстве): жылыя дамы і гасцініца
“Дняпро” (Магілёў), жылыя дамы па праспекце Не-
залежнасці, будынкі Белпрамсавета, Прамэнерга-
праекта, Беларускага інстытута фізкультуры (Мінск),
педагог – 120 гадоў з дня нараджэння

12 Гурло Ніна (1946, г. Мінск), графік, сцэно-
граф, мастак па касцюмах для тэатра і кіно – 80 га-
доў з дня нараджэння

13 Сусветны дзень рок-н-ролу

Кніжная выстава:

Рок-н-рол: пра куміраў самых розных

13 Гродзенская епархія, адміністрацыйна-

тэрытарыяльная адзінка Рымска-Каталіцкага Кас-
цёлу ў Беларусі (1991) – 35 гадоў з часу стварэння

13 Курашова Святлана (1956, г. Асіповічы), ма-
стачка, якая працуе ў акварэлі ў жанрах пейзажа,
нацюрморта, партрэта – 70 гадоў з дня нараджэння

13 Матулевіч (Матулайціс, Матулявічус)
Юрый (Юргіс, Ежы) **Баляслаў Банавентура** (1871,
Літва – 1927), дзеяч Рымска-Каталіцкага Касцёлу
Літвы і Заходняй Беларусі, біскуп Віленскі, бла-
жэнны – 155 гадоў з дня нараджэння

13 Мінска-Магілёўская архідыяцэзія, адміні-
страцыйна-тэрытарыяльная адзінка Рымска-
Каталіцкай Царквы ў Беларусі (Мінская і Магі-
лёўская вобласці; створана Ватыканам у 1991 г.) –
35 гадоў з часу стварэння

14 Нікіцін Віктар (1951, г. Брэст), архітэктар,
сярод асноўных работ якога – праекты галоўнага
корпуса Беларускага педагагічнага ўніверсітэта,
падземнага гандлёвага цэнтра “Сталіца”, гасцініцы
“Еўропа”, помніка Т. Шаўчэнку (г. Мінск), заслужаны
архітэктар Беларусі – 75 гадоў з дня нараджэння

15 Міжнародны дзень культуры

15 Дзень экалагічных ведаў

15 Гумілёў Мікалай (1886-1921), расійскі паэт,
літаратурны крытык, падарожнік – 140 гадоў з дня
нараджэння

Кніжныя выставы:

Паэт, путешественник, воин Николай Гумилёв

Анна Ахматова и Николай Гумилёв

15 Сямёнаў Мікалай (1896-1986), расійскі
хімік, адзін з заснавальнікаў хімічнай фізікі, Нобе-
леўскі лаўрэат – 130 гадоў з дня нараджэння

16 Сусветны дзень голасу

16 Гладкая Валянціна (1956, в. Праснакі,
Капыл. р-н), спявачка, стваральніца і мастацкі
кіраўнік заслужанага аматарскага фальклорна-
этнаграфічнага ансамбля “Неруш” Беларускага
дзяржаўнага ўніверсітэта, збіральніца фальклору,
заслужаны дзеяч культуры Беларусі – 70 гадоў з дня
нараджэння

16 Івацэвіцкі ільнозавод, ААТ (1971) – 55 гадоў з часу заснавання

16 “Пралеска (Дашкольная адукацыя)”, штомесячны навукова-метадычны ілюстраваны часопіс (г. Мінск, 1991 г.) – 35 гадоў з часу стварэння (выдаецца са жніўня 1991 г.)

16 Шылінг Павел (1786-1837), расійскі навуковец, усходазнавец і вынаходнік – 240 гадоў з дня нараджэння

16 Ніканенка Сяргей (1941), акцёр тэатра і кіно, рэжысёр, народны артыст РСФСР – 85 гадоў з дня нараджэння

17 Сусветны дзень гемафіліі

17 Варонка Язэп (Іосіф) (1891, Сакольскі пав., Грод. губ. – 1952), дзеяч нацыянальнага руху, палітычны дзеяч, журналіст, публіцыст – 135 гадоў з дня нараджэння

17 “Дзяржынава”, мемарыяльны комплекс, уключаны ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (Стаўб. р-н, 2006 г.) – 20 гадоў з часу заснавання

17 Кадзетава Валянціна (1951, Добруш. р-н), пісьменніца – 75 гадоў з дня нараджэння

17 Мінскі маргарынавы завод, ААТ, адно з буйнейшых прадпрыемстваў алейна-тлушчавай галіны (г. Мінск, 1951) – 75 гадоў з часу выпуску першай прадукцыі

17 Радзівілаў Уладзімір (1961, г. Узда), артыст гутарковага жанру, парадыст, заслужаны артыст Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны – 65 гадоў з дня нараджэння

17 Рудкоўскі Міхась (Міхаіл) (1936, в. Востраў, Ганц. р-н – 1991), паэт, перакладчык – 90 гадоў з дня нараджэння

18 Міжнародны дзень цырка – трэцяя субота

18 Міжнародны дзень помнікаў і гістарычных мясцін

Кніжныя выставы:

Біблейскія героі ісобытыя в камне и бронзе

Белорусская классика в бронзе

Сусветная спадчына Беларусі

18 Сусветны дзень радыёаматара

18 Дзень пралескі

18 Ларчанка Барыс (1941, г. Мінск – 1994), заслужаны архітэктар Беларусі, лаўрэат прэміі Савета Міністраў СССР, сярод асноўных работ якога – станцыя метрапалітэна “Плошча Перамогі”, рэканструкцыя Плошчы Перамогі (Мінск), аэравакзальны комплекс аэрапорта “Мінск-2” – 85 гадоў з дня нараджэння

18 Туроўская Галіна (1956, былая в. Забінне, Петрык. р-н), мастачка, якая працуе ў розных жанрах станковага жывапісу: партрэце, пейзажы, нацюрморце, педагог, аўтар вучэбна-метадычных дапаможнікаў – 70 гадоў з дня нараджэння

19 Аракчэў Барыс (1926, Расія – 2013), жывапісец, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны – 100 гадоў з дня нараджэння

Тэматычныя паліцы:

- Толькі мастацтва, толькі праца
- Правілы жыцця Барыса Аракчэева

19 Ігнатоўскі Усевалад (1881, в. Такары, Камян. р-н – 1931), вучоны-гісторык, аўтар адной з першых абагульненых прац па гісторыі Беларусі “Кароткі нарыс гісторыі Беларусі” (1919), акадэмік НАН Беларусі і АН Украіны, першы прэзідэнт НАН Беларусі, грамадскі і палітычны дзеяч – 145 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Усевалад Ігнатоўскі: патрыёт, вучоны, палітык

У гонар Усевалада Ігнатоўскага

Першы прэзідэнт Акадэміі навук

20 Дзень кітайскай мовы (свята ААН)

Кніжныя выставы:

Тысячы абліччаў Кітая

Чаму кітайцы навучылі свет

20 Апублікавана першае ў гісторыі літаратуры дэтэктыўнае апавяданне “Забойства на вуліцы Морг” Эдгара По (1841) – 185 гадоў таму

20 Беларускі тэатр “Лялька”, тэатральна-відовішчная ўстанова, заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь (г. Віцебск, 1986; заснаваны ў 1985 г.) – 40 гадоў з часу першага спектакля

20 Волкаў Валянцін (1881, Расія – 1964), жывапісец, педагог, народны мастак Беларусі – 145 гадоў з дня нараджэння

Тэматычныя паліцы:

- З размахам жыццядлюба
- Страты і набыткі Валянціна Волкава

20 Завіша Крыштоф Станіслаў (1666, в. Горка, Слонім. пав. – 1721), польскі пісьменнік-мемуарыст, перакладчык, аратар, дзяржаўны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага – 360 гадоў з дня нараджэння

20 Зражэўскі Васіль (1776, Расія – 1837), магілёўскі губернскі архітэктар – 250 гадоў з дня нараджэння

20 Ісачанка Уладзімір (1956, г. п. Касцюкоўка, Гомел. р-н), мастак, які працуе ў станковым жывапісе ў жанрах пейзажа, нацюрморта, партрэта, кніжнай графіцы, педагог – 70 гадоў з дня нараджэння

21 Сусветны дзень творчасці і інавацыйнай дзейнасці

21 “Чырвоная змена”, газета (г. Мінск, 1921) – 105 гадоў з часу выхаду першага нумару

21 Брантэ Шарлота (1816-1855), англійская паэтка і раманістка – 210 гадоў з дня нараджэння

22 Міжнародны дзень Маці-Зямлі (свята ААН)

22 Завод горнага воску, ААТ, інавацыйнае прадпрыемства па вытворчасці шырокага асартыменту нафтахімічнай прадукцыі для розных галін

прамысловасці, адзіны вытворца парафіну на тэрыторыі Беларусі (г. п. Свіслач, Пухав. р-н, 1961 г.) – 65 гадоў з часу выпуску першай прадукцыі

22 Спірыдовіч Алена (1961, г. Мінск), дыктар беларускага тэлебачання, заслужаная артыстка Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны – 65 гадоў з дня нараджэння

22 Федасеенка Уладзімір (1926, былы х. Бор, Жлоб. р-н – 2018), пісьменнік, аўтар апавяданняў, эсэ, фельетонаў – 100 гадоў з дня нараджэння

22 Сталь Жэрмена дэ (1766-1817), французская пісьменніца і публіцыстка – 260 гадоў з дня нараджэння

23 Сусветны дзень кнігі і аўтарскага права (свята ААН)

23 Дзень англійскай мовы (свята ААН)

23 Дзень іспанскай мовы (свята ААН)

23 Бядуля Змітрок (сапр. Плаўнік Самуіл) (1886, в. Пасадзец, Лагойскі р-н – 1941), пісьменнік, чые творы ўвайшлі ў гісторыю беларускай літаратуры, сталі каштоўным здабыткам духоўнай культуры народа, перакладзены на мовы народаў блізкага і далёкага замежжа, імем якога названы вуліцы ў Мінску, Віцебску, Жабінцы, Маладзечне – 140 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Пісьменнік, філосаф, гуманіст

Думы, дзеці душы маёй, мне спакою не даюць.

Змітрок Бядуля

23 Ксяндзоў Рыгор (1916, в. Рэчкі, Гомел. пав., Магіл. губ. (цяпер Ветк. р-н – 2006), лётчык, удзельнік вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза – 110 гадоў з дня нараджэння

23 Міхайлоўскі Уладзімір (1931, г. Бабруйск – 1999), жывапісец – 95 гадоў з дня нараджэння

24 Міжнародны дзень шматбаковасці і дыпламатыі ў імя міру

24 Аляксандр Вюртэмбергскі (герцаг Аляксандр Фрыдрых Карл) (1771, Францыя – 1833), расійскі дзяржаўны і ваенны дзеяч, які пэўны час быў віцебскім і магілёўскім ваенным губернатарам, генерал ад кавалерыі – 255 гадоў з дня нараджэння

25 Міжнародны дзень ДНК

25 Дзень дачкі

25 Сусветны дзень пінгвінаў

26 Сусветны дзень пародненых гарадоў – апошняя нядзеля

26 Міжнародны дзень інтэлектуальнай уласнасці

26 Міжнародны дзень памяці аб Чарнобыльскай катастрофе (свята ААН)

26 Адбылася аварыя на Чарнобыльскай АЭС (1986) – 40 гадоў таму

26 Нафрановіч Аркадзь (1936, в. Юшкавічы, Мядзел. р-н – 2015), пісьменнік, аўтар вершаў, паэм, апавяданняў, аповесцяў, нарысаў – 90 гадоў з дня нараджэння

26 Чартарыйскі Міхал (Міхал) Фрыдэрык (1696-1775), дзяржаўны і палітычны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага – 330 гадоў з дня нараджэння

26 Тукай Габдула (1886-1913), татарскі паэт, літаратурны крытык, публіцыст і перакладчык – 140 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Зорка татарскай літаратуры Габдула Тукай

27 Башлакоў Міхась (Міхал) (1951, в. Баштан, Гомел. р-н), паэт, выдатнік друку Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, Літаратурнай прэміі Баяна – 75 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Калі шчыміць душа

Паэзія – катэгорыя вечнасці. Яе нельга ні адмяніць, ні забараніць. Яе нельга нейкім расэннем штучна павысіць ці панізіць яе статус. Паэзія альбо ёсць, альбо яе няма.

Міхась Башлакоў

27 Морзэ Сэмюэл (1791-1872), амерыканскі мастак і вынаходнік – 235 гадоў з дня нараджэння

28 Сусветны дзень аховы працы

28 Міхалап Мікалай (1886, г. Мінск – 1979), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (кераміка), графік, дызайнер, фатограф, педагог, адзін з арганізатараў і першы дырэктар Дзяржаўнай карціннай галерэі Беларусі – 140 гадоў з дня нараджэння

28 Хатэнка (па мужу Емяльянава) Антаніна (1956, в. Зенькаўцы, Зэльв. р-н), пісьменніца, аўтар вершаў, паэм, эсэ, нарысаў – 70 гадоў з дня нараджэння

28 Лі Харпер (1926-2016), амерыканская пісьменніца – 100 гадоў з дня нараджэння

29 Міжнародны дзень танца

29 “Скарбніца”, навукова-вытворчае ўнітарнае прадпрыемства беларускіх народных рамёстваў у складзе канцэрна “Беллегпрам” (г. Мінск, 1976) – 50 гадоў з часу стварэння

29 Фамін Сяргей (1906, в. Пепелеўка, Магіл. губ. (цяпер Расія) – 1941), паэт, аўтар вершаў, паэм – 120 гадоў з дня нараджэння

30 Міжнародны дзень джазу

30 Міжнародны дзень свечніка

30 Багдановіч Ірына (1956, г. Ліда), паэтка, літаратуразнаўца, крытык, педагог, аўтар зборнікаў паэзіі, артыкулаў, рэцэнзій і даследаванняў, прысвечаных творчасці Я. Купалы, Я. Коласа, М. Багдановіча, Ф. Багушэвіча, З. Манькоўскай, А. Гарэцкага, В. Дуніна-Марцінкевіча, М. Радзівіл і іншых – 70 гадоў з дня нараджэння

30 Журба Янка (сапр. Івашын Іван) (1881, г. Чашнікі – 1964), паэт, перакладчык – 145 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- 3 кагорты нашаніўцаў

30 Лепельскі малочнакансервавы камбінат, ААТ (1951) – 75 гадоў з часу выпуску першай прадукцыі

30 Сустава Наталля (1951, Германія), кніжны графік, аўтар ілюстрацый да многіх дзіцячых кніг – 75 гадоў з дня нараджэння

30 Цэслер (Цеслер) Уладзімір (1951, г. Слуцк), мастак, які працуе ў галіне графічнага дызайну, канцэптуальнага мастацтва – 75 гадоў з дня нараджэння

МАЙ

1 Свята працы

1 Алімбаева Дзінара (1996, Казахстан), беларуская спартсменка (біятлон), чэмпіёнка XXIII зімовых Алімпійскіх гульняў, заслужаны майстар спорту Беларусі, узнагароджана ордэнам “За асабістую мужнасць”, ганаровая грамадзянка Чавускага раёна – 30 гадоў з дня нараджэння

1 Бабруйскі завод біятэхналогій, ААТ (1936) – 90 гадоў з часу выпуску першай прадукцыі

1 Гураў Аркадзь (Арон) (1956, г. Мінск – 2002), беларускі і ізраільскі кампазітар, які працаваў у галіне камернай музыкі, аўтар сімфоній, сюіт, кантат, музыкі для драматычных спектакляў, дакументальнага кіно – 70 гадоў з дня нараджэння

1 Лойка Алег (1931, г. Слонім – 2008), пісьменнік, літаратуразнаўца, крытык, член-карэспандэнт НАН Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, кавалер ордэна Дружбы народаў – 95 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Пісьменнік, літаратуразнаўца, настаўнік

Я схіляю галаву перад Стокніжкам Алега Лойкі. Гэта каласальная праца. Яна пад сілу толькі чалавеку, які паводле зацікаўленняў сваіх, апантанасці сваёй павінен быў нарадзіцца ў эпоху Леанарда.

Міхась Скобла

1 Палякоў Мікалай (1936, в. Рабяткі, Чавускі р-н), скульптар, які працуе ў галіне станковай і манументальнай скульптуры, аўтар скульптурных партрэтаў, помнікаў, сюжэтных кампазіцый – 90 гадоў з дня нараджэння

1 Сакольчык Адам (1896, в. Вуглы, Мінскі р-н – 1983), бібліяграф, бібліятэкар, педагог, удзельнік Першай сусветнай, грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў – 130 гадоў з дня нараджэння

1 Яфрэмаў Аляксандр (1951, Расія), рэжысёр тэатра і кіно, педагог, народны артыст Беларусі, заслу-

жаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, уладальнік многіх прызоў, прэмій і дыпламаў рэспубліканскіх і міжнародных конкурсаў і фестываляў, у тым ліку Гранпры Нацыянальнага тэлевізійнага конкурсу “Тэлевярышніа-2010” – 75 гадоў з дня нараджэння

3 Сусветны дзень свабоды друку (свята ААН)

3 Сусветны дзень Сонца

3 Атаманаў Алег (1956, Зэльв. р-н), паэт, спявак, кампазітар, выканавец уласных песень, культурны і грамадскі дзеяч – 70 гадоў з дня нараджэння

4 Міжнародны дзень пажарных

Кніжная выстава:

Пажарнікам Чарнобыля – вечная ўдзячная памяць!

4 Дзень зорных войнаў

4 Беларускі тэатральны фестываль, першы агляд драматычных калектываў рэспублікі (г. Віцебск; 1991) – 35 гадоў з часу правядзення

5 Міжнародны дзень барацьбы за правы інвалідаў

5 Міжнародны дзень акушэркі

5 Дзень друку

5 Гарбатаўскі Віктар (1936, в. Тушавая, Го-рацкі р-н – 2002), хормайстар, кампазітар, дзеяч самадзейнага мастацтва, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, кавалер ордэна “Знак Пашаны” – 90 гадоў з дня нараджэння

5 “Сівельга”, ЗАТ, прадпрыемства, якое спецыялізуецца на вытворчасці абутку з натуральнай скуры (1996) – 30 гадоў з часу стварэння

5 Якавенка Васіль (1936, в. Пажыхар, Светлагор. р-н – 2018), пісьменнік, публіцыст, грамадскі дзеяч, аўтар раманаў, аповесцей, нарысаў, эсэ, артыкулаў, твораў для дзяцей – 90 гадоў з дня нараджэння

5 Сянкевіч Генрык (1846-1916), польскі пісьменнік, Нобелеўскі лаўрэат – 180 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Гісторыя вачыма нашага земляка

6 Сімураў Аляксандр (1921, Гарадоцкі р-н – 2007), журналіст, пісьменнік, заслужаны работнік культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 105 гадоў з дня нараджэння

6 Усціновіч Анатоль (1931, г. Ліда – 2009), вучоны ў галіне педыятрыі, арганізатар аховы здароўя, які зрабіў значны ўклад у станаўленне службы педыятрыі ў Беларусі, аўтар звыш 130 навуковых прац, у тым ліку рэдактар першага ў СССР даведніка па педыятрыі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 95 гадоў з дня нараджэння

6 Юндзіл Станіслаў (1761, Воран. р-н – 1847), прыродазнаўца, батанік, зоолаг, адзін з першых даследчыкаў расліннасці Беларусі, заснавальнік батанічнага сада ў Вільні – 265 гадоў з дня нараджэння

6 Фрэйд Зігмунд (1856-1939), аўстрыйскі нейралаг і псіхолаг, заснавальнік школы псіханалізу – 170 гадоў з дня нараджэння

7 Дзень радыё

7 Фраляню Аляксандр (1956, г. Крычаў), мастак, які працуе ў розных жанрах станковага жывапісу – 70 гадоў з дня нараджэння

7 Тагор Рабіндранат (1861-1941), індыйскі пісьменнік і грамадскі дзеяч, Нобелеўскі лаўрэат – 165 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Голас Індыі, пачуты светам

7 Бартко Уладзімір (1946), кінарэжысёр, сцэнарыст, народны артыст Расіі і Украіны – 80 гадоў з дня нараджэння

8 Сусветны Дзень Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца

8 Іаан Рылскі (свецкае імя Пашын Іван) (1881, Мазыр. пав., Мін. губ. – 1938), рэлігійны дзеяч, святы, епіскап – 145 гадоў з дня нараджэння

8 Рацько Леанід (1951, в. Кель, Капыл. р-н), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (мастацкая апрацоўка металу), дызайнер, жывапісец – 75 гадоў з дня нараджэння

8 Дзень памяці і прымірэння, прысвечаны загінуўшым у Другой сусветнай вайне (свята ААН)

9 Дзень Перамогі

9 Дзень Еўропы

Кніжная выстава:

Казачная скарбонка народаў Еўропы

9 Бакст (сапр. Розенберг) **Леў** (1866, г. Гродна – 1924), тэатральны мастак, графік, кніжны ілюстратар, жывапісец, адным з вучняў якога быў М. Шагал – 160 гадоў з дня нараджэння

9 Давыдзенка Леанід (1941, г. Мінск – 2002), скульптар, творы якога ўпрыгожваюць вуліцы Мінска, радзівілаўскі парк у Нясвіжы, Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь, Траццякоўскую

галерэю ў Маскве, мастак, жывапісец, графік, педагог – 85 гадоў з дня нараджэння

9 Ліхадзіеўскі Сцяпан (1911, в. Баслаўцы, Слуцкі пав., Мін. губ. (цяпер в. Барок, Слуцкі р-н) – 1979), паэт, літаратуразнаўца – 115 гадоў з дня нараджэння

9 Шматаў Віктар (1936, г. п. Камарын, Браг. р-н – 2006), мастацтвазнаўца, мастак, аўтар многіх вядомых палотнаў, даследчык кніжнай і станковай графікі Беларусі, мастацкай спадчыны Францыска Скарыны, знаўца і ініцыятар ратавання помнікаў народнага мастацтва чарнобыльскай зоны, на аснове якіх быў створаны Музей старажытнабеларускай культуры Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, узнагароджаны медалём Францыска Скарыны, ганаровы грамадзянін Брагіна – 90 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Мастак і мастацтвазнаўца Віктар Шматаў

Беларусь мае літаральна ўсё, каб стаць квінеючай нацыянальнай еўрапейскай дзяржавай. Багатай, адметнай, самабытнай.

Віктар Шматаў

10 Дзень Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь – другая нядзеля

10 Гаўрусёў Сцяпан (1931, Дубров. р-н – 1988), паэт, крытык, перакладчык, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова – 95 гадоў з дня нараджэння

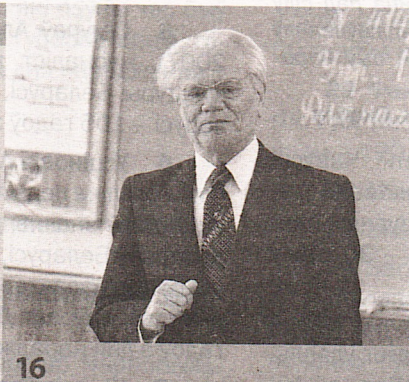
10 Кавалёў Анатоль (1926, в. Даўгаполле, Гарадоцкі р-н – 2015), мастацтвазнаўца, жывапісец, дызайнер, педагог, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны – 100 гадоў з дня нараджэння

11 Літвін Мікалай (1951, в. Пятрэвічы, Баран. р-н), кампазітар, педагог – 75 гадоў з дня нараджэння

11 Фядзюшын Анатоль (1891, г. Слуцк – 1972), вучоны ў галіне заалогіі, паразіталогіі, паляўніцтвазнаўства і аховы прыроды, заслужаны дзеяч навукі Расіі, па праекце якога створаны Бярэзінскі

5

Сянкевіч Генрык (1846–1916), польскі пісьменнік – 180 гадоў з дня нараджэння

16

Вітка Васіль (1911–1996), паэт, пісьменнік, крытык – 115 гадоў з дня нараджэння

19

Воранаў Натан (1916–1978), жывапісец – 110 гадоў з дня нараджэння

біясферны запаведнік, заснавальнік заагеаграфіі Беларусі – 135 гадоў з дня нараджэння

12 Міжнародны дзень медыцынскай сястры

12 Дзень экалагічнай адукацыі

12 Ашмянскі сыраробчы завод, філіял ААТ “Лідскі малочна-кансервавы камбінат” (1966) – 60 гадоў з часу ўводу ў эксплуатацыю

12 Кругавых Мікалай (1926, Расія – 1994), пісьменнік, сцэнарыст, аўтар раманаў, апавесцяў, апавяданняў – 100 гадоў з дня нараджэння

13 Гайдукевіч (Гейдукевіч) Станіслаў (1876, г. Мінск – 1937), архітэктар, сярод асноўных работ якога – жылы дом на вул. Захар’еўскай, даходны дом Е. Кастравецкай, будынак польскага банка, Дом селяніна ў Мінску (не захаваліся), будынак санаторыя “Беларусь” (г. Сочы; у суаўтарстве) – 150 гадоў з дня нараджэння

13 Сербантовіч Анатоль (1941, в. Ордаць, Шклоўскі р-н – 1970), паэт, аўтар вершаў, паэм, вяноў санетаў – 85 гадоў з дня нараджэння

14 Бекю Аўгуст (1771, г. Гродна – 1824), беларускі педагог, доктар і прафесар медыцыны, доктар філасофіі, адзін з вядучых дзеячаў аховы здароўя Літвы і Беларусі пачатку XIX ст., адзін з першых у Беларусі і Літве пачаў вакцынацыю супраць воспы – 255 гадоў з дня нараджэння

14 Пацей Казімір (1666-1728), дзяржаўны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага – 360 гадоў з дня нараджэння

14 Ромер Эдвард Ян (1806-1878), грамадскі дзеяч Літвы і Беларусі, літаратар, перакладчык, мастак-аматар, удзельнік паўстання 1830-1831 гг. – 220 гадоў з дня нараджэння

15 Сусветны дзень сям’і (свята ААН)

Кніжная выстава:

Сям’я – гэта любоў!

15 Міжнародны дзень адмоўнікаў ад вайскавай службы па перакананнях сумлення

15 Міжнародны дзень клімату

15 Абабурка Мікалай (1941, в. Морач, Клецкі р-н), мовазнаўца, педагог, даследчык актуальных пытанняў мовы мастацкай літаратуры і культуры маўлення, аўтар вучэбных дапаможнікаў для вышэйшай школы, шэрагу манаграфій і слоўнікаў-даведнікаў – 85 гадоў з дня нараджэння

15 Беларуская бібліятэка і музей імя Францішка Скарыны ў Лондане, грамадска-культурная ўстанова беларусаў у Англіі (1971) – 55 гадоў з часу адкрыцця

15 Макіёнак Данат (1891, былая в. Тамбоўка, Верхнядзв. р-н – 1941), адзін з першых расійскіх лётчыкаў-асаў, удзельнік Першай сусветнай вайны, кавалер Георгіеўскіх крыжоў 3 ступеняў – 135 гадоў з дня нараджэння

15 “Мінскканцэрт”, ДУ, галаўная канцэртная арганізацыя сталіцы, у складзе якой канцэртны

аркестр “Няміга”, вакальная група “Чысты голас”. Лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (г. Мінск, 2001) – 25 гадоў з часу стварэння

15 Рубіна Рыва (Рэвека) (1906, г. Мінск – 1987), яўрэйская пісьменніца, крытык, перакладчыца, літаратуразнаўца – 120 гадоў з дня нараджэння

15 Сачанка Барыс (1936, в. Вялікі Бор, Хойн. р-н – 1995), пісьменнік, перакладчык, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, Літаратурнай прэміі імя І. Мележа, кавалер двух ордэнаў “Знак Пашаны”, узнагароджаны медалём Францыска Скарыны – 90 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Быў апантаны працай на карысць Беларусі

15 Тарас Ніна (1916, в. Заполле, Навагр. пав., Мін. губ. (цяпер Навагр. р-н) – 2006), паэтка, перакладчыца, удзельніца партызанскага руху ў Вялікую Айчынную вайну – 110 гадоў з дня нараджэння

15 Булгакаў Міхаіл (1891-1940), расійскі пісьменнік, драматург, тэатральны рэжысёр – 135 гадоў з дня нараджэння

15 Трошын Уладзімір (1926-2008), спявак, акцёр, народны артыст РСФСР – 100 гадоў з дня нараджэння

16 Міжнародны дзень мірнага суіснавання

16 Дзень біёграфу

16 Вітка Васіль (сапр. Крысько Цімох) (1911, в. Еўлічы, Слуцкі р-н – 1996), паэт, пісьменнік, крытык, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 115 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Казкі дзеда Васіля

З чаго пачынаецца сонечны дзень?

Вядома, што з новае казкі.

Васіль Вітка

Беларускі Андэрсен

Весела дзённая казка ідзе,

Бае, што бачыць і чуе,

І за сабою сябровак вядзе –

Вячэрнюю і начную.

Васіль Вітка

Промень шчасця – жыць пад родным небам!

Сярод жывых не першы,

Не лепшы між памершых,

На рыфмах зубы з’еўшы,

Пісаў свае я вершы

Для дома, для альбома

І трохі

Для эпохі!

Васіль Вітка

16 Мельнікаў Міхаіл (1921, г. Крычаў – 1993), краязнаўца, музейны работнік, стваральнік Крычаўскага краязнаўчага музея, заслужаны работнік культуры Беларусі – 105 гадоў з дня нараджэння

16 Музей Максіма Багдановіча, дзяржаўная ўстанова па зборы, захаванні, вывучэнні, прэзентацыі, папулярызацыі творчай спадчыны М. Багдановіча (г. Гродна; адкрыты 16 мая 1986 г. як аддзел Гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея; у 1995-2013 гг. існаваў як самастойная ўстанова; з 1 студзеня 2014 г. – Літаратурны аддзел Гродзенскага дзяржаўнага гісторыка-археалагічнага музея) – 40 гадоў з часу адкрыцця

17 Сусветны дзень памяці ахвяр СНІД – трэцяя нядзеля

17 Міжнародны дзень барацьбы з гамафобіяй

17 Упершыню публічна прадэманстраваны каляровы фотаздымак, зроблены па метаду фізіка Джэймса Максвэла (1861) – 165 гадоў таму

17 Гадулька Васіль (1946, в. Федзькавічы, Жабінк. р-н – 1993), паэт, аўтар лірычных вершаў, санетаў, педагог – 80 гадоў з дня нараджэння

17 Маркоўскі Стафан (1886, Украіна – 1949), музыкант, педагог, заснавальнік беларускай школы ігры на ўдарных інструментах – 140 гадоў з дня нараджэння

17 Мурашка Ларыса (1951, г. Мінск), кампазітар, педагог – 75 гадоў з дня нараджэння

17 Радзівіл Ян Мікалай Аляксандр (1681-1729), дзяржаўны дзеяч ВКЛ – 345 гадоў з дня нараджэння

17 Смольскі Бекір (1966, г. Мінск), мастак манументальна-дэкаратыўнага мастацтва – 60 гадоў з дня нараджэння

18 Міжнародны дзень музеяў

18 Бакуменка Мікалай (1941, Украіна), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станковай і мемарыяльнай скульптуры – 85 гадоў з дня нараджэння

19 Алена Іванаўна (1476, Расія – 1513), вялікая княгіня літоўская, каралева польская, жонка вялікага князя літоўскага і караля польскага Аляксандра, дачка вялікага князя маскоўскага Івана III – 550 гадоў з дня нараджэння

19 Воранаў Натан (1916, г. Магілёў – 1978), жывапісец, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 110 гадоў з дня нараджэння

19 Жабінкаўскі раённы гісторыка-краязнаўчы музей, установа культуры (в. Малыя Сяхновічы, Жабінк. р-н, 2011) – 15 гадоў з часу адкрыцця

20 Сусветны дзень пчол

20 Сусветны дзень метралогіі

20 Сусветны дзень траўматалага

20 Рэспубліканскае навукова-даследчае ўнітарнае прадпрыемства “Бел НДЦ «Экалогія»”, навукова-даследчая і каардынацыйна-метадычная ўстанова ў галіне аховы навакольнага асяроддзя і прыродакарыстання (г. Мінск, 1991) – 35 гадоў з часу стварэння

20 Марэсьеў Аляксей (1916-2001), расійскі лётчык, Герой Савецкага Саюза – 110 гадоў з дня нараджэння

21 Сусветны дзень культурнай разнастайнасці ў імя дыялогу і развіцця

21 Міжнародны дзень гарбаты (свята ААН)

21 Дзень памяці Іаана Багаслова (заступніка аўтараў, рэдактараў і выдаўцоў)

21 Дзюрэр Альбрэхт (1471-1528), нямецкі мастак і тэарэтык мастацтва эпохі Адраджэння – 555 гадоў з дня нараджэння

21 Сахараў Андрэй (1921-1989), расійскі фізік, акадэмік, палітычны дзеяч, праваабаронца, Нобелеўскі лаўрэат – 105 гадоў з дня нараджэння

22 Міжнародны дзень біялагічнай разнастайнасці

22 Заснавана Міжнародная федэрацыя кінолагаў (1911) – 115 гадоў таму

22 Бараноўская Галіна (1936, Расія – 2021), архітэктар, па праектах якой пабудаваны шэраг аб'ектаў у Мінску, Валожынскім і Смалявіцкім раёнах, мастак-графік – 90 гадоў з дня нараджэння

23 Сусветны дзень чарапахі

Кніжная выстава:

Чарапахі з казачных старонак

23 Лагерквіст Пер (1891-1974), шведскі пісьменнік, Нобелеўскі лаўрэат – 135 гадоў з дня нараджэння

23 Чухрай Рыгор (1921-2001), расійскі кінарэжысёр, сцэнарыст, педагог, народны артыст СССР – 105 гадоў з дня нараджэння

24 Дзень славянскага пісьменства і культуры (дзень святых Мяфодзія і Кірылы)

Кніжная выстава:

Вясёлка славянскіх казак

24 Еўрапейскі дзень паркаў

24 Прайшоў першы конкурс песні Еўрабачання (1956) – 70 гадоў таму

24 Філіял установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт” Гомельскі дзяржаўны політэхнічны каледж, УА (1946) – 80 гадоў з часу стварэння

24 Дылан Боб (1941), амерыканскі аўтар-выканаўца песень, акцёр, мастак, Нобелеўскі лаўрэат – 85 гадоў з дня нараджэння

25 Дзень ручніка

25 Міжнародны дзень знікшых дзяцей

25 Сусветны дзень шчытападобнай залозы

26 Беларускі міжнародны фестываль тэатраў лялек (Мінск, 1981) – 45 гадоў з часу правядзення Першага фестываля тэатраў лялек Беларусі

26 Варламаў Віктар (1936, г. Мінск – 1996), мастак, які працаваў у розных жанрах станковага жывапісу, аўтар карцін, пейзажаў, партрэтаў – 90 гадоў з дня нараджэння

27 Ламейка Уладзімір (1966, г. Салігорск), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станковай, мемарыяльнай, паркавай скульптуры – 60 гадоў з дня нараджэння

27 Руднева Наталля (1951, Расія), артыстка оперы, педагог, народная артыстка Беларусі, лаўрэат тэатральнай прэміі імя Л. Александроўскай, прэміі Беларускага саюза тэатральных дзеячаў “Крыштальная Паўлінка” – 75 гадоў з дня нараджэння

27 Сербай Ісак (1871, в. Кульшычы, Слаўгар. р-н – 1943), этнограф, фалькларыст, археолаг, які вывучаў побыт, матэрыяльную культуру, вуснапаэтычную і музычную творчасць беларускага народа, першым з беларускіх этнографіў стварыў фотатэку, правадзейны член Інбелкульты – 155 гадоў з дня нараджэння

28 Дзень памежніка

28 Карловіч Ян (Іван) (1836, Літва – 1903), польскі лінгвіст, этнограф, фалькларыст, музыказнаўца, які пэўны час жыў і працаваў у Беларусі, збіральнік мелодый беларускіх народных песень, складальнік кніг з беларускімі казкамі, легендамі і паданнямі, акадэмік Акадэміі ведаў у Кракаве – 190 гадоў з дня нараджэння

28 Шпігельман Нута (1921, Украіна – 1974), архітэктар, заслужаны архітэктар Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, сярод асноўных работ якога – будынак паліграфкамбіната імя Я. Коласа, забудова жылога квартала на Партызанскім праспекце, будынак рэстарана “Журавінка” ў Мінску, панчошны і дывановы камбінаты ў Брэсце і іншае – 105 гадоў з дня нараджэння

29 Дзень ваеннага аўтамабіліста Узброеных сіл

29 Міжнародны дзень міратворцаў (свята ААН)

29 Мінскі трактарны завод, ААТ, адзін з буйнейшых вытворцаў сельскагаспадарчай тэхнікі ў свеце (1946 г.), выпуск першай прадукцыі адбыўся ў лістападзе 1948 г. – 80 гадоў з часу стварэння

29 УА “Мар’інагорскі дзяржаўны аграрна-тэхнічны каледж імя У. Е. Лабанка”, установа адукацыі, якая рыхтуе спецыялістаў для сельскай гаспадаркі краіны (в. Мар’іна Горка, Ігумен. пав., Мін. губ. (цяпер г. Мар’іна Горка; 1876 г.) – 150 гадоў з часу заснавання

29 Шкляраў Мікалай (1956, г. Ветка), мастак, які працуе ў галіне плаката, графічнага дызайну, рэкламы, камп’ютарнай графікі, мастацкага афармлення – 70 гадоў з дня нараджэння

30 Дзень святой Жаны д’Арк

30 У Руане спалена на вогнішчы Жана д’Арк (1431) – 595 гадоў таму

30 У Францыі выйшла газета пад назвай “La Gazette”, і неўзабаве слова “газета” ўвайшло ва ўсе еўрапейскія мовы (1631) – 395 гадоў таму

30 Гурыі (свецкае імя Апалька Мікалай) (1956, в. Калектыўная, Полацкі р-н), дзеяч Беларускай Праваслаўнай Царквы, архіепіскап Навагрудскі і Слоні́мскі, лаўрэат прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “За духоўнае адраджэнне”, ганаровы грамадзянін г. Ліды і Лідскага раёна – 70 гадоў з дня нараджэння

30 Пятроў Юрый (1961, г. Мінск), скульптар – 65 гадоў з дня нараджэння

30 Саннікаў Канстанцін (1896, г. Рагачоў – 1965), рэжысёр, акцёр, педагог, адзін з заснавальнікаў БДТ, народны артыст Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі ССРСР – 130 гадоў з дня нараджэння

30 Халецкі Уладзіслаў (1606, мяст. Ваганаў, Брэсцкае ваяв. – 1668), дзяржаўны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага – 420 гадоў з дня нараджэння

30 Хвісевіч Анато́ль (1951, Пін. р-н), мастак манументальна-дэкаратыўнага мастацтва, афарміцель, жывапісец – 75 гадоў з дня нараджэння

30 Фабержэ Карл (1846-1920), расійскі ювелір, заснавальнік сямейнай фірмы ювелірнага мастацтва – 180 гадоў з дня нараджэння

31 Сусветны дзень без тытуню

31 Сусветны дзень бландзінак

Кніжная выстава:

Знакамітыя бландзінкі свету

31 Лойка Антон (1746, г. Слуцк – 1801), танцоўшчык і балетмайстар, саліст прыдворнага тэатра Радзівілаў у Нясвіжы, педагог, аўтар шэрагу паставак балетаў – 280 гадоў з дня нараджэння

31 Радзівіл Юрый (Ежы) (1556, г. Вільня (цяпер г. Вільнюс) – 1600), дзеяч Рымска-Каталіцкай Царквы ў Рэчы Паспалітай, дзяржаўны дзеяч – 470 гадоў з дня нараджэння

ЧЭРВЕНЬ

1 Міжнародны дзень дзяцей (Дзень абароны дзяцей)

1 Сусветны дзень бацькоў

1 Сусветны дзень малака

1 Брэсцкая крэпасць, комплекс абарончых збудаванняў XIX – пачатку XX ст. (1836) – 190 гадоў з часу закладкі першага каменя

Кніжная выстава:

Крэпасць не здалася!

1 “Гуманітарна-эканамічны веснік”, навукова-тэарэтычны часопіс (г. Мінск, 1996) – 30 гадоў з пачатку выдання

1 Далідовіч Генрых (1946, в. Янкавічы, Стаўб. р-н), пісьменнік, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя І. Мележа, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа – 80 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Удумлівы пагляд на асобу і час

Найперш у цяжку хвіліну вытрымкай і працай можна стаць самім сабой, Асобаю.

Генрых Далідовіч

1. *Не абмельвай душу...*

У прозе Далідовіча ёсць шчырасць да чалавека, надзеленага талентам працы, справядлівасці і дабрыві.

Вячаслаў Адамчык

2. *Пра Генрыха Далідовіча і яго творы Не ціхі ён, а ўдумлівы, глыбокі.*

Васіль Жуковіч

1 Мірскае камсамольска-маладзёжнае падполле ў Вялікую Айчынную вайну, падпольная група аб'ядноўвала 97 чалавек (Мір. р-н; дзейнічала з 1 чэрвеня 1941 па верасень 1942 г.) – 85 гадоў з пачатку дзейнасці

1 Міско Якуб (1911, в. Чамяры, Слонім. р-н – 1981), пісьменнік, журналіст, перакладчык, удзельнік рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, заслужаны дзеяч культуры Беларусі – 115 гадоў з дня нараджэння

1 Манро Мэрылін (1926-1962), амерыканская кінаактрыса і спявачка – 100 гадоў з дня нараджэння

3 Сусветны дзень ровара

3 Дзятлаў Алесь (Аляксандр) (1936, в. Туркі, Бабр. р-н), пісьменнік, аўтар апавесцей і апавяданняў, нарысаў, фельетонаў, твораў для дзяцей – 90 гадоў з дня нараджэння

3 Інстытут радыялогіі, рэспубліканскае навукова-даследчае ўнітарнае прадпрыемства (г. Гомель, 1986) – 40 гадоў з часу стварэння

3 Тызенгаўз Канстанцін (1786, г. п. Жалудок, Шчуч. р-н – 1853), даследчык фаўны Беларусі, заснавальнік беларускай арніталогіі, аўтар звыш 50 навуковых прац, якія і цяпер не страцілі свайго значэння, стваральнік першага ў Беларусі арніталагічнага музея ў Паставах – 240 гадоў з дня нараджэння

3 Бурдэнка Мікалай (1876-1946), хірург, заснавальнік расійскай нейрахірургіі – 150 гадоў з дня нараджэння

3 Герасімаў Сяргей (1906-1985), рэжысёр, акцёр, драматург і тэатральны кіно, народны артыст СССР – 120 гадоў з дня нараджэння

4 Міжнародны дзень нявінных дзяцей – ахвяраў агрэсіі (свята ААН)

4 Бржазоўская Людміла (1946, г. Мінск), артыстка балета, педагог, народная артыстка Беларусі – 80 гадоў з дня нараджэння

4 Бястужаў-Румін Міхаіл (1801, Расія – 1826), дзекабрыст, які прымаў удзел у распрацоўцы Бабруйскага плана дзекабрыстаў – 225 гадоў з дня нараджэння

4 Хадкевіч Аляксандр (1776, Украіна – 1838), палітычны і ваенны дзеяч, генерал-маёр (брыгадны генерал), удзельнік паўстання 1794 г. і вайны 1812 г., вучоны-хімік, член Пецярбургскай АН, літаратар, тэатральны крытык, калекцыянер – 250 гадоў з дня нараджэння

4 Шавялевіч Віктар (1946, Узбекістан – 2004), рэжысёр кіно і тэлебачання, сцэнарыст, пастаноўшчык дакументальных і мастацкіх фільмаў, фільмаў-спектакляў, фільмаў-балетаў, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь – 80 гадоў з дня нараджэння

5 Сусветны дзень навакольнага асяроддзя (Дзень экалага)

5 Дзень памяці прападобнай Еўфрасінні, ігуменні Полацкай

Кніжная выстава:

Пра Еўфрасінню распавядаюць

Была надзелена ў поўнай меры ўсім – розумам, дабратай, характам. Яна адчула неацэннасць гэтага дару і знайшла спосаб, каб не змарнаваць яго, а надзяліць ім усіх беларусаў – тых, што былі, ёсць і будуць.

Пятро Васючэнка

3

Бурдэнка Мікалай (1876–1946), хірург, заснавальнік расійскай нейрахірургіі – 150 гадоў з дня нараджэння

15

Гіль Мікола (1936–2022), пісьменнік, перакладчык, журналіст – 90 гадоў з дня нараджэння

8

Філіповіч Міхаіл (1896–1947), жывапісец, графік, мастак дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва – 130 гадоў з дня нараджэння

1. Гісторыкі
2. Празіаікі
3. Паэты
4. Мастакі

5 Амерыканскі Цэнтр кантролю над захворваннямі зарэгістраваў новую хваробу – СНІД (1981) – 45 гадоў таму

6 Дзень рускай мовы (свята ААН)

6 Ажэшка (дзявочае Паўлоўская) Эліза (1841, маёнтак Мількаўшчына, Грод. пав. (цяпер Грод. р-н) – 1910), польская пісьменніца, аўтар мастацкіх твораў, публіцыстычных і літаратурна-крытычных прац, перакладзеных на многія еўрапейскія мовы, імя якой названа адна з цэнтральных вуліц г. Гродна – 185 гадоў з дня нараджэння

Тэматычныя паліцы:

- Чысцейшая сутнасць душы чалавечай
- Перліна польскай літаратуры

6 Ганчарук Уладзімір (1961, Расія), жывапісец, педагог, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва – 65 гадоў з дня нараджэння

7 Сусветны дзень бяспекі харчовых прадуктаў

7 Жарын Генадзь (1946, г. Гомель), жывапісец, мастак дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва – 80 гадоў з дня нараджэння

7 Сурганаў Фёдар (1911, Віцеб. вобл. – 1976), дзяржаўны і партыйны дзеяч Беларусі – 115 гадоў з дня нараджэння

8 Сусветны дзень акіянаў

8 Створана Міжнародная арганізацыя журналістаў (1946) – 80 гадоў таму

8 Філіповіч Міхаіл (1896, г. Мінск – 1947), жывапісец, графік, мастак дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, які адным з першых айчынных мастакоў звярнуўся да нацыянальнай тэматыкі, удзельнік грамадзянскай вайны – 130 гадоў з дня нараджэння

8 Альбініні Тамаза (1671-1751), італьянскі кампазітар – 355 гадоў з дня нараджэння

9 Міжнародны дзень сяброў

Кніжныя выставы:

- Урокі сяброўства на кніжных старонках*
- Верш сябру майму ахвярую*
- Гісторыі пра сяброўства вялікіх*

9 Міжнародны дзень архіваў

9 Міжнародны дзень акрэдытацыі

9 Лобан Ірына (1946, г. Мінск), мастачка, якая працуе ў галіне станковай і кніжнай графікі – 80 гадоў з дня нараджэння

9 Луцкевіч Іван (1881, Ковен. губ. – 1919), грамадскі дзеяч, археолаг, этнограф, публіцыст, кнігавыдавец, адзін з пачынальнікаў і ідэйных кіраўнікоў беларускага культурна-асветнага і грамадска-палітычнага руху – 145 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Адзін з бацькоў беларускага Адраджэння

10 Голубеў Ігар (1961, г. Віцебск), скульптар – 65 гадоў з дня нараджэння

10 Навуменка Віктар (1946, г. п. Антопаль, Драгіч. р-н – 2001), тэатразнаўца, даследчык гісторыі і сучаснага стану Купалаўскага тэатра, творчасці яго актэраў і рэжысэраў, эканомікі тэатра – 80 гадоў з дня нараджэння

10 Фатыхава Галіна (1946, в. Ігрушка, Круп. р-н), мастацтвазнаўца, аўтар і рэдактар шматлікіх артыкулаў для айчынных і замежных энцыклапедычных выданняў, манаграфій, нарысаў, эсэ, прысвечаных творчасці беларускіх мастакоў У. Уродніча, Я. Ждана, М. Ісаёнак, Я. Ражкова, Т. Батаковай-Матвееўкі, В. Барабанцава, С. Давідовіча-Зосіна, А. Аракчэвай і іншых, лаўрэат прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “За духоўнае адраджэнне”, ганаровая грамадзянка Крупскага раёна – 80 гадоў з дня нараджэння

10 Чурко Леанард (1931, г. Мінск – 1983), графік – 95 гадоў з дня нараджэння

11 Дакальская Біруга (1916, г. Вільня (цяпер г. Вільнюс) – 1996), актрыса Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы ў 1937-1978 гг., якая сыграла ролю Паўлінкі ў аднайменнай п’есе Я. Купалы больш за 450 разоў, стварыла галерэю вобразаў характарных драматычных гераінь, здымалася ў кіно – 110 гадоў з дня нараджэння

11 Кашпераў Аляксандр (1946, г. Мінск), актёр тэатра і кіно, заслужаны артыст Беларусі, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва, уладальнік прыза Беларускага саюза тэатральных дзеячаў “Крыштальная зорка” – 80 гадоў з дня нараджэння

12 Сусветны дзень барацьбы з дзіцячай працай

12 Абдусаматаў Дот (1941, Таджыкістан), мастак, які працуе ў станковым жывапісе і дэкаратыўна-прыкладным мастацтве – 85 гадоў з дня нараджэння

12 Пятроў Аляксандр (1951, Верхнядзв. р-н), мастак манументальна-дэкаратыўнага мастацтва – 75 гадоў з дня нараджэння

13 Міжнародны дзень распаўсюджвання інфармацыі аб альбінізме

13 Тараненка Леанід (1956, г. Маларыта), спартсмен (цяжкая атлетыка), заслужаны майстар спорту СССР, чэмпіён XXII летніх Алімпійскіх гульняў, сярэбраны прызёр XXV летніх Алімпійскіх гульняў, пераможца міжнародных спаборніцтваў “Дружба-84”, чэмпіён свету і Еўропы, кавалер ордэна Дружбы народаў, ганаровы грамадзянін Маларыцкага раёна – 70 гадоў з дня нараджэння

14 Дзень работнікаў лёгкай прамысловасці – другая нядзеля

- 14 Сусветны дзень донара крыві**
- 14 Сусветны дзень блогера**
- 14 Коўзусь Уладзімір** (1951, г. Мінск), жывапісец – 75 гадоў з дня нараджэння
- 14 Маслан Ісак** (1921, г. Мінск – 1996), мастак-афарміцель, графік, заслужаны работнік культуры Беларусі – 105 гадоў з дня нараджэння
- 14 “Рэспубліка”, газета** (г. Мінск, 1991) – 35 гадоў з часу выхату першага нумару
- 14 Сарокін Ігар** (1931, Расія – 2009), спявак (драматычны барытон), народны артыст Беларусі, заслужаны артыст Расіі – 95 гадоў з дня нараджэння
- 14 Татарыновіч Пётр** (1896, в. Гайнін, Ляхав. р-н – 1978), дзеяч Рымска-Каталіцкай Царквы, культурна-грамадскі дзеяч, літаратар, выдавец – 130 гадоў з дня нараджэння
- 14 Шкільтэр Карл** (1891, Латвія – 1941), вучоны-гісторык, які на пачатку 1930-х гг. працаваў у латышскай секцыі Беларускай акадэміі навук, выконваў абавязкі дырэктара Дзяржаўнай бібліятэкі імя Леніна (цяпер – Нацыянальная бібліятэка Беларусі) – 135 гадоў з дня нараджэння
- 14 Бічэр-Стоў Гарыет** (1811-1896), амерыканская пісьменніца – 215 гадоў з дня нараджэння
- 15 Сусветны дзень ветру**
- 15 Сусветны дзень распаўсюджвання інфармацыі пра злоўжыванні ў дачыненні сталых людзей**
- 15 Аўдзееў Алег** (1926, Расія – 2025), кінааператар, сярод работ якога – мастацкія фільмы “Міколка-паравоз”, “Дзяўчынка шукае бацьку”, “Воўчая зграя”, “Дачка камандзіра” і іншых, заслужаны работнік культуры Беларусі – 100 гадоў з дня нараджэння
- 15 Беларускі саюз прадпрымальнікаў, рэспубліканскае грамадскае аб’яднанне прадстаўнікоў буйнога, сярэдняга і малага прыватнага бізнесу** (г. Мінск, 1991) – 35 гадоў з часу стварэння
- 15 Гіль Мікола** (сапр. Гілевіч Мікалай) (1936, в. Слабада, Лагойскі р-н – 2022), пісьменнік, перакладчык, журналіст – 90 гадоў з дня нараджэння
- 15 Жураўкоў Фёдар** (1926, в. Жабыкі, Віцеб. воб.), жывапісец, які працуе ў станковым жывапісе ў жанрах карціны, партрэта, пейзажа, нацюрморта – 100 гадоў з дня нараджэння
- 15 Зарэмба Мікалай** (1821, Віцеб. губ. – 1879), музычны тэарэтык, педагог, кампазітар – 205 гадоў з дня нараджэння
- 15 Каравайчык Павел** (1896, г. п. Любча, Навагр. р-н – 1937), культурны дзеяч, літаратуразнаўца, крытык, публіцыст, член-карэспандэнт Інстытута Беларускай культуры – 130 гадоў з дня нараджэння
- 15 Кітаеўскі Уладзімір** (1896, былы х. Стаўпы, Жабінк. р-н – 1941), паэт, аўтар вершаў на рускай і ўкраінскай (палескай) мовах – 130 гадоў з дня нараджэння
- 15 Маркевіч Іван** (1936, Бярэз. р-н – 1981), паэт, аўтар лірычных вершаў, апавяданняў, нарысаў – 90 гадоў з дня нараджэння
- 15 Швайбовіч Уладзімір** (1946, Мін. вобл.), мастак, які працуе ў афармленчым мастацтве (вітраж, металапластыка, разьба па гіпсе) – 80 гадоў з дня нараджэння
- 15 Дзяржавін Міхаіл** (1936-2018), акцёр тэатра і кіно, народны артыст РСФСР – 85 гадоў з дня нараджэння
- 15 Русас Дэмис** (1946-2015), грэчаскі спявак і музыкант – 80 гадоў з дня нараджэння
- 15 Сусветны дзень матацыкліста** – трэці панядзелак
- 16 Архіў Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь** (г. Мінск, 1946) – 80 гадоў з часу стварэння
- 16 Лукас Дзмітрый** (1911, Літва – 1979), кампазітар, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – 115 гадоў з дня нараджэння
- 16 Салігорскі краязнаўчы музей, ДУК** (1976) – 50 гадоў з часу заснавання (адкрыты 11.08.1984)
- 16 Сапрыка Ганна** (1911, Мсцісл. р-н – 1962), пісьменніца – 115 гадоў з дня нараджэння
- 16 Хрусталёў Уладзімір** (1896, Расія – 1954), жывапісец, аўтар жанравых кампазіцый, партрэтаў, пейзажаў, педагог – 130 гадоў з дня нараджэння
- 17 Хахлова Вольга** (1891-1955), балерына, жонка Пабла Пікасо – 135 гадоў з дня нараджэння
- 17 Някрасаў Віктар** (1911-1973), расійскі пісьменнік – 115 гадоў з дня нараджэння
- 17 Гапіенка Валянцін** (1946, Расія), архітэктар, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, сярод асноўных работ якога – генеральны план развіцця Брэста, Брэсцкі аэравакзал, Лядовы палац, універсальны спартыўны комплекс “Вікторыя” і іншае – 80 гадоў з дня нараджэння
- 17 Яроменка Мікалай** (1926, Расія – 2000), акцёр тэатра і кіно, народны артыст Беларусі і СССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – 100 гадоў з дня нараджэння
- 18 Засімовіч Ігар** (1966, г. Мінск), скульптар, аўтар твораў у манументальна-дэкаратыўнай, станковай і паркавай скульптуры – 60 гадоў з дня нараджэння
- 18 Кобрынскі ваенна-гістарычны музей імя А. В. Суварова**, установа культуры (1946 г., адкрыты для наведвальнікаў у 1948 г.) – 80 гадоў з часу заснавання
- 18 Масальскі Рыгор** (1926, г. Мінск – 2001), аператар мастацкага і дакументальнага кіно, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, сярод работ якога – фільмы “Паланэз Агінскага”, “Расклад на паслязаўтра”, “Белыя Росы” і іншыя – 100 гадоў з дня нараджэння

16

Сапрыка Ганна (1911–1962),
пісьменніца – 115 гадоў
з дня нараджэння

20

Жыгімонт III Ваза (1566–1632),
вялікі князь літоўскі і кароль
польскі – 460 гадоў
з дня нараджэння

29

Чарняхоўскі Іван (1906–1945),
ваенны дзеяч, генерал арміі,
удзельнік вызвалення Беларусі
ў Вялікую Айчынную вайну –
120 гадоў з дня нараджэння

18 Цапенка Маргарыта (1911, Расія – 1968),
вучоны-геолаг, заснавальнік школы беларускіх ге-
олагаў па вывучэнню антрапагену, аўтар першай
карты чацвярцічных адкладаў Беларусі – 115 гадоў
з дня нараджэння

18 Шыдлоўскі Аляксандр (1911, в. Мінкі,
Смарг. р-н – 2002), дзеяч самадзейнага мастацтва,
кампазітар, аўтар вядомых песень, стваральнік пе-
сенных калектываў, творчая дарога якіх працягва-
ецца і сёння, педагог, заслужаны дзеяч культуры Бе-
ларусі – 115 гадоў з дня нараджэння

19 Міжнародны дзень прагулкі

**19 Міжнародны дзень барацьбы з сексуаль-
ным гвалтам ва ўмовах канфлікту**

19 Асташэнка Фёдар (1896, в. Вялікая Люб-
шчына, Віцеб. р-н – 1976), ваенны дзеяч, генерал-
лейтэнант, удзельнік грамадзянскай вайны, аба-
роны Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Са-
вецкага Саюза – 130 гадоў з дня нараджэння

19 Ваўчок Людміла (1981, г. п. Смілавічы, Чэрв.
р-н), спартсменка (інваспорт, лыжныя гонкі, біятлон,
адаптацыйнае веславанне), чэмпіёнка і сярэбраны
прызёр зімовых Паралімпійскіх гульняў, сярэбраны
і бронзавы прызёр летніх Паралімпійскіх гульняў, га-
наровая грамадзянка Чэрвеньскага раёна – 45 га-
доў з дня нараджэння

19 Ласкоў Іван (1941, г. Гомель – 1994), бела-
рускі і расійскі празаік, паэт, літаратурны крытык,
перакладчык – 85 гадоў з дня нараджэння

19 Сычэнка Пётр (1911, Талач. р-н – 1969), ва-
енны дзеяч, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, Ге-
рой Савецкага Саюза – 115 гадоў з дня нараджэння

19 Глінка Фёдар (1786–1880), рускі паэт, публі-
цыст, празаік, дэкабрыст – 240 гадоў з дня нара-
джэння

19 Лемах Кірыла (1841–1910), рускі жанравы
жывапісец, акадэмік – 185 гадоў з дня нараджэння

20 Сусветны дзень бежанцаў (свята ААН)

20 Сусветны дзень абароны сланоў у заапарках

20 Жыгімонт III Ваза (у ВКЛ – Жыгімонт IV)
(1566, Швецыя – 1632), вялікі князь літоўскі і ка-
роль польскі – 460 гадоў з дня нараджэння

20 Шэмет-Палачанскі Ян (1826, в. Палачаны,
Ашм. пав., Вілен. губ. (цяпер Маладзеч. р-н) – 1905),
паэт, аўтар вершаў, паэм – 200 гадоў з дня нара-
джэння

**21 Дзень медыцынскага работніка (Дзень ме-
дыка)** – трэцяя нядзеля

21 Міжнародны дзень ёгі

21 Міжнародны дзень гідраграфіі

21 Сусветны дзень гуманізму

Кніжная выстава:

Прачытай – і падумай пра таго, хто побач

Хай заўсёды з веку ў век

Добрым знакам будзе:

Асцярожна – чалавек,

Асцярожна – людзі.

Васіль Вітка

21 Міжнародны дзень скейтбордынгу

21 Дзень сэлфі

**21 Дварэцкая Пакроўская царква, помнік ар-
хітэктуры рэспектыўна-рускага стылю** (в. Дварэц,
Дзятл. р-н; 1866–1869 гг.) – 160 гадоў з пачатку бу-
даўніцтва

21 Жылібер Жан Эмануэль (1741, Францыя –
1814), французскі і беларускі натураліст, хірург і ана-
там, заснавальнік першай у Беларусі медыцынскай
акадэміі ў Гродне, акушэрскай і ветэрынарнай школ,
клінічнага шпіталю, батанічнага саду, аўтар навуко-
вых прац па фальклору Беларусі – 285 гадоў з дня
нараджэння

21 Лабовіч Якаў (1946, г. Гомель), дзеяч цыр-
кавога мастацтва, генеральны дырэктар і мастацкі
кіраўнік Гомельскага дзяржаўнага цырка, заслу-
жаны дзеяч культуры Беларусі, кавалер ордэна
Францыска Скарыны, лаўрэат прэміі Беларускага
прафсаюза работнікаў культуры – 80 гадоў з дня на-
раджэння

21 Залатухін Валерый (1941-2013), актёр тэатра і кіно, народны артыст Расіі – 85 гадоў з дня нараджэння

22 Дзень памяці і смутку – дзень пачатку Вялікай Айчыннай вайны

22 Пачалася гераічная абарона Брэсцкай крэпасці (1941) – 85 гадоў таму

22 «Во славу Родины», беларуская ваенная газета, цэнтральны друкаваны орган Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь (г. Мінск, 1921) – 105 гадоў з пачатку выдання

22 Камсамольскае возера (Мінскае возера), вадасховішча, штучны вадаём у складзе Вілейска-Мінскай воднай сістэмы (г. Мінск, 1941) – 85 гадоў з часу завяршэння будаўніцтва

22 Сярых Валянціна (1951, г. Бабруйск), кампазітар, аўтар апрацовак беларускіх народных песень для хору, музычных радыёперадач, стваральнік і кіраўнік першай у Беларусі прафесійнай дзіцячай вакальна-эстраднай студыі “Званочки” – 75 гадоў з дня нараджэння

22 Янчанка Мікола (Мікалай) (1931, Магіл. р-н – 2000), пісьменнік, перакладчык – 95 гадоў з дня нараджэння

23 Міжнародны Алімпійскі дзень

Кніжныя выставы:

Алімпійскі Сусвет

1. *Калі перамагаюць імгненні*
2. *Любімыя гульні чалавецтва (футбол, хакей)*
3. *Пераможная прыгажосць (гімнастыка, фігурнае катанне і інш.)*
4. *Азарт адзінаборстваў (усе віды барацьбы)*
5. *Самыя моцныя, самыя трапныя*
6. *Спаборніцтвы на любы густ*
7. *Героі і пераможцы Алімпіяд*

Зоркі Алімпійскіх гульняў: асобы, дасягненні, лёсы

23 Міжнародны дзень удоў

24 Катоўскі Рыгор (1881-1925), расійскі ваенны і палітычны дзеяч, камандзір Чырвонай Арміі – 145 гадоў з дня нараджэння

25 Дзень дружбы і яднання славян

25 Дзень марака (Дзень мараплаўца)

Кніжныя выставы:

Марскія прыгоды, рэальныя і неверагодныя

Марскія падарожжы: захапляльна, пазнавальна, незабыўна!

25 “Беларуская хатка”, філіял Літаратурнага музея Максіма Багдановіча (г. Мінск, 1991) – 35 гадоў з часу адкрыцця для наведвальнікаў

25 Шапо (Шаппо) Аляксандр (1971, г. Віцебск), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станко-

вай, паркавай і мемарыяльнай скульптуры, графік – 55 гадоў з дня нараджэння

26 Міжнародны дзень барацьбы са злоўжываннем наркатычных сродкаў і іх незаконным абаротам

26 Дзень работнікаў пракуратуры

26 Кудраўцава Людміла (1976, г. Мінск), артыстка балета, народная артыстка Беларусі – 50 гадоў з дня нараджэння

26 Куляшоў Уладзімір (1941, Расія – 1999), артыст тэатра і кіно, народны артыст Беларусі – 85 гадоў з дня нараджэння

27 Сусветны дзень рыбалоўства

27 Кузьмянкоў Уладзімір (1936, в. Устаннае, Слаўгар. р-н – 2002), пісьменнік, публіцыст, заслужаны дзеяч культуры Беларусі – 90 гадоў з дня нараджэння

28 Дзень моладзі – апошняя нядзеля

28 Барычэўскі Арцём (1891, Украіна – 1969), удзельнік Першай сусветнай і грамадзянскай войнаў, удзельнік вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза, кавалер ордэна Леніна, імя якога носяць вуліцы ў Ваўкавыску і Гродне – 135 гадоў з дня нараджэння

28 Мікалаевіцкае камсамольска-маладзёжнае падполле ў Вялікую Айчынную вайну (в. Мікалаевічы, Смаляв. р-н; 1941-1942) – 85 гадоў з пачатку дзеяння

28 Лін Аспрын Роберт (1946-2008), амерыканскі пісьменнік-фантаст – 80 гадоў з дня нараджэння

29 Казлоўскі Уладзіслаў (1896, в. Залессе, Сакольскі пав., Грод. губ. (цяпер Польшча) – 1943), грамадска-палітычны дзеяч, паэт, публіцыст, выдавец, перакладчык – 130 гадоў з дня нараджэння

29 Чарняхоўскі Іван (1906, Украіна – 1945), ваенны дзеяч, генерал арміі, удзельнік вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, двойчы Герой Савецкага Саюза – 120 гадоў з дня нараджэння

30 Міжнародны дзень астэроіда

30 Міжнародны дзень парламентарызму

30 Дзень эканаміста

30 Ясінскі Рышард (1931, г. Баранавічы – 2005), кінарэжысёр-дакументаліст, сцэнарыст, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі і прэміі Міжнароднага кінафестывалю дакументальнага кіно, уладальнік шматлікіх дыпламаў і прызоў усесаюзных і міжнародных кінафестывалаў – 95 гадоў з дня нараджэння

30 Спэнсер Стэнлі (1891-1959), англійскі мастак – 135 гадоў з дня нараджэння

КАЛЯНДАР

знамянальных
і памятных дат
на III квартал
2026 года

ЛІПЕНЬ

1 Выйшаў у свет першы том першай у свеце “энцыклапедыі” (1751) – 275 гадоў таму

1 Аршанскі каледж установы адукацыі “Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Машэрава” (1911) — 115 гадоў з часу заснавання

Кніжная выстава:

Каб у кожнага пакалення быў свой Машэраў

1 Віцебскі дзяржаўны каледж культуры і мастацтваў, установа адукацыі (1971) — 55 гадоў з часу адкрыцця

1 Крыловіч Валянціна (1951, в. Буда-Люшаўская, Буда-Кашал. р-н), спявачка (сапрана), народная артыстка Беларусі — 75 гадоў з дня нараджэння

1 Музей Беларускага Палесся, дзяржаўная ўстанова (г. Пінск, 1926) — 100 гадоў з часу адкрыцця першай экспазіцыі

1 Паліграфкамбінат імя Я. Коласа, ААТ, адно з найбуйнешых прадпрыемстваў па выпуску шматтыражнай кніжнай прадукцыі, адзінае ў галіне па распрацоўцы і выпуску мініяцюрных кніг (г. Мінск, 1956; у 2011 г. аб’яднаны з Мінскай фабрыкай каляровага друку) — 70 гадоў з часу ўводу ў эксплуатацыю

1 Чарнецкі Руслан (1981, г. Мінск), акцёр тэатра і кіно, уладальнік прыза Беларускага саюза тэатральных дзеячаў “Крышталёвая кветка” за яркі і таленавіты дэбют, музыкант, дзяржаўны дзеяч — 45 гадоў з дня нараджэння

1 Шанько Георгій (1936, г. Навагрудак — 2013), вучоны ў галіне дзіцячай неўралогіі, заснавальнік навукова-практычнай школы дзіцячых неўролагаў Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, выдатнік аховы здароўя Беларусі і СССР,

лаўрэат прэміі НАН Беларусі — 90 гадоў з дня нараджэння

1 Антакольскі Павел (1896–1978), расійскі паэт, перакладчык, драматург — 130 гадоў з дня нараджэння

1 Прынцэса Дыяна (1961–1997), прынцэса Уэльская — 65 гадоў з дня нараджэння

2 Дзень вышыванкі ў Беларусі

2 Азгур Галіна (1921, Расія — 1915), жывапісец — 105 гадоў з дня нараджэння

2 Краязнаўчы музей г. Ельска, дзяржаўная ўстанова культуры (1966) — 60 гадоў з часу адкрыцця

2 Бетэ Ханс Альбрэхт (1906–2005), амерыканскі фізік, Нобелеўскі лаўрэат — 120 гадоў з дня нараджэння

3 Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь (Дзень Рэспублікі)

3 Багамолаў Уладзімір (1926, Расія — 2003), расійскі пісьменнік, аўтар апавесці “Іван”, рамана “Момент істыны”. Па гэтых творах былі знятыя мастацкія фільмы “Іваново дэтство”, “В августе сорок четвертого” — 100 гадоў з дня нараджэння

3 Кастыцэвіч Яраслаў (1896, в. Пасынкі, Бельскі пав., Грод. губ. (цяпер Польшча) — 1971), педагог, адзін з арганізатараў Беларускай дзяржаўнай гімназіі ў Бельску-Падляскім, грамадскі і царкоўны дзеяч — 130 гадоў з дня нараджэння

3 Міхалькевіч Таццяна (1936, в. Паставічы, Старадар. р-н), беларускі майстар народнага ткацтва, народны майстар Беларусі — 90 гадоў з дня нараджэння

4 Міжнародны дзень Дняпра — першая суббота

5 Дзень работнікаў марскога і рачнога флоту — першая нядзеля

5 Вараксін Уладзімір (1901, Расія — 1980), архітэктар, педагог, заслужаны будаўнік Беларусі — 125 гадоў з дня нараджэння

5 Лазарук Міхаіл (1926, в. Ушаловічы, Слуцкі р-н — 2000), літаратуразнаўца, педагог, акадэмік НАН Беларусі, Акадэміі педагагічных навук СССР, замежны член Расійскай акадэміі адукацыі — 100 гадоў з дня нараджэння

5 Томас Кук адкрыў першае ў свеце турыстычнае агенцтва (1841) — 185 гадоў таму

5 У Егіпце адкрыта унікальная старажытная егіпецкая грабніца з пахаваннямі фараонаў (1881) — 145 гадоў таму

5 Абраццоў Сяргей (1901–1992), расійскі тэатральны дзеяч, акцёр і рэжысёр, заснавальнік тэатра лялек у Маскве — 125 гадоў з дня нараджэння

6 Сусветны дзень пацалунка

6 Гардзеенка Уладзімір (1936, Хойн. р-н — 2023), тэатральны мастак, жывапісец, педагог, адзін з вядучых майстраў кампазіцыйнага партрэта і пейзажнага жывапісу, значнае месца ў творчасці якога займае чарнобыльская тэма, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі — 90 гадоў з дня нараджэння

6 Лучына Янка (сапр. Неслухоўскі Іван) (1851, г. Мінск — 1897), паэт, перакладчык — 175 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Насуперак часу і абставінам

Па сваіх матывах вершы Лучыны — своеасаблівая ўверцюра да паэзіі Купалы і Коласа.
Уладзімір Конан

- Белья плямы біяграфіі Лучыны

*Не я пяю — народ Божы
Даў мне ў песні лад прыгожы.*

Янка Лучына

6 Сталонэ Сільвестр (1946), амерыканскі акцёр, рэжысёр, сцэнарыст — 80 гадоў з дня нараджэння

7 Іван Купала

7 У Рыме была ўпершыню надрукаваная казка Карла Калодзі “Пінокія” (1881) — 145 гадоў таму

7 Калашнікаў Яўген (1941, Расія), пісьменнік, аўтар аповяданняў і вершаў для дзяцей, лаўрэат прэміі Гомельскага аблвыканкама “Літаратурная прэмія імя Кірылы Тураўскага” — 85 гадоў з дня нараджэння

7 Скрыпнічэнка (дзявочае Пікінер) **Ларыса** (1941, Расія), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (ручнае ткацтва), жывапісец, педагог — 85 гадоў з дня нараджэння

7 Стралкоў Аляксандр (1961, Свісл. р-н), скульптар, аўтар твораў у станковай скульптуры — 65 гадоў з дня нараджэння

7 Чачот Ян (1796, в. Малюшычы, Навагр. пав., Грод. губ. (цяпер Карэл. р-н) — 1847), беларускі

і польскі паэт, драматург, фалькларыст, этнограф — 230 гадоў з дня нараджэння

8 Радзівіл (дзявочае Завіша; у першым шлюбе Красінская) **Магдалена** (1861, Польшча — 1945), дзеяч беларускага культурнага руху, асветніца, мецэнатка, якая фінансавала падтрымлівала адкрыццё школ, выданне вучэбнай літаратуры і рэлігійных кніг на беларускай мове, будаўніцтва касцёлаў і інш. — 165 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Магдалена Радзівіл: праз жыццё — любоў да Беларусі

8 Установа “Дзяржаўны музей прыроды і экалогіі Рэспублікі Беларусь” (г. Мінск, 1991) — 35 гадоў з часу стварэння

8 Язерская Элеанора (1946, г. Мінск — 2014), музычны дзеяч, актрыса, тэле- і радыёведучая — 80 гадоў з дня нараджэння

8 Лафонтэн Жан дэ (1621–1695), французскі літаратар, байкапісец — 405 гадоў з дня нараджэння

10 Валашын Павел (1891, в. Гаркавічы, Саколкаўскі пав., Грод. губ. (цяпер Польшча) — 1937), удзельнік Першай сусветнай і грамадзянскай войнаў, дзеяч нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі, грамадскі дзеяч, публіцыст, які пэўны час працаваў у Дзяржаўнай бібліятэцы БССР імя У. І. Леніна — 135 гадоў з дня нараджэння

10 Дземідовіч Павел (1871, в. Мікалаеўшчына, Стаўб. р-н — 1931), этнограф, фалькларыст, краязнаўца і педагог — 155 гадоў з дня нараджэння

10 Цяслюк Уладзімір (1941, Польшча), рэжысёр, апэратар і сцэнарыст дакументальнага кіно, адзін з карыфеяў спартыўнай кінадакументалістыкі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, выдатнік кінематаграфіі СССР — 85 гадоў з дня нараджэння

10 Тэсла Нікола (1856–1943), амерыканскі вынаходнік сербскага паходжання, інжынер, фізік — 170 гадоў з дня нараджэння

10 Пруст Марсэль (1871–1929), французскі пісьменнік — 155 гадоў з дня нараджэння

11 Сусветны дзень народанасельніцтва

11 Сусветны дзень шакаладу

11 Ліякумовіч Цімох (Цімафей) (1936, г.п. Азарычы, Калінк. р-н), літаратуразнаўца, пісьменнік, перакладчык, крытык, педагог, даследчык праблем узаемадзеяння беларускай літаратуры з рускай і іншымі літаратурамі, пытанняў паэтычнага перакладу, творчасці Я. Купалы, М. Багдановіча, З. Бядулі, М. Аўрамчыка, А. Пушкіна, Ю. Лермантава і інш., выдатнік адукацыі Беларусі, дзеяч беларускага замежжа — 90 гадоў з дня нараджэння

11 Някляеў Уладзімір (1946, г. Смаргонь), паэт, празаік, грамадскі дзеяч, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Дзяржаўнай прэміі Беларусі

7 Іван Купала

6

Гардзеенка Уладзімір (1936, Хойн. р-н — 2023), тэатральны мастак, жывапісец, педагог — 90 гадоў з дня нараджэння

15

Рэмбрант Хармэнс (1606–1669), галандскі мастак, майстар жывапісу і гравюры — 420 гадоў з дня нараджэння

7

Скрыпнічэнка (дзявочае Пікінер) Ларыса (1941, Расія), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва жывапісец, педагог — 85 гадоў з дня нараджэння

імя Я. Купалы, Літаратурнай прэміі імя Е. Гедройца — 80 гадоў з дня нараджэння

11 Чабор Янка (сапр. Патаповіч Іван) (1911, Ляхав. р-н — 1943), пісьменнік — 115 гадоў з дня нараджэння

12 Дзень святой Веранікі — апякункі фатаграфіі (Дзень фатографа)

12 Ажгірэі Віктар (1956, г.п. Гарадзішча, Баран. р-н — 2008), мастак у галіне манументальна-дэкаратыўнага і станковага жывапісу — 70 гадоў з дня нараджэння

12 Кубараў Вячаслаў (1931, Расія — 1995), мастак кіно, жывапісец, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, заслужаны мастак Расіі — 95 гадоў з дня нараджэння

12 Слука Алег (1941, в. Лабковіца, Асіпов. р-н), вучоны-гісторык, журналіст, дзяржаўны дзеяч, даследчык гісторыі і тэорыі айчынных і замежных сродкаў масавай інфармацыі, тэорыі ідэалогіі беларускай дзяржаўнасці, аўтар манаграфій, вучэбных дапаможнікаў, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Саюза журналістаў БССР, Беларускага саюза журналістаў “Залатое пяро”, прэміі БДУ імя У.І. Пічэты, заслужаны журналіст Беларусі, узнагароджаны ганаровымі знакамі “Выдатнік адукацыі” і “Выдатнік друку” Рэспублікі Беларусь — 85 гадоў з дня нараджэння

12 Шоўк Уладзімір (1941, Украіна), дызайнер, мастак кнігі, адзначаны вышэйшай узнагародай Рэспубліканскага конкурсу “Мастацтва кнігі” — Дыпламам імя Ф. Скарыны, лаўрэат Прэміі імя І. Фёдарова XXXI Усесаюзнага конкурсу “Мастацтва кнігі” — 85 гадоў з дня нараджэння

12 Талкунова Валянціна (1946–2010), спявачка, народная артыстка РСФСР — 80 гадоў з дня нараджэння

13 Гайдуківіч Аксана (1971, г. Брэст), мастачка, якая працуе ў розных жанрах станковага жывапісу — 55 гадоў з дня нараджэння

13 Грышкевіч Аляксандр (1961, г. Маладзечна), жывапісец, графік — 65 гадоў з дня нараджэння

13 Кавалерава Вера (1951, г. Мінск), ак-

трыса, заслужаная артыстка Беларусі, лаўрэат тэатральнай прэміі імя Л. Мазалеўскай, прэміі Беларускага саюза тэатральных дзеячаў “Крышталёвая Паўлінка” — 75 гадоў з дня нараджэння

14 Бузук Пётр (1891, Малдова — 1938), мовазнаўца-славіст, даследчык гісторыі праславянскай мовы, пытанняў агульнага і параўнальна-гістарычнага мовазнаўства, аўтар першага дыялекталагічнага атласа беларускай мовы “Спроба лінгвістычнай геаграфіі Беларусі”, літаратуразнаўца — 135 гадоў з дня нараджэння

14 Дзіўніч Уладзімір (1946, чыг. ст. Гудагай, Астрав. р-н), мастак, які працуе ў станковым жывапісе і акварэлі — 80 гадоў з дня нараджэння

14 Марцінкевіч Геранім (1816, маёнтка Тулава, Віцеб. пав., Віцеб. губ. (цяпер в. Тулава, Віцеб. р-н) — 1864), беларускі і польскі пісьменнік, драматург, аўтар нарысаў, праявічых замалёвак, вершаў, драматычных абразкоў, п’ес — 210 гадоў з дня нараджэння

14 Пруднікаў Павел (1911, в. Стары Дзедзін, Клімав. пав., Магіл. губ. (цяпер Клімав. р-н) — 2000), пісьменнік, аўтар шэрага паэтычных зборнікаў, аповесцей, заслужаны работнік культуры Беларусі — 115 гадоў з дня нараджэння

14 Волкаў Аляксандр (1891–1977), расійскі пісьменнік — 135 гадоў з дня нараджэння

15 Аршанскі авіярамонтны завод, ААТ, вядучае прадпрыемства Рэспублікі Беларусь па выкананні капітальнага рамонтна-верталётаў Мі-8 (Мі-17), Мі-24 (Мі-35) розных мадыфікацый (г.п. Балбасава, Арш. р-н, 1941) — 85 гадоў з часу стварэння

15 Цётка (сапр. Пашкевіч Алаіза) (1876, Шчуч. р-н — 1916), грамадска-культурная дзеячка, пісьменніца, асветніца, педагог, выдавец, удзельніца рэвалюцыйнага руху, імя якой носяць вуліцы ў Гродне і Мінску — 150 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Душа, што прагне вышыні і волі

Алаіза Пашкевіч, якая ўзяла сабе такі цёплы псеўданім, безумоўна застанеца ў гісторыі самай знакамітай і яркай дзеячкаю нацыянальнага Адраджэння пачатку XX стагоддзя.

Уладзімір Арлоў

*Палкая, самаахвярная, непахісная
Мы не з гіпсу, мы — з каменя,
Мы — з жалеза, мы — са сталі,
Нас кавалі ў пламенні,
Каб мацнейшыя мы сталі.*

Цётка

15 Рэмбрандт Хармэнс (1606–1669), галандскі мастак, майстар жывапісу і гравюры — 420 гадоў з дня нараджэння

17 Кебіч Людміла (1951, г.п. Краснасельскі, Ваўкав. р-н), паэтка, педагог, лаўрэат прэміі Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва, прэміі імя А. І. Дубко Гродзенскага аблвыканкама — 75 гадоў з дня нараджэння

17 Каро Каміль (1796–1875), французскі мастак і гравёр — 230 гадоў з дня нараджэння

17 Міклуха-Маклай Мікалай (1846–1888), расійскі этнограф, антраполог, біёлаг і вандроўнік — 180 гадоў з дня нараджэння

18 Бандарчук Таццяна (1951, г. Мінск), дзеяч цыркавога мастацтва, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, народная артыстка Беларусі — 75 гадоў з дня нараджэння

18 Івонцьеў Барыс (1926, г. Мінск — 1985), мастак, які працаваў у станковай і манументальнай скульптуры — 100 гадоў з дня нараджэння

18 Касабука Наталля (1956, г. Віцебск), архітэктар, заслужаны будаўнік Беларусі — 70 гадоў з дня нараджэння

18 Шутаў Сяргей (1906, в. Новы Быхаў, Бых. р-н — 1972), краязнаўца, удзельнік шэрага навуковых экспедыцый, пры яго непасрэдным удзеле было адкрыта гарадзішча Банцараўшчына пад Мінскам — 120 гадоў з дня нараджэння

18 Тэкерэй Уільям (1811–1863), англійскі пісьменнік — 215 гадоў з дня нараджэння

18 Віардо Паліна (1821–1910), французская оперная спявачка, педагог — 205 гадоў з дня нараджэння

18 Бала Джакома (1871–1958), італьянскі мастак, адзін з заснавальнікаў футурызму — 155 гадоў з дня нараджэння

19 Бяссмертнава Наталля (1941–2008), расійская балерына, педагог, народная артыстка СССР — 85 гадоў з дня нараджэння

20 Міжнародны дзень шахмат

20 Міжнародны дзень торта

20 Валодзін Уладзімір (1891–1958), акцёр тэатра і кіно, бліскучы комік, народны артыст РСФСР — 135 гадоў з дня нараджэння

20 Паповіч Марына (1931–2017), ваенны лётчык-выпрабавальнік, палкоўнік-інжынер, прафесар, уфолог — 95 гадоў з дня нараджэння

20 Чурсіна Людміла (1941), расійская актрыса

тэатра і кіно, народная артыстка СССР — 85 гадоў з дня нараджэння

21 Марціноўскі Антон (Антоній) (1781, г.п. Радашковічы, Маладзеч. р-н — 1855), рэдактар-выдавец, публіцыст, заснавальнік Віленскай друкарні (1817) — 245 гадоў з дня нараджэння

21 Чурко Юлія (1936, Расія — 2025), артыстка балета, мастацтвазнаўца, педагог, пісьменніца, аўтар кніг па гісторыі і тэорыі беларускай харэаграфіі, фальклору, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, тэатральнай прэміі імя К. Крапівы — 90 гадоў з дня нараджэння

22 Сусветны дзень мозга

22 Міжнародны дзень бокса

22 Бялінская Марыя (1906, г. Магілёў — 1990), актрыса, народная артыстка Беларусі — 120 гадоў з дня нараджэння

22 Гаявая Валянціна (1936, Расія), балетмайстар, стваральнік і мастацкі кіраўнік Беларускага дзяржаўнага заслужанага харэаграфічнага ансамбля “Харошкі”, народная артыстка Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны — 90 гадоў з дня нараджэння

22 Юрэвіч Уладзімір (1916, в. Дуброва, Смаляв. р-н — 2005), пісьменнік, літаратуразнаўца, заслужаны работнік культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі — 110 гадоў з дня нараджэння

22 Мацье Мірэй (1946), французская спявачка — 80 гадоў з дня нараджэння

22 Газманаў Алег (1951), эстрадны спявак, кампазітар і паэт, народны артст Расіі — 75 гадоў з дня нараджэння

23 Сусветны дзень кітоў і дэльфінаў

23 Гродзенская аптэка-музей, адзіная ў рэспубліцы ўстанова, дзе адначасова размяшчаецца сучасная аптэка і музейная экспазіцыя, прысвечаная гісторыі станаўлення і развіцця аптэчнай справы ў Беларусі (створана навукова-вытворчым кааператывам “Біятэст” у 1996 г., адкрыта для наведвальнікаў 23 ліпеня 1996 г.) — 30 гадоў з часу адкрыцця для наведвальнікаў

23 Чылеа Франчэска (1866–1950), італьянскі кампазітар — 160 гадоў з дня нараджэння

25 Дзень пажарнай службы

24 Астрэйка Анатоль (сапр. Акім) (1911, в. Пясочнае, Капыл. р-н — 1978), паэт, перакладчык — 115 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Вядомы капылянін

Я шчыра ганаруся тым, што родам сам з-пад Капыля

А. Астрэйка

25 Левін Леанід (1936, г. Мінск — 2014), заслужаны архітэктар Беларусі, сярод асноўных работ

якога — станцыі мінскага метро “Плошча Леніна” і “Няміга”, рэканструкцыя і добраўпарадкаванне Траецкага прадмесця, адзін з аўтараў архітэктурна-скульптурных мемарыяльных комплексаў “Хатынь”, “Прарыў”, “Кацюша”, “Праклён фашызму”, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Ленінскай прэміі, Дзяржаўнай прэміі Беларусі, уладальнік ганаровага прыза Беларускага саюза архітэктараў “Зодчый Рэспублікі Беларусь”, грамадскі дзеяч — 90 гадоў з дня нараджэння

Кніжна-ілюстраваная выстава:
Леанід Левін. Філасофія творчасці

26 Шоу Бернард (1856–1950), брытанскі пісьменнік і драматург, Нобелеўскі лаўрэат — 170 гадоў з дня нараджэння

26 Варава Уладзімір (1896, в. Вялікія Жухавічы, Карэл. р-н — 1929), пісьменнік, журналіст — 130 гадоў з дня нараджэння

26 Лябедзька Валерый (1951, г.п. Езярышча, Гарадоцкі р-н), жывапісец, графік, педагог — 75 гадоў з дня нараджэння

27 Нобель Людвіг (1831–1883), шведскі прадпрыемальнік і вынаходнік, брат Альфрэда Нобеля — 195 гадоў з дня нараджэння

27 Ліепа Марыс (1936–1989), артыст балета, балетны педагог, акцёр, народны артыст СССР — 90 гадоў з дня нараджэння

27 Гедройц Ежы (1906, г. Мінск — 2000), палітык, публіцыст, мемуарыст, выдавец, культурны дзеяч, паслядоўны прыхільнік добрасуседскіх зносін паміж Польшчай і Беларуссю, Літвой і Украінай, частка асабістай бібліятэкі якога захоўваецца ў фондах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі — 120 гадоў з дня нараджэння

27 Горыд Язэп (1896, Украіна — 1939), графік, жывапісец, які працаваў у сферы палітычнай і бытавой карыкатуры, сатырычнага малюнка, кніжнай графікі, аўтар партрэтаў, пейзажаў — 130 гадоў з дня нараджэння

27 Крамарэўскі Леў (1896, Украіна — 1976), беларускі і расійскі балетмайстар, педагог, чья пастаноўка балета Р. Гліэра “Чырвоны мак” (1933) дала пачатак балетнаму рэпертуару Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь — 130 гадоў з дня нараджэння

27 Мацкевіч Юзэфа (1911, в. Ухлё, Чашн. р-н — 2003), мовазнаўца, член-карэспандэнт НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі, уладальніца ордэна Дружбы народаў — 115 гадоў з дня нараджэння

28 Белавосцікава Наталля (1951), актрыса кіно, народная артыстка РСФСР — 75 гадоў з дня нараджэння

28 Хараберуш Алена (1951, Літва), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станковай, парка-

вай і мемарыяльнай скульптуры — 75 гадоў з дня нараджэння

29 Міжнародны дзень тыгра

29 Гарадніцкі Яўген (1951, аг. Ракаў, Валож. р-н), літаратуразнаўца, крытык, паэт — 75 гадоў з дня нараджэння

30 Міжнародны дзень сяброўства

Кніжная выстава:
Сяброўства вялікіх

30 Сусветны дзень барацьбы з гандлем людзьмі

30 Дзядзюля Уладзімір (1956, г. Мінск), мастак, які працуе ў манументальна-дэкаратыўным і станковым жывапісе — 70 гадоў з дня нараджэння

30 Вазары Джорджа (1511–1574), італьянскі жывапісец, архітэктар і пісьменнік эпохі маньерызму — 515 гадоў з дня нараджэння

31 “Сукно”, ААТ, прадпрыемства ў складзе дзяржаўнага канцэрна “Беллегпрам”, буйнейшы ў Рэспубліцы Беларусь вытворца высокакасных тонкасуконных шарсцяных і паўшарсцяных тканін (г. Мінск, 1946) — 80 гадоў з часу заснавання

31 Ярэмч Аляксандр (1876, г. Слуцк — 1920), урач, адзін з першаадкрывальнікаў унутрывеннага наркозу, культурна-грамадскі дзеяч, актыўны ўдзельнік Беларускага таварыства па аказанні дапамогі пацярпелым ад вайны ў Петраградзе — 150 гадоў з дня нараджэння

31 Марэцкая Вера (1906–1974), расійская актрыса тэатра і кіно, народная артыстка СССР — 120 гадоў з дня нараджэння

ЖНІВЕНЬ

1 Гіргель Мікалай (1946, в. Цімошкава, Міёр. р-н), графік, прызёр міжнародных і рэспубліканскіх выставак карыкатуры, плаката і шаржу, лаўрэат прэміі імя К. Крапівы ў галіне сатыры і гумару — 80 гадоў з дня нараджэння

1 Дакутовіч Барыс (1921, Расія — 2002), расійскі рэжысёр, які пэўны час быў галоўным рэжысёрам Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра — 105 гадоў з дня нараджэння

2 Дзень дэсантнікаў і сіл спецыяльных аперацый Узброеных Сіл

2 Іллін дзень

2 Казура Станіслаў (1881, былы фальв. Тэклінопаль, Пастаўскі р-н — 1961), беларускі і польскі кампазітар, харавы дырыжор, педагог, збіральнік і аўтар апрацовак шэрагу беларускіх народных песень — 145 гадоў з дня нараджэння

2 Музей абароны Брэсцкай крэпасці-героя, састаўная частка дзяржаўнай установы “Мемарыяльны комплекс «Брэсцкая крэпасць-герой»”,

створаны паводле загада начальніка Палітычнага ўпраўлення Беларускай ваеннай акругі (1956 г., адкрыты для наведвальнікаў 8 лістапада 1956 г.) — 70 гадоў з часу стварэння

2 Чопчыц Адам (1921, Жытк. р-н — 2005), дзеяч самадзейнага мастацтва, хормайстар, педагог, аўтар падручнікаў і метадычных дапаможнікаў па музыцы і спевах, заслужаны дзеяч культуры Беларусі — 105 гадоў з дня нараджэння

3 Дзень кавуна

3 Адамовіч Алесь (Аляксандр) (1926, в. Канюхі, Капыл. р-н — 1994), пісьменнік, крытык, літаратуразнаўца, грамадскі дзеяч, член-карэспандэнт НАН Беларусі, лаўрэат прэміі Міністэрства абароны СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, кавалер ордэна “Знак Пашаны” — 100 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Гонар і годнасць таленту

Калі кніга — дакумент

3 Беларускае таварыства глухіх, грамадскае аб’яднанне (г. Мінск, 1931) — 95 гадоў з часу зацвярджэння Палажэння Беларускага аб’яднання глуханямых

3 Домрачава Дар’я (1986, г. Мінск), спартсменка (біятлон), заслужаны майстар спорту Беларусі, чэмпіёнка і сярэбраны прызёр XXIII зімовых Алімпійскіх гульняў, трохкратная чэмпіёнка XXII зімовых Алімпійскіх гульняў, бронзавы прызёр XXI зімовых Алімпійскіх гульняў, чэмпіёнка свету, Герой Беларусі, узнагароджана ордэнам Айчыны III ступені, ордэнам “За асабістую мужнасць” — 40 гадоў з дня нараджэння

3 Драненка Мікалай (1946, в. Маргойцы, Сеннен. р-н), мастак, які працуе ў станковым жывапісе, графіцы, акварэлі — 80 гадоў з дня нараджэння

3 Кальмаева Людміла (1946, г. Мінск), плакатыст, графік, жывапісец — 80 гадоў з дня нараджэння

3 “Сынам Айчыны, што загінулі за яе межамі”, храм-помнік, прысвечаны беларускім воінам-інтэрнацыяналістам, якія загінулі ў Афганістане ў 1979–1989 гг., філіял Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, унесены ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (г. Мінск, 1996) — 30 гадоў з часу адкрыцця

4 Мазур Вікторыя (1946, г. Магілёў — 2015), артыстка аперэты, народная артыстка Беларусі — 80 гадоў з дня нараджэння

4 Радзівіл Дамінік Геранім (1786, Брэсцкае ваяв. — 1813), ваенны дзеяч — 240 гадоў з дня нараджэння

4 Армстронг Луі (1901–1971), амерыканскі джазавы музыкант — 125 гадоў з дня нараджэння

5 Міжнародны дзень светлафора

5 Аляксандр (1461, Польшча — 1506), вялікі князь ВКЛ, кароль Польшчы — 565 гадоў з дня нараджэння

5 Дзюбайла Павел (1931, в. Кукарава, Бярэз. р-н — 1995), крытык, літаратуразнаўца, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа — 95 гадоў з дня нараджэння

5 Захараў Пётр (1936, в. Карпавічы, Светлагор. р-н — 2013), жывапісец, мастак тэатра, лаўрэат прэстыжных усесаюзных і міжнародных конкурсаў і фестываляў, уладальнік медаля Беларускага саюза мастакоў “За заслугі ў выяўленчым мастацтве” — 90 гадоў з дня нараджэння

5 Клецкая бітва 1506 г. паміж войскам Вялікага Княства Літоўскага на чале з М.Л. Глінскім і войскам крымскіх татар — 520 гадоў з часу першай вялікай перамогі ВКЛ над крымскімі татарамі

5 Мішчанчук Уладзімір (1946, в. Валавель, Драгіч. р-н), акцёр тэатра і кіно, педагог, заслужаны артыст Беларусі, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва, прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны — 80 гадоў з дня нараджэння

5 Сытчанка Уладзімір (1951, г. Маладзечна), графік, жывапісец — 75 гадоў з дня нараджэння

6 Сусветны дзень барацьбы за забарону ядзернай зброі

6 Міжнародны дзень “Лекары свету за мір”

6 Брэсцкая абласная філармонія, дзяржаўная ўстанова (1986) — 40 гадоў з часу заснавання

6 Ванееў Уладзімір (1896, Расія — 1941), партыйны і дзяржаўны дзеяч БССР, удзельнік Першай сусветнай, грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў — 130 гадоў з дня нараджэння

6 Віцязь Пётр (1936, в. Першамайская, Бяроз. р-н), вучоны ў галіне распрацоўкі новых матэрыялаў, тэхналогій і машынабудавання, акадэмік НАН Беларусі і Акадэміі ваенных навук Расіі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, прэміі Савета Міністраў СССР, НАН Беларусі і Сібірскага аддзялення РАН імя В.А. Капцюга, прэміі акадэміі навук Украіны, Беларусі і Малдовы, кавалер ордэна Дружбы народаў, Айчыны II ступені, Айчыны III ступені, узнагароджаны медалём Францыска Скарыны — 90 гадоў з дня нараджэння

6 Дробаў Леанід (1926, в. Растаў, Акцябр. р-н — 2002), мастацтвазнаўца і жывапісец, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі — 100 гадоў з дня нараджэння

6 Локун Валянціна (1946, в. Цепянец, Пін. р-н — 2016), літаратуразнаўца, крытык, даследчыца творчасці В. Быкава, Б. Сачанкі, І. Чыгынава і інш., лаўрэат прэміі прэзідэнтаў акадэміі навук Украіны, Беларусі і Малдовы — 80 гадоў з дня нараджэння

3 Кальмаева Людміла (1946, г. Мінск), плакатыст, графік, жывапісец — 80 гадоў з дня нараджэння

27 Драйзер Тэадор (1871–1945), амерыканскі пісьменнік — 155 гадоў з дня нараджэння

16 Білібін Іван (1876–1942), расійскі мастак — 150 гадоў з дня нараджэння

6 Васняцоў Апалінары (1856–1933), расійскі мастак, майстр гістарычнага жывапісу, мастацтвазнаўца — 170 гадоў з дня нараджэння

6 Флемінг Аляксандр (1881–1955), брытанскі вучоны-бактэрыёлаг, Нобелеўскі лаўрэат — 145 гадоў з дня нараджэння

8 Міжнародны дзень афтальмологіі

8 Міжнародны дзень альпінізму (Дзень альпініста)

8 Сусветны дзень котак

8 Асяндоўскі Антон (1876, г. Люцын, Віцеб. губ. (цяпер Латвія) — 1945), пісьменнік, журналіст, падарожнік, вучоны — 150 гадоў з дня нараджэння

8 Надсан (сапр. Бучко) Аляксандр (1926, г. Нясвіж ці г.п. Гарадзея — 2015), рэлігійны і грамадскі дзеяч беларускага замежжа, адзін з заснавальнікаў Згуртавання беларусаў Вялікабрытаніі, кіраўнік Беларускай бібліятэкі і музея імя Францыска Скарыны ў Лондане — 100 гадоў з дня нараджэння

9 Дзень будаўніка — другая нядзеля

9 Сусветны дзень кнігалюбаў

9 Міжнародны дзень карэнных народаў свету

9 Дзень памяці ахвяраў атамнага ўдару ў Нагасакі

9 Запруднік Янка (сапр. Вільчыцкі Сяргей) (1926, г.п. Мір, Карэл. р-н — 2022), вучоны-гісторык, палітолаг, паэт, літаратуразнаўца, публіцыст, грамадска-культурны дзеяч беларускага замежжа — 100 гадоў з дня нараджэння

9 Міклашэўскі Яўген (1936, Польшча — 2010), пісьменнік, перакладчык, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя І. Мележа — 90 гадоў з дня нараджэння

10 “Белкард”, ААТ (г. Гродна; з 1951 г.) — 75 гадоў з часу стварэння

10 Брэсцкі электралямпава завод, ААТ, прадпрыемства па вырабу лямпаў напальвання агульнага і спецыяльнага прызначэння, адзін з буйнейшых вытворцаў у краінах СНД (1966) — 60 гадоў з часу атрымання першай прадукцыі

10 Дарафееў Анатоль (1941, в. Лажані (па іншых звестках — в. Верамеева), Гарадоцкі р-н —

2010), вучоны, краязнаўца, публіцыст, грамадскі дзеяч, педагог, выдатнік асветы СССР, выдатнік вышэйшай школы СССР, выдатнік народнай асветы Беларусі — 85 гадоў з дня нараджэння

10 Смілавіцкі сельскагаспадарчы прафесійны ліцэй, дзяржаўная ўстанова адукацыі (Чэрв. р-н, 1931) — 95 гадоў з часу прыняцця рашэння аб адкрыцці

10 Татарнікаў Юрый (1941, Расія — 2005), мастак, які працаваў у станковым жывапісе і акварэлі, педагог — 85 гадоў з дня нараджэння

11 Барысаўскі дзяржаўны каледж, установа адукацыі (2006) — 20 гадоў з часу стварэння

12 Міжнародны дзень моладзі

12 Гомельскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж народных мастацкіх промыслаў, установа адукацыі (1976) — 50 гадоў з часу стварэння

12 Калітоўская Клаўдзія (1911, в. Уселюб, Навагр. р-н — 2002), артыстка балета, педагог, заслужаны дзеяч культуры Беларусі — 110 гадоў з дня нараджэння

12 Сом Лера (Алена) (1966, г. Полацк), пісьменніца, журналістка, бард — 60 гадоў з дня нараджэння

12 Берынг Вітус (1681–1741), мараплаўца, афіцэр расійскага флоту, палярны даследчык — 345 гадоў з дня нараджэння

12 Блавацкая Алена (1831–1891), расійская пісьменніца, рэлігійны філосаф, заснавальніца тэасофскага аб’яднання — 195 гадоў з дня нараджэння

13 Міжнародны дзень лейшуноў

13 Лышчык Аляксандр (1951, г. Камянец), скульптар, аўтар твораў у манументальнай і станковай скульптуры — 75 гадоў з дня нараджэння

14 Шпакоўскі Іван (1936, в. Мясяцічы, Пін. р-н — 2008), літаратуразнаўца, крытык, даследчык праблем тэорыі літаратуры, шляхоў развіцця беларускай, рускай і ўкраінскай паэзіі — 90 гадоў з дня нараджэння

15 Дзень археолага

15 Мінскі дзяржаўны каледж гандлю, установа адукацыі (1956) — 70 гадоў з часу заснавання

15 Мінскі інстытут кіравання, прыватная ўстанова адукацыі (1991) — 35 гадоў з часу стварэння

15 Рэспубліканскі біялагічны заказнік “Спраўскі”, дзяржаўная прыродаахоўная ўстанова на тэрыторыі Івацэв., Іван., Бяроз. і Драгіч. р-наў (1991) — 35 гадоў з часу стварэння

15 Скот Вальтэр (1771–1832), англійскі паэт, празаік і гісторык — 255 гадоў з дня нараджэння

15 Тарывердзіеў Мікаэл (1931–1996), кампазітар, народны артыст РСФСР — 95 гадоў з дня нараджэння

15 Сусветны дзень безпрытульных жывёл — трэцяя субота

16 Дзяржаўны літаратурна-мемарыяльны музей Якуба Коласа, установа (г. Мінск, 1956; адкрыты для наведвальнікаў 4 снежня 1959 г.) — 70 гадоў з часу заснавання

16 Матульскі Раман (1961, Украіна), вучоны ў галіне бібліятэказнаўства, аўтар звыш чатырохсот навуковых прац, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, узнароджаны медалём “За працоўныя заслугі”, знакам Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь “За ўклад у развіццё культуры Беларусі”, выдатнік друку Беларусі, ганаровы архівіст Беларусі, кавалер ордэна Беларускай Праваслаўнай Царквы свяціцеля Кірылы Тураўскага II ст., ордэна “Крылатага льва” Міжнароднай грамадскай арганізацыі “Ліга развіцця навукі і адукацыі” — 65 гадоў з дня нараджэння

16 Білібін Іван (1876–1942), расійскі мастак — 150 гадоў з дня нараджэння

Кніжна-ілюстраваная выстава:
Іван Білібін. Квітнеючае дрэва

18 Брава Алена (1966, г. Барысаў), пісьменніца, аўтар аповесцяў, апавяданняў, вершаў, журналіст — 60 гадоў з дня нараджэння

18 Букчын Сямён (Самуіл) (1941, Расія), крытык, літаратуразнаўца, пісьменнік, публіцыст — 85 гадоў з дня нараджэння

18 Краўцоў Макар (сапр. Касцевіч Макар) (1891, в. Баброўня, Грод. р-н — 1939), паэт, перакладчык, публіцыст, дзеяч нацыянальна-вызваленчага руху, удзельнік Першай сусветнай вайны, Слуцкага паўстання 1920 г. — 135 гадоў з дня нараджэння

18 Марціновіч Алесь (Аляксандр) (1946, в. Казловічы, Слуцкі р-н), літаратуразнаўца, крытык, публіцыст, краязнаўца, журналіст, празаік, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя К. Каліноўскага, Нацыянальнай літаратурнай прэміі — 80 гадоў з дня нараджэння

Тэматычныя паліцы:

- Гісторыя праз лёсы
- Спадчыннік Слуцкага краю

19 Сусветны дзень фатаграфіі

19 Сусветны дзень гуманітарнай дапамогі

19 Яблычны Спас

19 Гардзеі Віктар (1946, в. Малыя Круговічы, Ганц. р-н — 2025), пісьменнік, перакладчык, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя І. Мележа, дыпламант Рэспубліканскага конкурсу на лепшы літаратурны твор года “Залаты Купідон” — 80 гадоў з дня нараджэння

19 Кескевіч Валеры (1951, г. Брэст), архітэктар, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, прэміі міжнароднага конкурсу ЮНЕСКА і Міжнароднага саюза архітэктараў “Жыллё — заўтра”, прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “За духоўнае адраджэнне” — 75 гадоў з дня нараджэння

19 Мурзіч Адам (1941, г. Ляхавічы), заслужаны работнік культуры Беларусі, мастацкі кіраўнік Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра, педагог — 85 гадоў з дня нараджэння

19 Ткачоў Мікалай (1941, в. Вудага, Чэрык. р-н), жывапісец, які працуе ў розных жанрах станковага жывапісу — 85 гадоў з дня нараджэння

19 Энэску Джорджэ (1881–1955), румынскі кампазітар, скрыпач, дырыжор і педагог — 145 гадоў з дня нараджэння

20 Крупенька Яўген (1936, в. Саськаўка, Шклоўскі р-н — 1990), паэт, крытык, перакладчык, публіцыст, аўтар зборнікаў лірычных вершаў, паэм, сатырычных і гумарыстычных твораў, кніжак для дзяцей, нарысаў, літаратурна-крытычных артыкулаў і рэцэнзій — 90 гадоў з дня нараджэння

21 Міжнародны дзень памяці і памінання ахвяр тэрарызму

21 Міхайлава Галіна (1946, г. Віцебск), мастачка, якая працуе ў манументальным і станковым жывапісе — 80 гадоў з дня нараджэння

21 Паслядовіч Макар (1906, в. Караваева, Пух. р-н — 1984), пісьменнік, аўтар гумарыстычных апавяданняў, літаратурных пародый, нарысаў, п’ес, твораў для дзяцей — 120 гадоў з дня нараджэння

21 Чаропка Вітаўт (Віктар) (1961, г. Мінск), пісьменнік, літаратар, гісторык, журналіст — 65 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Адкрывальнік і летапісец сівай даўніны

22 Буйніцкі Ігнат (1861, Глыб. р-н — 1917), акцёр, рэжысёр, тэатральны дзеяч, стваральнік Беларускага нацыянальнага прафесійнага тэатра — 165 гадоў з дня нараджэння

Кніжная выстава:

Крок па сцэне — у вечнасць палёт

22 Дзідзічэнка Ірына (1936, Расія), артыстка балета, заслужаная артыстка Беларусі — 90 гадоў з дня нараджэння

22 Лакштанаў Іосіф (1911, Украіна — 1986), тэатральны акцёр і рэжысёр, заслужаны артыст Беларусі — 115 гадоў з дня нараджэння

22 Ліпшыц Жак (Хаім-Якаў) (1891, Грод. губ. (цяпер Літва) — 1973), французскі і амерыканскі

скульптар, які пры жыцці атрымаў сусветнае прызнанне — 135 гадоў з дня нараджэння

23 Дзень работнікаў дзяржаўнай статыстыкі

23 Меранкоў Міхаіл (1936, Украіна), мастак, які працуе ў розных жанрах станковага жывапісу, аўтар сюжэтна-тэматычных карцін, партрэтаў, пейзажаў, нацюрмортаў, педагог — 90 гадоў з дня нараджэння

30

24 Маркавец-Бартлава Валянціна (1951, в. Янкі, Докш. р-н), майстар габеленаў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі ў галіне літаратуры, мастацтва, архітэктуры — 75 гадоў з дня нараджэння

25 Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце БССР, акт урачыстага абвешчання суверэнітэту краіны, першы афіцыйны крок да незалежнасці Беларусі (г. Мінск, 1991) — 35 гадоў з часу набыцця статусу канстытуцыйнага закона

25 Праскураў Васіль (1926, в. Негаціна, Дубров. р-н — 1987), пісьменнік, публіцыст, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя П. М. Лепяшынскага — 100 гадоў з дня нараджэння

25 Салтук Алег (1946, в. Рыжэнькі, Шуміл. р-н — 2015), паэт, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя У. Караткевіча, прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, Рэспубліканскага конкурсу на лепшы літаратурны твор года “Залаты Купідон” — 80 гадоў з дня нараджэння

26 Рубцоў Уладзімір (1936, в. Мар’іна, Добруш. р-н — 2010), мастак у галіне станковага жывапісу ў жанрах карціны, нацюрморта — 90 гадоў з дня нараджэння

27 Лада-Заблоцкі (Заблоцкі-Лада) Тадэвуш Гіляравіч (1811, в. Лугінава, Сенн. пав., Магіл. губ. (цяпер Сенн. р-н) — 1847), паэт, перакладчык — 215 гадоў з дня нараджэння

27 Ламановіч Ніна (1951, в. Лапічы, Асіп. р-н), харавы дырыжор, педагог, народная артыстка Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўнай прэміі Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны, уладальніца знака Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь “За ўклад у развіццё культуры Беларусі” — 75 гадоў з дня нараджэння

27 Новік-Пяюн (сапр. Новік) Сяргей (1906, в. Лявонавічы, Нясвіж. р-н — 1994), паэт, прэзаіт, кампазітар, культурна-асветны дзеяч, аўтар вершаў, апаavedанняў, п’ес, каля сотні песень і рамансаў — 120 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- З верай у светлую зорку Радзімы

27 Палачанін Фёдар (1951, в. Чаркасы, Докш. р-н), драматург, лаўрэат Рэспубліканскай літаратурнай прэміі “Залаты Купідон”, літаратурнай прэміі імя У. Караткевіча, прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі — 75 гадоў з дня нараджэння

27 Франко Іван (1856–1916), украінскі пісьменнік, паэт, публіцыст — 170 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Кнігі Франко ўзносяць дух

27 Драйзер Тэадор (1871–1945), амерыканскі пісьменнік і грамадскі дзеяч — 155 гадоў з дня нараджэння

27 Ранеўская Фаіна (1896–1984), расійская актрыса тэатра і кіно, народная артыстка СССР — 130 гадоў з дня нараджэння

Тэматычная паліца:

- Талент непаўторны, незабыўны

27 Ступка Багдан (1941–2012), расійскі і ўкраінскі акцёр тэатра і кіно, народны артыст СССР і Украіны — 85 гадоў з дня нараджэння

28 Александровіч Віктар (1951, в. Слабодка, Астрав. р-н), графік — 75 гадоў з дня нараджэння

28 Барысік Васіль (1926, в. Горнае, Глускі р-н — 2010), работнік сельскай гаспадаркі, заслужаны меліяратар БССР, Герой Сацыялістычнай Працы, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, кавалер ордэна “Знак Пашаны”, ганаровы грамадзянін г. Старыя Дарогі — 100 гадоў з дня нараджэння

28 Бураўкін Генадзь (1936, в. Тродавічы, Расон. р-н — 2014), паэт, перакладчык, дзяржаўны дзеяч Беларусі, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы — 90 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Незабыўныя інтанацыі Генадзя Бураўкіна

*І ёсць у класіцы папраўкі на
Неўтаймаванага Бураўкіна.*

Рыгор Барадулін

1. Яго Полацк

*Вось і клянуся полацкаму краю,
Дзе над Дзвіной крутыя берагі,
Што аж да скону вернасць захаваю
І песнямі аддам свае даўгі.*

2. Пасляваенны горкі лёс

*Народ мой, дзякую табе,
Што ні на міг мне не дазволіў,
Каб я кагосьці абязволіў,
Жыў у кагосьці на гарбе.*

3. Будзе, будзе да скону мне Чарнобыль балець

*Няўтульнай і непрыгожай
Зямля быць ніколі не можа.
Бруднай, шэрай і беднай
Робіць яе чалавек.*

4. Заўсёды быў я з родным словам

*І правіла прыдумалі не мы,
Што там, дзе не шануюць роднай мовы,
Мялеюць рэкі, нішчацца дубровы,
Каля магілак пасвяцца каровы,
Народ там мёртвы, і той край нямы.*

5. Такі спрадвечны лёс

*Гісторыя, разумніца сівая,
Сваім дыханнем чыстым на ляту
Ад ісціны рашуча адсвае
Бяздарную, базарную лухту.*

6. Зарука вечнага жыцця — каханне

І зразумець аднойчы, што жыццё
Пустым было б і вартым спачування,
Калі б на свеце не было кахання,
Дзе усё спрадвек — сакрэт і адкрыццё.

7. Ты, мой народ, мяне не папракнеш

Я крыж свой без папроку нёс
І бінтаваў спагадай раны.
І не хачу мяняць свой лёс,
Які мне ўжо наканаваны.

А калі не спяваць аб Радзіме, дык навошта наогул
спяваць?

Каб убачыць паззію ў радку “Якое шчасце —
жыць на белым свеце...” — трэба доўга на бе-
лым свеце пажыць. І шмат чаго перажыць, і пра
перажытае напісаць, і многае — калі не ўсё —
зразумець.

Уладзімір Някляеў

1. Я не забыў, дзе мой выток

Калі я пад'язджаю да яго і здалёк бачу купал
Сафіі і блакітны выгіб Дзвіны, — сэрца ў мяне
б'ецца так соладка і радасна, як нідзе болей.
Гэта ж Полацк. Мой Полацк.

2. Апаленая памяць

Палюбіў густую просінь неба,
Люта зненавідзеўшы вайну.

3. Застанецца на роднай мове радок

Я вас не абражу маной,
Не ўражу фантазіяй смелай.
Было гэта з вамі, са мной
Ці ў нашай душы набалелай.

4. Пакуль будуць жанчыны, не змоўкнуць паэты

Я ўсіх вас, закаханых зямлі,
Назваць братамі роднымі гатовы.

5. Не пытайцеся, чаму ўспамінаюць паэтаў

Што нас падкупляе, заварожвае ў паззіі Бу-
раўкіна, змушае суперажываць — гэта чала-
вечае ў гэтай паззіі.

Масей Сяднёў

Тэматычныя паліцы:

- Люблю свой край, зялёны і спакойны

Пра вечнае,
Пра вечнае,
Асноўнае з асноў,
Дзе Беларусь прасвечвае
З усіх легенд і сноў.

- Уваходжу ў лес, нібыта ў хату

Я ўдзячны лёсу, што з усіх краёў
Ён выбраў для мяне на векі гэты.

- Куды б толькі ты ні пайшоў, сустрэне прырода жы-
вая

Так хочацца добрае штосьці зрабіць
І мудрае штосьці сказаць.

- Жыве мова — жыве народ
Ты нам даруй, калі зможаш,
Самотны Максім!

- Я веру: нешта ў свеце застаецца

Перад зграяй безабаронны,
Пад вятрамі трываючы ледзь,
І памру я белай варонай,
Не збіраючыся чарнець.

28 Лойка Георгій (1946, Расія), жывапісец, які
працуе ў жанрах пейзажа, нацюрморта, камернага

і гістарычнага партрэта, педагог, аўтар навучальных
дапаможнікаў па выяўленчым мастацтве — 80 га-
доў з дня нараджэння

28 Майсеенка Яўсей (1916, г.п. Уваравічы,
Буда-Кашал. р-н — 1988), жывапісец, графік, педа-
гог, народны мастак СССР, акадэмік АМ СССР, лаўрэат
Дзяржаўнай прэміі РСФСР імя Рэпіна, Ленінскай
прэміі, Дзяржаўнай прэміі СССР — 110 гадоў з дня
нараджэння

**29 Міжнародны дзень дзеянняў супраць ядзер-
ных выпрабаванняў**

**29 Дзятлаўскі дзяржаўны гісторыка-
краязнаўчы музей, дзяржаўная ўстанова** (1966; ад-
крыты для наведвальнікаў 5 мая 1968 г.) — 60 гадоў
з часу заснавання

29 Улашчанка Леанід (1941, Украіна), акцёр,
заслужаны артыст Беларусі, аўтар трох зборнікаў
казак для дзяцей — 85 гадоў з дня нараджэння

30 Дзень шахцёра — апошняя нядзеля

30 Любамудраў Павел (1916, Расія — 1984),
графік, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Бела-
русі — 110 гадоў з дня нараджэння

**30 Хоцімскі гісторыка-краязнаўчы музей, дзяр-
жаўная ўстанова культуры** (1996) — 30 гадоў з часу
заснавання (адкрыты 26 верасня 1998 г.).

**30 Цэнтральны навукова-даследчы і праектна-
тэхналагічны інстытут арганізацыі і тэхнікі кіравання,
ААТ** (г. Мінск 1961) — 65 гадоў з часу заснавання

30 Чыкер-Агінскі Ігар (1926, в. Рудня Каша-
лёўская, Буда-Кашал. р-н — 2001), жывапісец, паэт,
удзельнік Вялікай Айчыннай вайны — 100 гадоў
з дня нараджэння

31 Дзень блога

31 Браварская Зінаіда (1916, Украіна — 2005),
актрыса, рэжысёр, педагог, народная артыстка Бе-
ларусі — 110 гадоў з дня нараджэння

ВЕРАСЕНЬ

1 Дзень нараджэння ансамбля “Песняры”

Тэматычная паліца:

- Голас зямлі беларускай

1 Дзень ведаў**1 Дзень нафтавіка**

**1 Беларуская-Расійскі ўніверсітэт, дзяржаўная
ўстанова вышэйшай прафесійнай адукацыі** (г. Магі-
лёў, 1961) — 65 гадоў з часу адкрыцця

1 Глушакоў Валерый (1926, г. Бабруйск —
2005), артыст оперы, народны артыст Беларусі —
100 гадоў з дня нараджэння

**1 “Класік-Авангард”, ансамбль салістаў уста-
новы “Беларуская дзяржаўная ордэна Працоўнага
Чырвонага Сцяга філармонія”, лаўрэат спецыяль-**

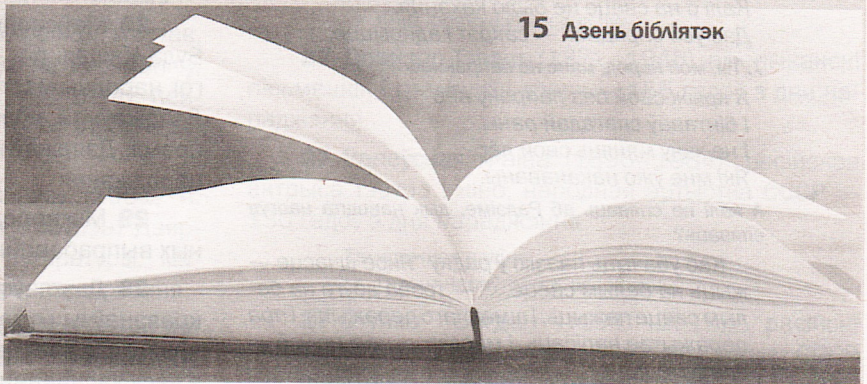
12

Лем Станіслаў (1921–2006), польскі пісьменнік-фантаст, філосаф, публіцыст, футуролаг — 105 гадоў з дня нараджэння

6

Дзень беларускага пісьменства — першая нядзеля

15 Дзень бібліятэк

най прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва, прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “За духоўнае адраджэнне” (г. Мінск, 1991) — 35 гадоў з часу набыцця самастойнасці

1 Салодкі Уладзімір (1956, ст. Галынец, Магіл. р-н), спявак, заслужаны артыст Беларусі — 70 гадоў з дня нараджэння

1 Сауліч Уладзімір (1951, Глыб. р-н), драматург — 75 гадоў з дня нараджэння

1 Чырвонабярэжскі крухмала-патачны завод, ААТ (в. Красны Бераг (Чырвоны Бераг), Жлоб. р-н; 1931) — 95 гадоў з часу ўводу ў эксплуатацыю

2 Дамарацкі Уладзімір (1946, г. Гомель — 2000), кампазітар, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі — 80 гадоў з дня нараджэння

2 Зайцава Ларыса (1946, г. Бабруйск), кіназнаўца, выкладчык вышэйшай школы, лаўрэат прэміі Беларускага саюза кінематаграфістаў — 80 гадоў з дня нараджэння

2 Сакалоўскі Рыгор (1946, Украіна — 2011), паэт, журналіст, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, удзельнік вайны ў Афганістане — 80 гадоў з дня нараджэння

2 Казанцаў Аляксандр (1906–2002), расійскі пісьменнік-фантаст — 120 гадоў з дня нараджэння

2 Лявонаў Яўген (1926–1994), акцёр тэатра і кіно, народны артыст СССР — 100 гадоў з дня нараджэння

3 “Белаграпрамбанк”, ААТ, адзін з буйнейшых банкаў Беларусі, шматкратны пераможца нацыянальнага конкурсу “Брэнд года” (г. Мінск, 1991) — 35 гадоў з пачатку дзейнасці

3 Богуш-Сестранцэвіч Станіслаў (1731, Свісл. р-н — 1826), вучоны, які працаваў у галіне гісторыі, філалогіі, медыцыны і інш., дзеяч Рымска-каталіцкай Царквы, заснавальнік Магілёўскай друкарні, член Расійскай АН і Пецябургскай медыка-хірургічнай акадэміі — 295 гадоў з дня нараджэння

3 Сергіевіч Мікола (Мікалай) (1921, Салігор. р-н — 2000), пісьменнік, нарысіст — 105 гадоў з дня нараджэння

3 Даўлатаў Сяргей (1941–1990), расійскі і амерыканскі пісьменнік, журналіст — 85 гадоў з дня нараджэння

4 Дуброўскі (сапр. Чарняўскі) Ігнат (1906, в. Дуброва, Смаляв. р-н — 2003), пісьменнік, вучоны ў галіне сельскагаспадарчых навук, заслужаны работнік культуры Беларусі — 120 гадоў з дня нараджэння

4 Яновіч Сакрат (1936, Беластоцкае ваяв. — 2013), польскі і беларускі пісьменнік, публіцыст, аўтар літаратуразнаўчых прац і крытычных артыкулаў пра творчасць беларускіх пісьменнікаў, якія жылі ў Польшчы — 90 гадоў з дня нараджэння

5 Міжнародны дзень дабрачыннасці

5 Вольскі (сапр. Вольскі-Зэйдэль) Віталь (1901, Расія — 1988), пісьменнік, драматург, тэатральны крытык, заслужаны дзеяч культуры Беларусі — 125 гадоў з дня нараджэння

5 Салей Іван (1931, в. Раўкі, Маст. р-н — 2012), заслужаны будаўнік Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, кавалер ордэна Леніна — 95 гадоў з дня нараджэння

5 Шальманаў Іван (1936, в. Каромка, Буда-Кашал. р-н — 1993), пісьменнік, аўтар апавяданняў, аповесцей, нарысаў — 90 гадоў з дня нараджэння

5 Мейербер Джакома (1791–1864), нямецкі кампазітар, стваральнік жанру французскай вялікай оперы — 235 гадоў з дня нараджэння

6 Дзень беларускага пісьменства — першая нядзеля

6 Беларускае Таварыства Чырвонага Крыжа, рэспубліканскае грамадскае аб’яднанне (1921) — 105 гадоў з часу стварэння

6 Беларускі камітэт міру, грамадская арганізацыя (г. Мінск, 1951) — 75 гадоў з часу стварэння

6 Усава Любоў (1921, Расія — 2015), архітэктар, сярод асноўных работ якой — шэраг грамадскіх і жылых будынкаў на Прывакзальнай плошчы, комплекс будынкаў Беларускага політэхнічнага інсты-

тута (БНТУ), праектаў сквера ля Тэатра оперы і балета, паркаў Перамогі і 30-годдзя УЛКСМ і інш. — 105 гадоў з дня нараджэння

7 Сусветны дзень знішчэння ваеннай цацкі

7 Булыга Уладзімір (1936, в. Канюцічы, Мін. р-н — 2009), скульптар, мастак, які працаваў у галіне станковай і манументальнай скульптуры, педагог, аўтар вучэбна-метадычных дапаможнікаў — 90 гадоў з дня нараджэння

7 Гайдук Уладзімір (1941, Польшча — 2012), беларускі паэт з Беластоцчыны — 85 гадоў з дня нараджэння

7 “Класіка індустрыі моды” (KIM), ААТ у складзе канцэрна “Беллепрам”, адзін з буйнейшых у Беларусі вытворцаў панчошна-трыкатажнай прадукцыі (г. Віцебск, 1931) — 95 гадоў з часу стварэння

8 Заснаваны Гарвардскі ўніверсітэт — адзін з вядучых ВНУ ЗША (1636) — 390 гадоў таму

8 Нямцоў Віктар (1941, Расія), мастак дэкаратыўна-прыкладнога і манументальна-дэкаратыўнага мастацтва, жывапісец, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі — 85 гадоў з дня нараджэння

8 Трубяцкі Мікалай (1836, Расія — 1902), дзяржаўны дзеяч, генерал-лейтэнант, губернатар Мінскай губерні (1886–1902), які шмат зрабіў для эканамічнага і культурнага развіцця Мінска — 190 гадоў з дня нараджэння

8 Дворжак Антанін (1841–1904), чэшскі кампазітар — 185 гадоў з дня нараджэння

9 Карнілаў Іван (1811–1901), расійскі дзяржаўны дзеяч, асветнік, папярчыцель Віленскай навучальнай акругі, кіраваў дзейнасцю Віленскай археаграфічнай камісіі, якая па яго ініцыятыве выдала 4 тамы Археаграфічнага зборніка дакументаў і Тураўскае евангелле, у якіх шмат звестак па гісторыі Беларусі і Літвы — 215 гадоў з дня нараджэння

9 Ліманоўскі Янка (Іван) (1896, Мёр. р-н — 1989), пісьменнік, літаратуразнаўца, тэатральны дзеяч — 125 гадоў з дня нараджэння

10 Кныш Рэнальд (1931, г. Капыль — 2019), трэнер (гімнастыка спартыўная), заслужаны трэнер Беларусі і СССР, заслужаны дзеяч фізічнай культуры Беларусі, ганаровы грамадзянін Гродна — 95 гадоў з дня нараджэння

10 Парсаданаў Георгій (1911, Расія — 1989), архітэктар, сярод асноўных работ якога — генпланы гарадоў Мінск, Слуцк, Рэчыца, Магілёў, Салігорск, заслужаны архітэктар Беларусі — 115 гадоў з дня нараджэння

11 Гардзіёнак Ігар (1971, в. Кублішчына, Ушацкі р-н), мастак, педагог, уладальнік многіх дыпламаў рэспубліканскіх конкурсаў “Мастацтва кнігі”, а таксама Гран-пры “Тоеснасць” конкурсу “Мастак і кніга” — 55 гадоў з дня нараджэння

11 Піён Марыс (Маўрыцы) (1801, Францыя — 1869), танцоўшчык, балетмайстар, тэатральны дзеяч, стваральнік і кіраўнік Віцебскага балета Піёна — 225 гадоў з дня нараджэння

11 Ткачук Васіль (1926, Украіна — 2005), мастак-графік, які працаваў у тэхніцы эстампа, лінагравюры — 100 гадоў з дня нараджэння

11 Цэйс Карл Фрыдрых (1816–1888), нямецкі оптик-механік, канструктар мікраскопаў — 210 гадоў з дня нараджэння

11 Дастаеўская Ганна (1846–1918), расійская мемуарыстка, стэнаграфістка, памочніца і другая жонка Ф. Дастаеўскага — 180 гадоў з дня нараджэння

12 Лем Станіслаў (1921–2006), польскі пісьменнік-фантаст, філосаф, публіцыст, футуролаг — 105 гадоў з дня нараджэння

13 Жугжда Алег (1961, Літва), рэжысёр тэатра, галоўны рэжысёр Гродзенскага абласнога тэатра лялек, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат тэатральнай прэміі імя Л. Мазалеўскай і многіх міжнародных фестываляў тэатраў лялек, уладальнік прызга Саюза тэатральных дзеячаў Беларусі “Крыштальны анёлак” — 65 гадоў з дня нараджэння

13 Дзень памяці ахвяр фашызму — другая нядзеля

13 Сусветны дзень жураўля — другая нядзеля

13 Салаўёў Аляксандр (1926, Расія — 2021), мастак тэатра, жывапісец, графік, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, кавалер ордэна Ф. Скарыны — 100 гадоў з дня нараджэння

13 Шалігоўскі Тадэвуш (1896, Украіна — 1963), польскі кампазітар і педагог, арганізатар і ўдзельнік экспедыцыі па зборы беларускага фальклору на Гродзеншчыне, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Польшчы — 130 гадоў з дня нараджэння

13 Даль Роальд (1916–1990), англійскі пісьменнік, майстар парадаксальнага апавядання — 110 гадоў з дня нараджэння

14 Зелянко Кацярына (1916, Украіна — 1941), лётчыца, удзельніца савецка-фінляндскай вайны 1939–1940 гг., абароны Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза, адзіная ў свеце жанчына, якая здзейсніла паветраны таран — 110 гадоў з дня нараджэння

15 Міжнародны дзень дэмакратыі

15 Дзень бібліятэк

15 Дзень нараджэння экалагічнай арганізацыі “Грынпіс” (Greenpeace), 1971–55 гадоў таму

15 Кісялёў Фёдар (1946, в. Іванава Слабада, Клім. р-н — 2019), мастак-акварэліст, які працуе пераважна ў жанры акварэлі, педагог — 80 гадоў з дня нараджэння

15 Панятоўскі Станіслаў (1676, Польшча — 1762), дзяржаўны і ваенны дзеяч Вялікага Княства

Літоўскага і Рэчы Паспалітай, генерал артылерыі Вялікага Княства Літоўскага, генерал кавалерыі шведскай арміі, генерал-лейтэнант польскага войска, удзельнік Паўночнай вайны 1700–1721 гг. — 350 гадоў з дня нараджэння

16 Міжнародны дзень аховы аэрававай абалонкі

16 Гродзенская цэнтральная гарадская бібліятэка імя А. Макаёнка (1946) — 80 гадоў з часу стварэння

34

16 Законнікаў Сяргей (1946, в. Слабада, Бешанк. р-н), паэт, публіцыст, журналіст, перакладчык, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы, Міжнароднай літаратурнай прэміі імя В. Гюлевіча, Міжнароднай літаратурнай прэміі імя Р. Скаварады — 80 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Беларускае сэрца Сяргея Законнікава

1. Што нас у свеце падманым ратуе?
Тое, што нельга купіць і прадаць.
2. Тыя, што душой сваёй, як промнем,
Асвятляюць шлях да добрай долі.
3. Жыццё замякаецца ў коле заклітым:
Ахвяры і каты, ахвяры і каты.
4. Айчына мае абярог, і ён найперш
У родным слове.
5. У каханні ёсць радасць, пакуты і слёзы,
У каханні няма аднаго — перамог.

Жыццё пражыць — нібыта скласці песню

*Ідучы па дарозе зямной,
Я сваю Беларусь берагу, як сумленне.
Гэта вечная праўда стаіць за спіной,
Гэта вечная воля плыве прада мной,
І няма ад смяротнай любові збавення.*

1. Радасць, пакуты і памяць жывая
Зліты ў даверлівым слове.
2. Калі б загаварылі курганы,
Дзе спіць святая праўда даўніны.
3. Жанчына, каханне, жыццё.
Замкнута ад нас адкрыццё,
А ключ пад падушкай у Бога.

Тэматычныя паліцы:

- Я проста думаю, пішу, я размаўляю з белым светам...

З першых публікацый Сяргея Законнікаў быў сур'ёзным. Паэзія ніколі не была для яго забаўкай, хай і цікавай, хай і прыемнай. Не была яна для яго і проста маладым, прыгожым захапленнем. Была яна адразу справай.

Генадзь Бураўкін

- Роднага слова жывое святло
*Мова незаменная, у вяках нятленная,
Не зважай на здэкі, мкні святую плынь.
Беларусь драўляную, Беларусь каменную,
Выбач ці не выбач, толькі не пакінь.*

Сяргей Законнікаў

- Сяргей Законнікаў: толькі не патушы свечку сваёй душы!
- Чарнобыль у паэзіі і публіцыстыцы Сяргея Законнікава

16 Казловіч Анатоль (1946, в. Горск, Бяроз. р-н — 2011), пісьменнік, журналіст, педагог — 80 гадоў з дня нараджэння

16 Лысенка Пётр (1931, в. Зарачаны, Полацкі р-н — 2020), вучоны ў галіне археалогіі, па матэрыялах даследаванняў якога створаны археалагічныя музеі “Бярэсце” і “Старажытны Тураў”, аўтар шматлікіх навуковых прац, у т. л. манаграфій, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, ганаровы грамадзянін Турава і Пінска — 95 гадоў з дня нараджэння

16 Нацыянальны парк “Белавежская пушча”, (1991), дзяржаўная прыродаахоўная ўстанова, раён найбольш высокаўзроставых лясоў Белавежскай пушчы, уключаны ЮНЕСКА ў Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны чалавецтва; знаходзіцца на тэрыторыі Камянецкага, Пружанскага і Свіслацкага раёнаў (запаведны рэжым устаноўлены ў 1409 г.) — 35 гадоў з часу стварэння нацыянальнага парку

17 Татур Генрых (1846, г. Слуцк ці г. Мінск — 1907), археолаг, гісторык, краязнаўца, калекцыянер — 180 гадоў з дня нараджэння

18 Сусветны дзень маніторынгу вады

18 Навахрост Аляксандр (1951, Круп. р-н), кампазітар — 75 гадоў з дня нараджэння

18 Кіраўнічая кампанія холдынга “Беларуская гарбарна-абутковая кампанія «Марка»”, ТАА, прадпрыемства па вытворчасці абутку павышанага камфорту і класічнага элігантнага абутку ў складзе абутковага холдынга “Беларуская гарбарна-абутковая кампанія «Марка»” (г. Віцебск, 1991) — 35 гадоў з часу заснавання

19 Дзень нараджэння “Смайліка”

19 Батальёнак Ягор (1946, в. Вялікія Труханавічы, Чашн. р-н), жывапісец-пейзажыст, педагог, творы якога захоўваюцца ў вядучых музеях Беларусі, музеях Расіі, Польшчы, ЗША, лаўрэат Першай прэміі прадстаўніцтва ААН у Беларусі — 80 гадоў з дня нараджэння

19 Кавалёў Віктар (1936, Магіл. р-н — 1999), вучоны-эканаміст, аўтар прац па пытаннях эфектыўнасці і ўдасканалення прамысловага транспарту, арганізацыі, механізацыі і аўтаматызацыі пагрузачна-разгрузачных работ, заснавальнік Магілёўскага фінансава-эканамічнага інстытута — 90 гадоў з дня нараджэння

19 Нераток Юрась (сапр. Гарбачоў Юрый) (1961, Маст. р-н), паэт, празаік — 65 гадоў з дня нараджэння

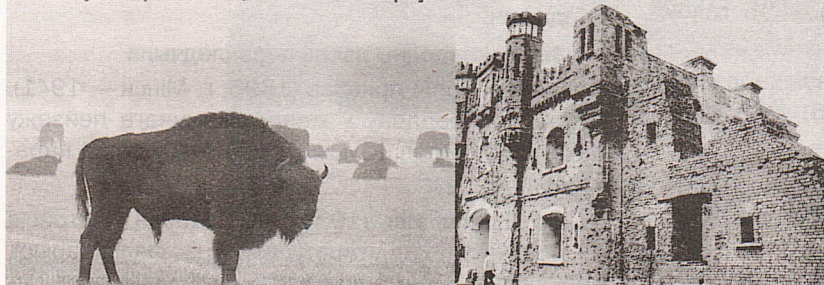
19 Рымскі Генадзь (1936, Расія — 2000), вучоны ў галіне тэхнічнай кібернетыкі і інфарматыкі, член-карэспандэнт НАН Беларусі, лаўрэат прэміі НАН Беларусі, паэт, перакладчык — 90 гадоў з дня нараджэння

19 Рэспубліка Беларусь, незалежная ўнітарная дэмакратычная сацыяльная прававая дзяржава

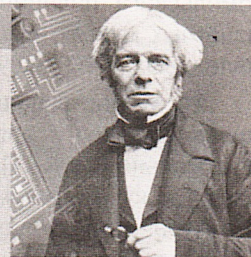
16

Нацыянальны парк “Белавежская пушча”, (1991), дзяржаўная прырода-ахоўная ўстанова, уключаны ЮНЕСКА ў Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны чалавецтва — 35 гадоў з часу стварэння нацыянальнага парку

22

Фарадэй Майкл (1791–1867), англійскі фізік і хімік, заснавальнік вучэння аб электрамагнітным полі — 235 гадоў з дня нараджэння

25

Мемарыяльны комплекс “Брэсцкая крэпасць-герой”, дзяржаўная ўстанова — 55 гадоў з дня ўрачыстага адкрыцця

35

ў цэнтры Еўропы (1991) — 35 гадоў з часу прыняцця афіцыйнай назвы “Рэспубліка Беларусь”

19 Голдзінг Уільям (1911–1993), англійскі пісьменнік-раманіст, Нобелеўскі лаўрэат — 115 гадоў з дня нараджэння

20 Дзень мытніка

20 Нагнібеда Мікола (Мікалай) (1911, Украіна — 1985), украінскі паэт, перакладчык, заслужаны работнік культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР і Дзяржаўнай прэміі УССР імя Т. Р. Шаўчэнкі — 115 гадоў з дня нараджэння

20 Чаплін Сід (1916–1986), англійскі пісьменнік — 110 гадоў з дня нараджэння

21 Міжнародны дзень міру

21 Міжнародны дзень распаўсюджвання інфармацыі аб хваробе Альцгеймера

21 Тызень Сусветнай акцыі “Мы чысцім свет” (“Ачысцім планету ад смецця”)

21 Асіноўскі Святаслаў (1951, в. Смаляны, Асіпов. р-н), журналіст, краязнаўца, гісторык, які цікавіцца падзеямі росквіту Вялікага Княства Літоўскага, жыццём і дзейнасцю Гедыміна, Альгерда, Жыгімонта Казіміравіча, Вітаўта — 75 гадоў з дня нараджэння

21 Кароткіна Ганна (1961, г. Віцебск — 2019), кампазітар, лаўрэат прэміі Беларускага прафсаюза работнікаў культуры, прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі — 65 гадоў з дня нараджэння

21 Шарль Ніколь (1866–1936), французскі лекар і мікрабіёлаг, Нобелеўскі лаўрэат — 160 гадоў з дня нараджэння

21 Уэлс Гербэрт (1866–1946), англійскі пісьменнік і публіцыст — 160 гадоў з дня нараджэння

21 Гердт Зіновій (1916–1996), расійскі актёр тэатра і кіно, народны артыст СССР — 110 гадоў з дня нараджэння

22 Сусветны дзень без аўтамабіля

22 Сусветны дзень абароны сланоў

22 Сусветны дзень насарога

22 Фарадэй Майкл (1791–1867), англійскі фізік і хімік, заснавальнік вучэння аб электрамагнітным полі — 235 гадоў з дня нараджэння

23 Міжнародны дзень мовы жэстаў

23 Жлобінскі дзяржаўны металургічны каледж, установа адукацыі па падрыхтоўцы спецыялістаў у галіне металургіі (1996) — 30 гадоў з пачатку дзейнасці

23 Радзівіл (Сангушка) Ганна Кацярына (1676, аг. Ракаў, Валож. р-н — 1746), гаспадарчая дзяўчка Вялікага Княства Літоўскага, заснавальніца Налібоцкай і Урэцкай шкляных мануфактур, мецэнатка — 350 гадоў з дня нараджэння

23 Свістуновіч Сямён (1946, в. Конькі, Ляхав. р-н), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (габелен), жывапісец — 80 гадоў з дня нараджэння

23 Ціханав Вольга (1956, Казахстан), мастачка, якая працуе ва ўсіх жанрах станковага жывапісу — 70 гадоў з дня нараджэння

23 Якубовіч Павел (1946, Расія), журналіст, выдавец, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “За духоўнае адраджэнне”, выдатнік друку Беларусі, кавалер ордэнаў Пашаны, Айчыны III ступені — 80 гадоў з дня нараджэння

24 Незабітоўскі (Незабытоўскі) Станіслаў Прэцлаў (1641, в. Ятра, Навагр. р-н — 1717), мемуарыст, успаміны якога з’яўляюцца каштоўнай крыніцай па гісторыі грамадска-палітычнага жыцця Беларусі і Літвы канца XVII ст., дзяржаўны і гаспадарчы дзеяч — 385 гадоў з дня нараджэння

24 Фіцджэральд Фрэнсіс Скот (1896–1940), амерыканскі пісьменнік — 130 гадоў з дня нараджэння

25 Кляцкоў Міхаіл (1946, Расія), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (кераміка), работы якога знаходзяцца ў фондах Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь, музеі

Гомельскага палацава-паркавага ансамбля, краязнаўчых музеях Гомельскай вобласці, прыватных калекцыях — 80 гадоў з дня нараджэння

25 Мемарыяльны комплекс “Брэсцкая крэпасць-герой”, дзяржаўная ўстанова, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (1971) — 55 гадоў з дня ўрачыстага адкрыцця

25 Міранка, гідралагічны заказнік рэспубліканскага значэння (Карэл. р-н, 1996) — 30 гадоў з часу стварэння

25 Швакшты, гідралагічны заказнік рэспубліканскага значэння (Пастаўскі р-н, 1996) — 30 гадоў з часу стварэння

25 Шастаковіч Дзмітрый (1906–1975), расійскі кампазітар, піяніст, педагог, народны артыст СССР — 120 гадоў з дня нараджэння

26 Міжнародны дзень барацьбы за поўную ліквідацыю ядзернай зброі

26 Сусветны дзень кантрацэпцыі

26 Еўрапейскі дзень моў

27 Міжнародны дзень глухіх — апошняя нядзеля

27 Дзень машынабудаўніка — апошняя нядзеля

27 Сусветны дзень турызму

27 Антонаў Аляксей (1896, г. Гродна — 1962), ваенны дзеяч, генерал арміі, удзельнік Першай сусветнай, грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў, удзельнік распрацоўкі плана Беларускай аперацыі 1944 г., адзіны з ураджэнцаў Беларусі кавалер ордэна “Перамога” — 130 гадоў з дня нараджэння

27 Ждановіч Ірына (1906, г. Мінск — 1994), актрыса, педагог, народная артыстка Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі — 120 гадоў з дня нараджэння

28 Сусветны дзень барацьбы супраць шаленства

29 Сусветны дзень сэрца

29 Смоліч Аркадзь (1891, в. Бацэвічы, Кліч. р-н — 1938), вучоны ў галіне эканомікі, сельскай гаспадаркі, картаграфіі, географіі, адзін з заснавальнікаў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і адзін з распрацоўшчыкаў яе першага статута, першы беларускі прафесар географіі і аўтар першага падручніка “Географія Беларусі”, які вытрымаў шмат перавыданняў, палітычны і грамадскі дзеяч — 135 гадоў з дня нараджэння

Тэматычныя паліцы:

- Патрыёт і навуковец Аркадзь Смоліч
  - Адкрыць для беларусаў Беларусь
- “Географія” Смоліча і цяпер застаецца неперасягнутым узорам навуковага апісання нашае зямлі.*

Уладзімір Арлоў

29 Сянько Вен'ямін (1946, г. Скідзель), вучоны ў галіне чыгуначнага транспарту, заслужаны работнік адукацыі Беларусі, ганаровы чыгуначнік, ганаровы грамадзянін Гомеля — 80 гадоў з дня нараджэння

29 Фэрмі Энрыка (1901–1954), італьянскі вучоны-фізік, Нобелеўскі лаўрэат — 125 гадоў з дня нараджэння

30 Міжнародны дзень перакладчыка

30 Астаповіч Аркадзь (1896, г. Мінск — 1941), графік, які працаваў у жанры лірычнага пейзажу ў тэхніках акварэлі і тушы — 130 гадоў з дня нараджэння

30 Гілевіч Ніл (1931, в. Слабада, Лагойскі р-н — 2016), паэт, літаратуразнаўца, фалькларыст, перакладчык, грамадскі дзеяч, народны паэт Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы і Міжнароднай прэміі імя Х. Боцева, ўзнагароджаны шматлікімі ордэнамі — 95 гадоў з дня нараджэння

Кніжныя выставы:

Народны паэт Беларусі Ніл Гілевіч

Заклік нераўнадушнага сэрца

Калі вырашаецца лёс краіны і народа — дык не сядзець жа, стаіўшыся...

Ніл Гілевіч

Вялікі паэт, буйны навуковец, палымяны публіцыст

Ніл Гілевіч: чалавек і творца

Трыбунны і публіцыстычны Гілевіч

Шчыраваць над словам, над радком: талент і праца Ніла Гілевіча

Тэматычныя паліцы:

- Ніл і Ніна: гісторыя аднаго кахання
- Ніл Гілевіч пра любімыя кнігі
- Смех-змагар ад змагара-паэта
- Дбайны руплівец народнай спадчыны
- Пісьменніцкі вянок у гонар Ніла

30 Гумоўскі Мар'ян (1881, Польшча — 1974), польскі нумізмат, гісторык, музейазнаўца, які пэўны час быў дырэктарам музея Чапскіх — 145 гадоў з дня нараджэння

30 Несцярэнка Васіль (1941, в. Дабяя, Шуміл. р-н), мастак, які працуе ў розных жанрах станковага жывапісу, педагог — 85 гадоў з дня нараджэння

30 Сямілетаў Барыс (1956, г. Мінск), мастак манументальна-дэкаратыўнага і прыкладнага мастацтва, жывапісец, творы якога знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь, Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва, фондзе Беларускага саюза мастакоў, прыватных калекцыях у Беларусі і за мяжой — 70 гадоў з дня нараджэння

30 Шміт Ота (1891, г. Магілёў — 1956), расійскі вучоны ў галіне матэматыкі, астраноміі, геофізікі, падарожнік, адзін з арганізатараў засваення Паўночнага марскога шляху, акадэмік АН СССР, АН Украіны, Герой Савецкага Саюза, кавалер ордэна Леніна, дзяржаўны дзеяч, імя якога носіць Аб'яднаны інстытут фізікі Зямлі РАН — 135 гадоў з дня нараджэння